

Atatürk, Alman iktisad nazırını kabul buyurdular

Bugün Ankaradan Tahrana hareket edecek olan doktor Şaht gazetecilere beyanatında Atatürk için dedi ki:

"O, yalnız Çanakkale zaferini kazanan adam değil, aynı zamanda bugünkü Türkiye'yi, maddî ve manevî bugünkü varlıklarıyla iktisad ve kültür bakımından yaratmış olan ve Türkiye'yi yepyeni bir büyük devlet olarak yüksek istikbale namzed yapan şahsiyettir.,,

Ankara 18 (A.A.) — Reiscumhuri-muz Atatürk bugün saat 18 de nezd-lerinde hariciye vekili doktor Tefvik Rüştü Aras ve iktisat vekili Celâl Bayar bulunduğu halde Alman iktisat nazırı ve Raysbank reisi doktor Şahtı kabul buyurmuşlardır.

Ankara 18 (A.A.) — Raysbank başkanı doktor Şaht saat 20 de Ankara-palası yeşil salonunda matbuat mü-messillerini kabul etmiştir.

Doktor Şaht biraz evvel Atatürk ta-rafından kabul edilmiş bulunuyordu. Beyanatına: «Şu dakikada o büyük ve harikulâde şahsiyetin tesiri altın-da bulunmaktayım» sözleri ile başlı-yan bakan, Atatürk için:

«O, yalnız Çanakkale zaferini ka-zanan adam değil, aynı zamanda bu-günkü Türkiye'yi, maddî ve manevî bugünkü varlıklarıyla iktisad ve kültür bakımından yaratmış olan ve Türki-yeyi yepyeni bir büyük devlet olarak yüksek istikbale namzet yapan şah-siyettir.»

Dedikten sonra, sözlerine şu suret-le devam etmiştir:

— Türkiye benim için yabancı bir memleket değildir. Onu otuz seneden-

beri tanıyorum. İmparatorluk Türki-yesini tanıdığım gibi, genç Türkler devrini de hatırlıyorum. O zaman da iki defa gelmişim. Şimdi bilhassa şu-nu tebarüze lüzum hissediyorum ki, hiçbir memlekette bir milletin manevî varlığında bu kadar süratli, bu kadar derin bir değişiklik olmamıştır. Size bilhassa benim faaliyet şubemi alâka-dar eden sahaya ait bir misal vere-yim:

İstanbulda, bizim Alman bankaları-nın direktörleriyle görüşürken bana de-diler ki:

Bugün Türkiye'de kurulmuş olan büyük banka müesseseleri bankacılık bakımından ve bilhassa o kadar büyük bir presizyon ile çalışmaktadırlar ki, bir çok Avrupa bankaları bunu kendilerine örnek olarak kabul ede-bilirler.

«Böyle bir şeye eskiden ihtimal bile verilmezdi. Evvelce Türkiye'nin Adana ve Mersin gibi bir çok şehirlerini görmüştüm, fakat Ankara'yı maaesef tanımamışım. Fakan buna teessüf mü etmek lâzım yoksa aksi mi, orası-nı pek tayin edemiyceğim. Zira, An-karada bir çöl ortasında öyle bir um-

ran merkezi yaratmış bulunuyorsu-nuz ki, bu tarzda bir şehir yaratmak işine Avrupada değil, olsa olsa Şimal Amerikasında rast gelmek kabildir. Bilhassa Ankarada kurmuş oldu-ğunuz devlet mahallesi, bana Vaşing-tonda mevcut olan devlet mahallesi-ni hatırlatıyor.

Eminim ki, çok az müddet içinde Ankara en güzel ve en modern devlet şehirlerinden biri olacaktır.

BU SEFERKİ SEYAHATİMİN SEBEBİ

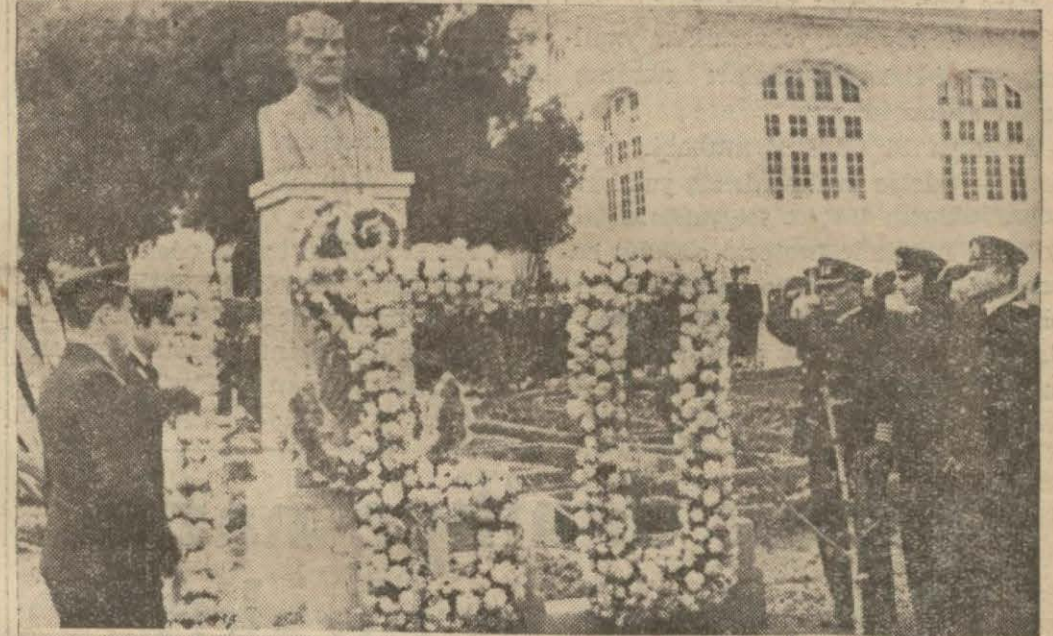
Şimdi her halde benim bu seferki seyahatim hakkında da benden bazı şeyler öğrenmek istiyeceksiniz.

Bu seyahatim bazı Türk ricalinin, bilhassa merkez bankası umum mü-dürü B. Selâhaddin Berlinde bize yaptığı ziyarete bir mukabele manası taşımaktadır. Buna binaen, buradaki ziyaretim herhangi bir müzakere esa-sı gibi bir mevzu teması etmemekte-dir. Ziyaretimdeki mana, daha ziyade Türkiye'nin bu yükselişine karşı olan atakamızı ve bu yükselişin banisi bu-lunan zevata karşı beslediğimiz hür-metli ifadedir.

(Devamı 6 ncı sahifede)

161 inci yıldönümü

Dün deniz okulunda büyük merasim yapıldı

Yukarıda Atatürk büstüne konan çelen k aşağıda deniz okulu talebesi İstiklâl marşını söylüyor

[Merasim tafsilatı v e resimler dokuzuncu sahifededir]

Fransız dahiliye nazırı intihar etti

Sağ cenah kendisini asker kaçağı olmakla ittiham ediyordu

Bu yüzden mebusan meclisinde gürültülü müzakereler olmuş, kabine itimat reyi almıştı

Lille 18 (A.A.) — Dahiliye nazırı M. Roger Salangro, dün gece odasın-daki bütün havagazı musluklarını a-çık bırakarak intihar etmiştir. Kendi-si, 47 yaşında idi.

Kardeşi gazetecilere beyanatta bu-lunarak müntehirin, karısının ölü-münden dolayı çok müteessir oldu-ğunu ve bu teessürünün son günlerde ailesi tarafından bir çoğunun ölmesi ile büsbütün artmış bulunduğunu söylemiştir.

Bunun üzerine M. Salangronun sıh-hatî bozulmuş ve geçenlerde sağ ce-nah gazetelerinden birinin kendisini harpte firar etmiş olmakla ittiham etmesi üzerine büsbütün bitkin bir hale gelmiştir.

Bundan bir kaç hafta evvel eski muhariplerden mürekkep hususî bir juri müntehirin masumiyetini ilân etmiş ve mebusan meclisi kendisine 63 reye karşı 421 rey ile itimat beyan etmiştir.

Bir müddet sonra M. Roger Salan-gronun Almanyada harp esiri iken bir Alman askeri mahkemesi tarafın-dan bir dökümhanede çalışmak iste-mediginden dolayı mahkûm edilmiş olduğu meydana çıkmıştır.

M. Blum ile M. Daladier, bu sabah Lille'e hareket etmişlerdir. Cenaze merasimi, cumartesi günü yapılacaktır.

[Akşam — Sağ cenah M. Salangroyu harpte Almanlara kaçmakla ittiham edi-

M. Salangro

yordu. Bu ittiham üzerine mahkemeye müracaatla dava edilmesi ileri sürülüyordu. Mesele parlâmentoya aksetmiş ve yapılan müzakerede bir kısım mebusların boğaz boğaza gelmesine sebep olmuştu. M. Salangronun bu vaziyetten müte-essir olduğu anlaşılmaktadır. M. Blumun Fransız kabinesinin vaziyeti üzerinde te-sir yapması ihtimali vardır.]

Berutta yeniden karışıklıklar oldu

Dükkânlar yağma edildi, 60 ölü, 400 yaralı var

Londra 18 (A.A.) — Berutta yeni-den karışıklıklar olmuş ve bazı mağa-zalar yağma edilmiştir.

Nizam ve sükûnun tesisi için aske-ri kuvvete müracaat edilmiştir. 6 ki-şi ölmüş, 70 kişi yaralanmıştır.

Paris 18 (A.A.) — Beruttan Paris -Soiar gazetesine bildirildiğine göre, geçenlerde hristiyanlarla yahudiler arasında vuku bulan çarpışmalar ne-ticesinde altmış kişi ölmüş, dört yüz kişi yaralanmıştır.

Selim Sırrı Tarcan

Kıymetli muharririn her hafta bir yazısını neşredeceğiz

Akşam bugün-den itibaren her hafta B. Selim Sırrı Tarcanın bir yazısını neş-redecektir. Selim Sırrı Tarcan çok gezmiş, çok gör-müş kıymetli muharrirlerimizdendir. Yazıları-nın karilerimiz tarafından zevkle okunacağına eminiz. İlk yazısı:

İsveç kadınları

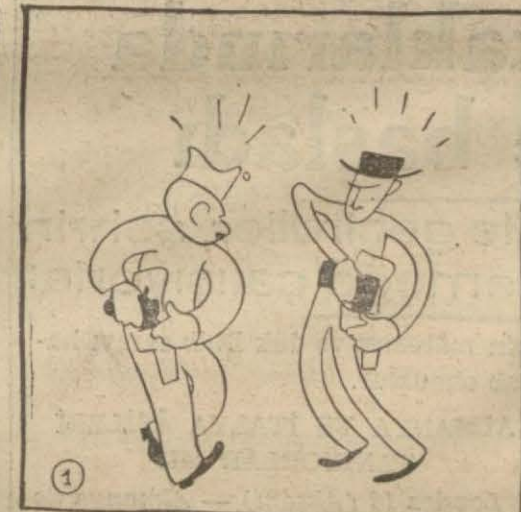
hakkındadır. Bu yazıyı Beşinci sahife-mizde bulacaksınız.

Madrid alevler içinde, bir çok mahalleler yanıyor

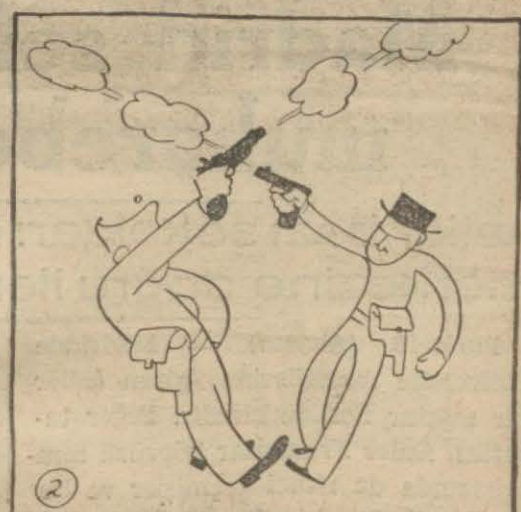
Fakat Üniversite mahallesinde elân harp şiddetle devam ediyor

Londra 18 (Akşam) — Madrid a-teşler içindedir. yanmakta olan bina-lar arasında bir sefarethane, bir otel, bir hastane de vardır. Hükûmet kuv-vetleri ileri hareketini durdurmak i-çin elinden gelen gayreti sarfediyor.

Şehrin her tarafına güllerle düşü-yor. Sivil halk bundan çok müteessir olmaktadır. Bir çok kimseler mahzen-lere sığınmışlardır. Fakat bunlar yı-kılan binanın enkazı altında kalıyor-lar. (Devamı 6 ncı sahifede)

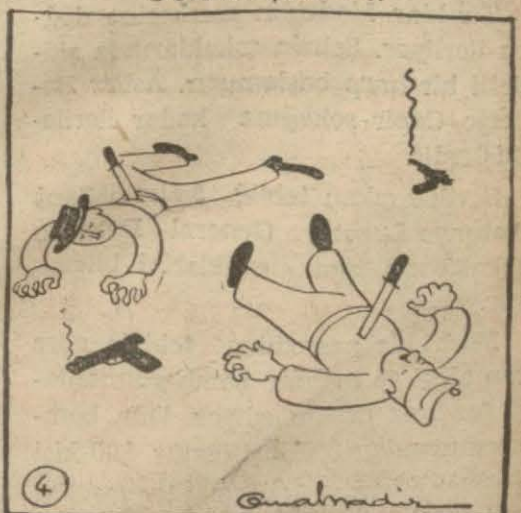
Tanışma !...

Selâmlaşma !...

Öpüşme !...

Ayrılış !...

İspanyada yeni muâseret âdabı!...

Son dakika

Sancakta seçime hiç bir Türk iştirak etmedi

Yapılan bütün yolsuzluklar bir çok telgraflarla protesto edildi

Antakya 18 (Akşam) — Suriye seçimine Sancak Türkleri iştirak etmemişlerdir. Yalnız bir kaç vatan haini rey vermiştir. Türkler bütün taz-yiklere mukavemet etmişlerdir.

Seçimde bir çok yolsuzluklar yapılmış, sandıklara başkaları namına reyler atılmıştır.

Antakya 18 (Hususi muhabirimizden) — Suriye intihabatında yapılan yolsuzlukların birçok telgraflarla âli komiser nezdinde protesto edildiği haber alınmıştır. Protesto edenler halkı bihakkin temsil eden belediye ve meclisi idare reis ve âzaları ve halk mümessilleridir.

Suphi Berekât ailesinden, kendisin-

den maadasi intihabata iştirak etmemiştir.

Kilis 18 (A.A.) — Sancak intihabatında Hacılar nahiyesi merkezi halkının kısmen, Kireci köylülerinin yarısının, Narlı ve Araplı Uşağı köylülerinin hepsinin nüfus kayıtları alınmış ve bunlar intihabata iştirak etmiş gibi gösterilmişlerdir. Hakikatte bu köyler halkı intihabata iştirak etmemişlerdir.

Sancak halkını temsil eden belediye meclisi idare reisleri ve âzaları ile diğer halk mümssilleri âli komiser telgraflar çekerek intihabatta yapılan bu yolsuzluklardan şikâyet etmişlerdir.

Fransız dahiliye nazırı bir mektup bıraktı

“Aleyhimdeki neşriyata şimdiye kadar sabrettim, fakat artık tahammülüm tükendi,” diyor

Paris 19 (Akşam) — Dahiliye nazırı M. Salangro dün sabah Paristen Lüle gitmişti. Lül şehrinin belediye reisi ve mebusu olan nazır iptida Ticaret fuarına gitmiştir. Fuar pazar günü büyük merasimle açılacak, başvekil M. Blum bu münasebetle büyük bir nutuk söyleyecekti.

Fuarkı hazırlıkları gözden geçirdikten sonra belediye dairesine gitmiş ve bir işçi heyetini kabul etmiştir. Heyete, sağ cenaha mensup bir gazetenin aleyhindeki neşriyatı kendisini zannedildiğinden çok müteessir ettiğini söylemiştir.

Dahiliye nazırı ögle yemeğini küçük bir lokantada yemiş, oradan evine gitmiştir. Bir müddet sonra eve gelen hizmetçisi nazırın cesedini mutfakta, bir kaç ay evvel karısının ansızın öldüğü yerde bulmuştur.

M. Salangro başvekil M. Bluma bir mektup bırakmıştır. Mektupta deniliyor ki:

Azizim Blum,
Karım birkaç ay evvel öldü. Bu teessüre aleyhimdeki iftiralar inzimam etti. Şimdiye kadar sabrettim, fakat artık tahammülüm tükendi. Ölümünden düşmanlarım mesul olacaklardır. Çünkü ne asker kaçağı, ne hainim.”

GAZETELERİN MAKALELERİ

Paris 19 (Akşam) — Dahiliye na-

Madrid sokaklarında muharebe başladı

Asiler bazı sokakları ele geçirdiler, şehrin merkezine doğru ilerlemeğe çalışıyorlar

Paris 19 (Akşam) — Madridde Üniversite mahallesine giren âsiler bir miktar ilerlemişlerdir. Diğer taraftan âsiler Fransızlar köprüsü min-takasinda da nehri geçmişler ve bir miktar ilerlemişlerdir.

Tanklar Madridin merkezine doğru ilerliyor. Şehrin sokaklarında şiddetli bir harp başlamıştır. Âsiler Roberto Capir sokağına kadar ilerlemişlerdir.

Sevilde çıkan tebliğ âsilerin Sant Antonio Lupez ve General Rokardo sokaklarını işgal ettiklerini bildiriyor.

Madridde neşredilen tebliğe göre top ateşi ve tayyare bombardmanları fasilasız devam ediyor. Dün bombardımandan 250 kişi ölmüş, 800 kişi yaralanmıştır. Âsilerin tayyareleri gündüz gece bir çok defalar Madridi bombardıman etmiştir. Büyük yangınlar çıkmıştır. Libertad gazetesi-

nin matbaası ve dük Dalb sarayı harab olmuştur.

ALMANYA VE İTALYA ÂSİLERİ TANIYORLAR MI?

Londra 18 (Akşam) — Almanya ile İtalyanın İspanyada âsilerin hükümetini tanıyacakları haber veriliyor. Romada neşredilen tebliğde general Frankonun İspanyanın büyük bir kısmını işgal ettiği, diğer kısımlarda hükümet bulunmadığı bildirilmektedir. Berlinde gelen bir telgrafa göre Almanya, İspanya hükümeti nezdinde bulunan maslahatgüzarını geri çağırmıştır.

ADEMİ MÜDAHALE KOMİSYONU DAĞILACAK MI?

Berlin 19 (Akşam) — Almanya ve İtalya İspanyada Franko hükümetini tanımışlardır. Berlinde bu hususta resmi bir tebliğ neşredilmiştir. Bu tanıma, İspanya işlerine karışmak esasına nihayet vermektedir.

Bu Sabahki Telgraflar

Komünizme karşı cephe

Almanya ile Japonya arasında bir anlaşma yapıldı - Times ne diyor?

Bükreş 18 — Tass ajansının Tokyo'dan vuku bulan istihbaratına Japonya Hariciye nazırı M. Arita Tokyodaki Sovyet sefiri M. Yurenef ile yaptığı mülakatda komünist aleyhtarı bir cephenin kurulması için bir anlaşma mevcud olduğunu itiraf etmiş, böyle bir cephenin kurulması ne bilvasıta ve ne de bilâvasıta Japon - Sovyet münasebatı üzerine hiç bir tesir yapamıyacağını ilâve etmiştir.

Maamafih Tass ajansı salâhiyettar bir membadan alarak tebliğ ettiğine göre, komünist aleyhtarı blokun teşkiline ait olan anlaşma da iki devletten biri harbe girdiği takdirde Almanya ile Japonyanın müşterek bir harekette

bulunmalarına dair bir kayıd vardır.

MÜSTEREK TEBLİĞ NEŞREDİLECEK

Londra 18 — Japonya ile Almanyanın komünizme karşı müştereken mukavemet etmeğe karar verdiklerini bildiren resmi bir tebliği yakında neşretmeleri bekleniyor. Yapılacak tebliğin metni hakkında ketumiyet muhafaza edilmekle beraber, Londrada diplomasi mahafili, bunun arkasında vasi anlaşma plânları mevcud olduğu fikrindedir.

Diğer taraftan İngiltere, kendisini Sovyet aleyhtarı bir bloka girmeye sevkedecek herhangi teşebbüse karşı koymağa katı surette karar vermiştir. Times gazetesi Alman - Japon iti-

lâfından bahsederken Japonyanın dostlarını ve düşmanlarını seçmekte serbes bulunduğunu fakat bu defa mevsimsiz ve yanlış bir yol intihap edilmiş olduğunu yazıyor ve diyor ki: «Bu anlaşmanın hükümleri muğlak-tır. Japonya, mühim bir taviz temin etmeden Rusya ile münasebatını bozmakta acele ediyor.»

MÜSTEREK BİR BEYANNAME NEŞREDİLECEK

Berlin 18 (A.A.) — Havas ajansından: Bazı siyasi mahafil, yakında Almanya ile Japonyanın müşterek bir mühim beyanname neşredeceklerine dair ortalığa bir şayia çıkarılmıştır.

Elektrik şirketinden milyonlarca lira geri alınacak

Şirket ihtilâflı işleri görüşmek için hükûmete başvurdu

Ankara 18 — İstanbul elektrik şirketinin mukavelesi hilâfına olarak halktan milyonlarca lira tahsil ettiği anlaşılmıştır. Nafia vekili Ali Çetinkaya demiştir ki:

— Elektrik şirketinin gümrük resmi vermeden geçirdiği malzemeyi başka yerde kullanması hakkındaki tahkikat bitmek üzeredir. Kofre bağlama, saat kutusu gibi şeyler için halktan fazla para aldığı ve diğer bazı yolsuz hareketler hakkındaki tahkikat inkişaf etmiştir. Tahkik komisyonu işini bitirmek üzeredir.

Şirket kofreler için halktan iki milyon lira fazla para almıştır. Bu paranın istirdadı lâzımgelmektedir. Diğer buna benzer bir takım fazla paralar alındığı iddia ediliyor. Bunların hepsi halka aittir.

Elektrik şirketi münakaşalı meseleleri konuşmak için vekâlete istida ile müracaat etmiştir. İhtilâfların başında 1926 munzam mukavelesi meselesi vardır, Şirket sermayesini İsviçre frangına tebdil etmek suretiyle büyük temettü elde etmektedir. Bu mesele de yeniden görüşülecektir. Müzakere için Belçikadan yakında murahhaslar gelecektir.

Kömür yolu

Dün merasimle açıldı kömür yüklü tren Ankaraya hareket etti

Filyos 18 (Akşam) — Filyos - Çatalağzı hattı nafia vekili namına Zonguldak valisi Halit Aksoy tarafından bugün merasimle işletmeye açıldı.

Merasime Zonguldak ve civar köylerden gelen binlerce halk iştirak etti. Kömür haznelerimizin kapısı olan Çatalağzı trene kavuşmanın sevinci ile süslenmiş, her taraf donanmıştır. Merasime valinin çok alkışlanan bir nutku ile başlanmıştır.

Bundan sonra vali, alkışlar arasında kordelâyı keserek hattı işletmeye açtı. Büyüklere saygı ve şükran telgrafları çekildi ve Ankaraya kömürü ilk götürecektren saat 16 da halkın heyecanlı tezahüratı arasında hareket etti.

Kömürü Zonguldak valisinin başkanlığında 35 kişilik bir heyet götürmektedir.

Ecnebi dil mektebine devam etmiyecek talebe

Üniversiteye yeni kaydedilen talebeden ecnebi dil mektebine devamdan maaf olacaklar için bir imtihan açılacaktır. Bu imtihana girmek isteyenler bu ayın yirmi birine kadar mensup oldukları fakültelere müracaat etmiş olacaklardır. Bunların 23 teşrinisani-de imtihanları yapılacaktır.

Küçük sanatlar Sergide kimler mükâfat kazandılar

Ankara 18 (A.A.) — Elisheri ve küçük sanatlar sergisi jüri heyeti bu akşamki toplantısında evvelce mükâfata müstahak olarak intihap ettiği 40 namzet arasında kur'a ile isim ve adresleri yazılı dokuz kişiye aşağıdaki mükâfatların verilmesine karar vermiştir:

Kunduracı İsmail Kemal - İstanbul - Atatürk mükâfatı ikin bin lira, Saran - İstanbul - hükümet mükâfatı bin beş yüz lira, Zehra Kum - Ankara - Ankara mükâfatı bin lira, Müzeyyen Örer - İstanbul - 250 lira, İhsan - Ankara - 250, Cevad Örnek - Ankara - 250, İhsan Özbaylar - Erzurum - 250, Beyoğlu kız akşam ertik okulu - İstanbul - 250, Halil usta - İstanbul - 250.

Ziraat bankası Dün umumî heyet toplandı

Ankara 18 — Ziraat bankası umumî heyeti bugün akşam üzeri toplandı. Evvelâ idare meclisinin raporu okundu. Rapora göre 1935 yılında mahsulümüzün satışı iyi şerait dahilinde olmuştur. 1935 bilançosu 685,276 lira 75 kuruş kârla kapatılmaktadır.

İdare meclisinden sonra murakıb raporları okunmuş ve müzakereler olmuştur. Bilanço aynen kabul edilmiş, murakıblar seçilerek Büyük Öndere, meclis reisine ve Başvekile tazim telgrafları çekilmesi kararlaştırılmıştır.

Yugoslavya hudutlarını muhafazaya hazırdır

Yugoslav başvekilî mühim bir nutuk söyledi

Belgrad 18 (Akşam) — Yugoslavya içinde bir seyahatten dönen başvekil M. Stoyadinoviç Skupçinada mühim bir nutuk irad etmiştir. Başvekil nutkunda Ankara ve Sofya seyahatlerinden, buralarda gördüğü iyi kableden, Türk - Yugoslav dostluğundan bahsettikten sonra demiştir ki:

«Birkaç gün evvel Üsküpte irad ettiğim nutukta söylediğim gibi Yugoslavyanın haricteki prestiji çok büyüktür. Bu, Yugoslavyanın kuvvetli bir orduya malik olmasının neticesidir.

Hududların tadili sözlerine gelince, Yugoslavya bugünkü hudutlarını her türlü taarruza karşı müdafaaya hazırdır. Yugoslavya dünyanın en mükemmel askerine maliktir. Askerimiz iyi müsellâhtır, teçhizatı mükemmeldir, cephanesi boldur. Hududları muhafazaya mecbur olursa vazifesini yapacaktır. Böyle bir vaziyette bütün millet 1914 de olduğu gibi ayaklanacaktır.»

İngilterenin dış politikası

İngiltere er geç, İtalya, Almanya ve Japonya ile harbe mecbur olacaktı

Londra 18 (A.A.) — Lordlar kamerası, millî müdafaa programını müzakere etmiştir. Lord Strabolgi, amele fırkası namına bir takrir vermiştir. Bu takirde hükümetten Milletler cemiyetine karşı takip etmekte olduğu hatı hareket ve alelümum harici siyaset hakkında sarih beyanatta bulunması talep edilmektedir.

Lord Strabolgi, İngilterenin, şikâyetlerini izah ve teşrih etmesi için Almanya'yı Milletler cemiyetine davet etmesi lâzım gelmekte olduğunu söylemiştir. İspanyadan bahseden Lord şöyle demiştir:

«Faşistlerin kazanacakları zafer, İngilterenin Akdenizdeki vaziyetini pek ziyade zafa uğratacaktır.»

Mütakiben Lord Lothian, söz alarak şöyle demiştir:

«Milletler Cemiyeti siyaseti ne demektir? Benim fikrimce bunun manası şudur: «İngiltere er geç, aynı zamanda İtalya, Almanya ve Japonyaya karşı harp etmek mecburiyetindedir.»

Lord Lothian, bundan sonra Fransız - Sovyet misakını tenkit etmiştir. Çünkü Almanyanın bu misakı bir tehdid addetmekte olduğunu, halbuki Almanyanın Fransa ve İngiltereye karşı katiyen tecavüz niyetinde bulunmadığını beyan etmiştir.

Marsilya infilâkı

Ölüler için millî cenaze merasimi yapılacak

Saint Chamas 18 (A.A.) — Harbiye nazırı M. Daladier, tayyare ile buraya gelmiştir. Nazır, baruthane faciası felâketzedelerini ziyaret etmiş ve sonra bir takım yaralıların tedavi edilmekte oldukları Aix-En-Lebruna gitmiştir. Felâket kurbanlarının millî cenaze merasiminin cuma veya cumartesi günü yapılması muhtemeldir.

Reisicumhur M. Lebrun, bu merasimde hazır bulunacaktır. M. Daladier, bugün tayyare ile Parise dönecek ve cenaze merasiminde bulunmak üzere tekrar buraya gelecektir.

İngilterenin hava kuvvetleri

Londra 19 (Akşam) — 1935 mayısındanberi İngilterenin hava kuvvetleri yüzde elliden fazla artmıştır. Bugün 992 tayyareden mürekkep 80 filo vardır. Yeniden 50 tayyare karargâhı yapılacaktır. Bunun otuz dokuzunun inşasına başlanmıştır.

İngiltere faşistlerin kararı

Londra 19 (Akşam) — İngiliz faşistleri gelecek seçimde 100 namzed göstermeğe karar vermiştir. Şimdiden 12 namzed kararlaştırılmıştır.

Kont Ciano Romaya döndü

Roma 18 (Akşam) — Kont Ciano ile refikası Budapeşten buraya dönmüşlerdir.

Vall ve Belediye Reisinin mektubu

Gazetemizde birkaç gün evvel «Akşamdan akşama» sütununda ve «Akşam» imzasıyla çıkan bir fıkra hakkında Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ imzasıyla bir mektup almıştık. Mektubun bazı fıkraları hakkında müddeumumiliğin mütealeasını almak lazım geldiğinden matbuat kanununun 48 inci maddesi mucibince bu cevabi mektubu müddeumumilik yüksek makamına tevdi etmiştik.

Müddeumumilik mektubu, bazı fıkralarını tayıyederak, bize dün akşam iade etmiştir. Matbuat kanununa tevşikan neşrediyoruz:

Akşam gazetesi yazışları müdürlüğüne
Cumhuriyet, Tan ve Akşam gazetelerinin 8/11/1936 tarihli nüshalarında (Köprü İnşa bedeli) olarak tramvay ücretlerine zammedilen on paradan bir milyon sekiz yüz bin lira biriktigi, köprünün ihale bedeli bir milyon altı yüz bin lira olduğu, fakat diğer masrafları karşılamak için iki milyon liraya varıncaya kadar on paranın belediyece alınmasına devam edileceği yazılmıştır.

Bu haberler kökünden ve topu birden yanlışlar.

Gazi köprüsünün yapı parası karşılığı olarak nakil vasıtalarının her birine hususi bir kanunla müstakilen zammedilen on para 1 Haziran 928 tarihinden bir Haziran 930 tarihine kadar yalnız iki sene tahsil edilmiştir. On dan sonra başka bir kanunla köprü mururiyesi ilga ve belediyenin bu kaynaktan geliri, nakil vasıtalarının her birine mururiye muadili olarak zammedilen kırk para ile temin edilirken, köprü inşasına mahsus olan vergi, bu son kırk para içerisinde mevcut ve mündemiç ad ve farzedilmiştir. Evvelki on para da yine bu kanunla kaldırılmıştır.

Köprünün yapılmasına elverecek kadar para belediye bütçesinden ayrılarak her sene bankaya (Blok) edilecek muayyen bir meblağa temini de kanun hükümlerine girmiştir. Biriken para bu suretle elde edilmiştir ve belediye 930 senesindenberi gazetelere mevzu teşkil eden on para zammı almamaktadır.

Hal bu kadar açık ve hertürlü tereddüde ve ittibasa müsait değilken bu haberleri ele alan ve gazetesizin (akşam) sütununa bay Hüseyin Cahit açıkça meydana yaramadığı içindeki kin gayzını teskin için abalı sandığı - belediye ve onun düştü ve hayatlarını işlerine bağlamış olan hadimlerine ve sanki büyük bir marifet yapıyormuş gibi iztihza ve istihfaf dolu bir eda ile sütununa döşüyor, işte bu yazıdan bir parça - (Muazzam bir köprü bir milyon altıyüzbin liraya yaptırılıyor. Ona ait ufak tefek masraflar ise köprünün dörtte biri kadar bir yeküne yükseltiyor. Anlaşılan köprü inşa masrafları arasına istimlak ve saire gibi masrafları da sokacaklar. Buna hak var mı yok mu? diye düşünmeyi çok nazari ve manasız bulurum. Çünkü hak olsa ne olur, olmazsa ne olur?

Yalnız birşeyden korkarım. İstihfa yedikce gelir dediklerine göre şu iki milyon lira dolduktan sonra bizden köprü inşaat masrafı diye onar para fazla almakta devam edecekler ve bunu tamamen başka şeylere kullanacaklar.

Burada gene nazariyata dalacak değilim. Tramvay ücretlerine onar para zammederken belediye buna köprü in-

ŞEHİR HABERLERİ

Otobüs imtiyazı

Belediye mayıstan itibaren hakkını kullanacak

Belediye, mayıs birden itibaren İstanbulda otobüs işletmeğe ve bu suretle kendisine aid bulunan otobüs imtiyazını istimal etmeğe karar vermiştir. Şehirde işletmek için kaç otobüse ihtiyaç olduğunu tesbit etmektedir. Bu iş bittikten sonra ve en geç şubat sonlarında otobüsler, bu hususta daha evvel kendisiyle uyuma hasıl olan bir ecnebi firmaya sipariş edilecektir.

Belediye hâlen bu otobüsleri şehir dahilinde nereden nereye işleteceğini bir proje ile tesbit etmektedir. Vaki bu servise muvakkat olacak ve şehir plânı tatbik edilince otobüs şebekesi değişecekse Belediye bu hususta bir kere de şehircilik mütehasısı M. Prostenin mütealeasını almaktadır.

Şimdi şehrimizde 121 otobüs işletmekte olup belediye imtiyazı istimal edince bunları işletmekten menedecektir. Ve 121 otobüsün içine tramvay şirketinin Taksimle Beşiktaş arasında işletmekte olduğu dört otobüsü de dahildir. Yalnız belediye otobüs imtiyazını istimal ettiği zaman bu otobüslerle müsaade edileceği zannedilmektedir.

Diğerlerinin vilâyetin mülhakatı arasında işletilmesine müsaade edilecektir.

saat karşılığı dedi.

Demese ne lazım gelecekti?

Belediyenin ozamanki nezaketini kati bir senet ittihaz ederek şimdi oyun bozanlığa kalkmaktan ne fayda hasıl olacak.)

Bay yazıcı alışkanlığın verdiği bir kolaylıkla «buna hak var mı yok mu diye düşünmeyi çok nazari ve manasız bulurum. Çünkü hak olsa ne olacak olmazsa ne olur» buyuruyorlar. Türkiye cumhuriyeti idaresinde bu düşünce ile hareket etmeğe cüret edecekler hakkında «olacak şeyin çok büyük olduğunu» kendisinin herkes ve herkesle beraber Akşam gazetesi de bilirdi vergi devlet hükümlerine haklarındadır. Bilhassa bizde her türüsünü ancak kanunun vereceği selâhiyete binaen tahsil edilir. Ve tahsis olunduğu yerden başkasına sarfedilemez. Edenler ağır suç cezasına çarptırılır.

Şuhalde Bay Hüseyin Cahit İstanbul belediyesini efkârı umumiyeğe «Hakka» kanuna ehemmiyet vermez bildiğini dilettiği gibi yapan başı boş bir müessesese ve bu hükmün tabii neticesi olarak Türkiye cumhuriyeti idaresini kendi bünyesinde böyle anarşik bir kurumu muhafaza eden bir devlet» diye arzetmekte nereden cesaret alıyor ve bundan beklediği maksat nedir?

Açık ve katı olarak efkârı umumiyeğe bildirmeyi ihmalı caiz olmayan bir vazife sayarım.

*İstanbul valî ve belediye reisi
Muhiddin Üstündağ*

Feci bir vaka

Genç bir kadın doktor pencereden düşerek öldü

Dün sabah Maçka civarında feci bir kaza olmuş, bir genç kadın doktorumuz oturduğu apartmanın penceresinden düşerek parçalanıp ölmüştür. Kaza etrafından yapılan tahkikat şudur:

Maçkada cami civarından İzzet paşa apartmanında eski birinci fırka kumandanı general İzzet ile ailesi ve 27 yaşlarındaki kızı doktor Afife oturmaktadırlar. İki sene evvel tıbbiyeden mezun olan bayan Afife bir müddetten beri Darülacezede çocuk doktorluğu yapmaktadır. Dün sabah bayan Afife yatağından kalmış, odada dolaşırken pencerenin önünde süslü bir kelebek uçtuğunu görmüştür. Bayan Afife bu keleşini tutmak hevesine düşerek pencereyi açmış ve hayvanı yakalamak için kolunu uzatmıştır. O sırada keleşin pencerenin kenarlarından kalkarak biraz daha ileriye konmuştur. Bayan Afife keleşini behemehal yakalamak için kolunu biraz daha uzatmış ve vücudunun yarısını pencereden çıkararak ileriye doğru sarkmıştır.

Bu sarkma neticesinde muvazanesini kaybeden bayan Afife apartmanın altıncı katından aşağıya yuvarlanmıştır. Maçkanın altındaki bostanlara açılan bu pencerenin alt tarafında beton sivali bir su yolu vardır. Bayan Afife pencereden bu betonun üzerine düşünce kafası ve vücudu parçalanmış ve derhal ölmüştür. Feci kazayı ev halkı ve biraz sonrada bütün mahalleli duymuşlar, müddet umumiyeğe ve zabıta tahkikata el koymuşlardır. Bayan Aaifinin cesedi muayene edildikten sonra gömülmesine ruhsat verilmiştir. Feci kazada kimsenin alâkası olmadığı anlaşılmıştır.

Bir kayık parçalandı

İçindeki balıkçılar güçlkle kurtarıldılar

Ohanis ve Hristo adlarında iki balıkçı dün gece Üsküdarla Beşiktaş arasında kayıkla balık tutarlarken Boğaz istikametinden gelen bir motor çarparak kayığı parçalamıştır.

Kazayı etraftan gören diğer balıkçılar yetişerek Hristo ile Ohanisi bulmak üzere iken kurtarmışlardır. Zabıta kazayı yaptıktan sonra kaçan matörü aramaktadır.

Sütçüler bugün toplanıyorlar

Suçular cemiyeti idare heyeti intihabi dün yapılmıştır. Heyet azası yarısı yarıya değiştirilmiştir. Bugün de Sütçüler cemiyeti umumi heyeti toplanacaktır.

Bu toplantının bir hayli münakaşalı olacağı anlaşılmaktadır. İdare heyeti intihabından evvel sütçülerle müstahsiller arasında görüşülecek bazı meselelerden bahsediliyor. Bunların başkasını hiyleli sütler teşkil edecekler. Sütçülerle müstahsillerin bu defa tekrar ayrılacakları muhakak görülmüştür.

Berberlerin tatili

İlk tatil günü şenlik yapacaklar

Berberlerin nihayet hafta tatiline kavuşmaları kendilerini çok sevindirmiştir. Berberler cemiyeti reisinin bu hususta Ankara'da yaptığı temaslarda müsbit netice vermiş ve reis idare heyeti azalarına lazım gelen izahatta bulunmuştur.

Bu münasebetle dün berberler cemiyetinde bir toplantı yapılmış ve bü-yüklere teşekkür telgrafları çekilmesine karar verilmiştir. Ayrıca bir de ilk tatil haftası için program hazırlanmıştır. Berberlerin hafta tatili hakkındaki kanunun tatbikine geçilmesi için resmi cerideye neşredilmesi beklendiğinden ilk tatil önümüzdeki pazar günü yapılacaktır. Gelecek pazar berberler cemiyeti tarafından hazırlanan programa göre şenlik yapacaklar ve senelerden beri arzu ettikleri tatilin nihayet tahakkuk etmesinden mütevellid sevinçle Cumhuriyet âbidesine çelenk koyacaklardır. Bu suretle ilk tatil programla tesid edilecektir.

Belediye resimleri

Tahsilâtı arttırmak için tedbir alınıyor

Belediye ve vilâyetin son seneler zarfındaki umumi tahsilâtı tahakkuka nazaran yüzde seksen beş seksen sekiz arasında oynamaktadır. Bu tahsilâtın daha yukarıya çıkmasını başlıca sebeplerinden biri de yol, temizlik, ıskı vergi resimlerle konturato ücretlerinin lânykle tahsil edilmesidir.

Bunu nazarı dikkate alan belediye, yeni bazı kararlar ittihaz etmiş ve keyfiyeti şubelere bildirmiştir. Bu kararlara göre belediye memurları yol vergisinin tahakkuk ve tahsili için mahalle mümessilleri ve muntaka karakolları ile sıkı temasta bulunacaklar, ikametgâhlarını değiştirenler ile taşıraya veya ecnebi memleketlere giden mükellefleri hemen tesbit edecekler ve bunları yeni nakil ettikleri yerde bulup tahsilâtı devam edeceklerdir.

Diğer taraftan ıskı ve temizlik resimlerinin tahsil edilememesinden başlıca mahzurun bu resmin aidatı kiracılarla mal sahipleri arasındaki itilâftan ileri geldiği görülmüş, bu hususta kunturato ahkâmına göre tahsilât yapılması ve kunturatolarda sarahat yoksa bu resimlerin doğruca doğruya mal sahiplerinden alınması muvafık görülmüştür. Bu itibarla kunturato yoklamaları da birlikte yapılması olacaktır. Kiracıların memur evlerine gittiği zaman mukavele-nameleri tetkik edebilmeleri için bunları evlerinde bırakmaları kararlaştırılmıştır. Aksi halde kiracı kunturatotusuz addedilerek takibata uğrayacaktır.

İSTANBUL HAYATI

“Gördün mü yaptığımız işi?”

Boğaziçinde oturan bir ahaba yatı misafirliğine gittim. Ertesi sabah bütün ey halkı ile birlikte İstanbulu gececektik. Erkenden kalktık. Bizim ahabta bir telâş, bir telâş.. Kahvaltıya otururken evdekileri kasıp kavurmaya başladı.

«— Haydi, çabuk olunuz. Geç kalacağız..»

Ey iskeleye yakın, vapurun hareketine daha iki saat var. Ahabımın bu telâşına mâna veremedim. Sordum. Yavaşca kulağıma eğildi:

«— Ah kardeşim. Sen bizimkilerin halini bilmezsin. Ben bu kadar telâş etmezsem, bugün akşama kadar da evden çıkamayız..»

Sofradan kalkar kalmaz herkes hazırlanmağa başladı. Çocuklar giydirildiler. Bayanlar tuvaletlerini bitirdiler. Saatle baktım. Vapurun hareketine bir saat var. Kapım önündeki bahçeye çıktık. Çiçekleri tetkik ettik, ağaçlara baktık, tavuk kümesini, hatta duvar üstünden komşunun bahçesini gözden geçirdik. Evdekiler hâlâ çıkmadılar. Nihayet bizim ahabım hiddetli bir bağırması üzerine merdivenden ayak sesleri duyuldu. Büyük bayan yuvarlana, yuvarlana inerken bir taraftan da söyleniyor:

«— Allah iyiliğini versin. A oğlum ne acele ediyorsun?.. Az kaldı telâşından terliklerle çıkıyordum..»

Bin müşkülâtla hepsini önümüze katıp sokağa çıktık. Tam köşeyi dönerken büyük bayan birdenbire durdu, telâşla geriye dönerek haykırdı:

«— Gördün mü bir defa yaptığımız işi?.. Acele ile aptestliğin musluğunu açık bırakıp çıktım. Şimdi akşama kadar sular akıp gidecek..»

Köşe başında bekledik. Hizmetçi kız eve koştu. Bir hayli beklemeden sonra musluğu kapayıp döndü. İşkeleye yaklaşırken büyük bayan gene durup geriye dönmeye mi?.. Yere çömelmiş, iki elini dizlerine vurarak haykırıyordu:

«— Eyvahlar olsun. Hele şu başıma gelenlere bak. Mangalın üzerini küiledik de kapaklarını kapamadan çıktık. Tu tu tu Allahım sen muhafaza et. Evimiz barkımız yanıp tarumar olacak. Vallahi dünyalarda gitmem. Kendi elceğizimle evimi yakamam..»

Hizmetçi kız gene eve koşturuldu. Fakat büyük bayan bir türlü razı olmuyor. Mangalı kendi elile kapamazsa içi rahat etmezmiş. Yuvarlana yuvarlana hizmetçinin arkasına düştü:

«— Tabakamı da unutmuşum. Hem elimle mangalı örterim, hem de tabakamı alırım..»

Diye söylene söylene gözden kayboldu. Ve onlar evden dönüncüye kadar ikinci vapur da iskeleden kalktı. Onlar da İstanbul seyahatini ertesi haftaya bırakarak hep beraber tekrar eve döndüler. C. R.

Alacak meselesinden kavga

Kocamustafapaşa civarında arabacı Şükü ve Zeki adlarında iki kiş alacak meselesinden kavga etmişlerdir. Kavgada Şükü, Zekiye başından tehlikeli surette yaralamıştır. Zeki ifade veremeyecek bir halde hastaneye kaldırılmış, zabıta Şüküyü yakalıyarak tahkikata başlamıştır.

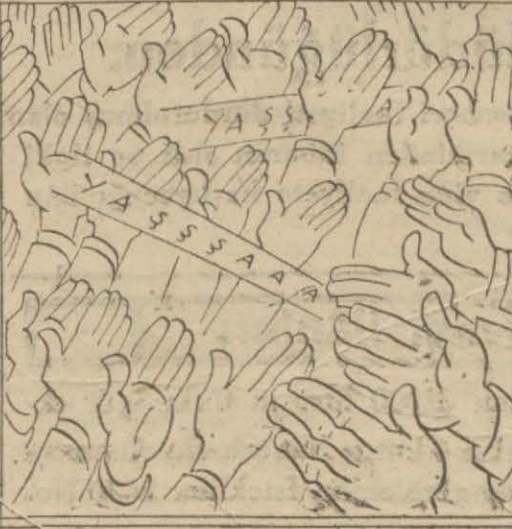
Bay Amcaya göre...

— Bizim tiyatroya gelenlerin yarısından çoğu kanto meraklısıdır bay Amca...

... Bir kantocu kız sahneye çıkmaz mı...

... Yer yerinden oynar!...

... Biz de dram oynadığımız gecelerin ziyanını bu kantolar yüzünden kapatırız!... Şimdi kanto yasak edildi, eğer biz göbek atmazsak top atarız!...

... Ne yapacağız bilmem?... B. A. — Üzülmeye dostum, operet oynarsınız!...

KARİ MEKTUPLARI:

1937 İzmir sergisi münasebetile

Okuyucularımızdan Ahmed Yüregir yazıyor: 1937 senesi İzmir fuarı hazırlıklarına başladığını «Akşam»da okudum. Bu seneki İzmir sergisini gezdiğim için gözüme çarpan bazı noksanları 1937 sergisinde telâfisi için alâkadarların dikkat gözüne arz ediyorum:

1 — Panayırı ziyaret edenlere para ile ve yahud meccanen bir rehber tanzim edilerek tevzi edilmemesi, kendilerini müşkül bir mevkide bırakmıştır. Fuara iştirak edenlere dağıtılan küçük plânın ziyaretçilere de verilmesi icap ederdi.

2 — Sergide mal teşhir edenlerin işgal ettikleri yerleri beher metre murabbana, yerine göre alman 10-15-25 lira ücret fazla olduğundan birçok esnafın panayıra iştirakine mâni olmuştur. 1937 sergisinin panayıra iştirak ücretlerinin indirilmesi icap eder.

3 — Bursa vilâyeti için muhtelif mahallerde on bir aded baraka açılacak yerde bunların hepsini bir araya toplayıp Bursanın bütün mamulât ve mahsulâtını bir arada teşhir etmek acaba kabil değil mi idi?

4 — Bu seneki sergide bütün İstanbul sanayii için tahsis edilen 15-20 metre murabbai büyüklüğündeki pavon kâfi değildir, tevsi lâzımdır.

5 — İzmir sergisinin açılma zamanı mekteplerin tatil zamanına rasladığından panayıra yakın olan büyük, havadar erkek ve kız liselerinden birini ve yahud ikisini bir ay için muvakkat bir otel haline koymak ve İzmir sergisini gezmeğe ve kurtuluş bayramını görmeğe gelecekleri muayyen bir ücret mukabilinde barındırmak elzemdir.

Hilâliamer pullarını tahrif eden biri yakalandı

Alâeddin adında bir adamın bir kurşuk hilâliamer pullarının üzerine sahte bir damga ile 5 kuruş yazarak satışa çıkardığı haber alınmıştır. Eminönü polis merkezi ve ikinci şube müdürlüğü bu adam hakkında tahkikata başlamıştır. Üzerine beş kurşuk damga vurulmuş bir miktar da pul bulunmuştur. Tahkikat devam ediyor.

Orta mekteplerle liselere meccanen kabul edilecekler

Orta mekteplerle liselere bu yıl meccanen kabul edilecekler hakkında geçen eylül başında bir müsabaka imtihanı açılmıştı.

Bu imtihanı kazananlardan 16 kişi İstanbul mekteplerine dağıtılmış, bunların emri dün maarif müdürlüğüne gelmiştir.

Kendileri bir kânunuevelden itibaren kadroda gösterilen mekteplere devam edeceklerdir.

Bir otomobil bir çocuğun bacağına kirdi

Soför Bürhanın idaresindeki otomobil Kalyoncukulluğu caddesinden geçerken Mustafa adında bir çocuğa çarparak bacağı kırmıştır. Mustafa hastaneye kaldırılmış, soför Bürhan yakalanmıştır.

BORSA

İstanbul 18 Teşrinisani 1936 (AKŞAM KAPANIŞ FİATLARI)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	94,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazi	96,50	T. C. Merkez	
Ünütürk I	24,22,50	Bankası	88,75
» II	22,30,—	Anadolu hisse	25,20
» III	22,50,—	Telefon	6,50
Müessis I	45,80	Terkos	11,75
» II	42,60	Çimento	13,50
» III	—	» hisat değir.	10,25
İş Bankası	10,—	» Şark	0,75

Para (Çek fiatları)

Paris	17,15,—	Prağ	22,54,15
Londra	613,—	Berlin	1,98,12
Nev York	79,82,—	Madrid	7,42,25
Milano	15,14,50	Belgrad	34,66,50
Atina	88,98,75	Zloti	4,23,—
Cenevre	3,46,75	Pengo	4,33,50
Brüksel	4,71,50	Bükreş	109,29,75
Amsterdam	1,47,60	Moskova	24,75,—
Sofya	65,25,25		

BU AKŞAM MELEK

Sinemasında

Korkusuz Kaptan

Fransızca sözlü Metro - Goldwyn - Mayer ekstra süperfilm. Baş rollerde: **KLARK GABLE - CHARLES LAUGHTON - FRANCHOT TONE** ve Tahitili **İKİ DUNYA GÜZELİ MAMO ve MOVITA**

DİKKAT: Sayın halkımızı izdihamdan korumak için bu film yarın matinelere itibaren

İPEK Sinemasında da gösterilecektir.

Bu akşam MELEK için biletlerinizi erkenden alınız. Telefon : 40868

Aleni ve candan teşekkür

Karım, uzun zamandanberi karnındaki bir dertten şikâyet etmekte ve çok ıstırap çekmekte idi. Yapılan müteaddit muayene ve tedaviye rağmen iyi olamadı. En nihayet Ankara'da doğum evinin çok kıymetli ve sevimli baş hekimi bay Zekâi Tahir, çok isabetli bir teşhis neticesinde ameliyat yapmak suretile kurtarmıştır. Memleketin vücudile bihakkin iktihar etmesi lâzım gelen bu fedakâr ve çok kıymetli hekime candan minnet ve şükranlarımı taktim ederken bu hayır müessesesinin pek değerli asistanı bay Ali Rızaya ve baş hemşire ile diğer hemşirelere, gerek karım ve gerekse bilmum hastalara karşı gösterdiklerine şahit olduğum ihtimam ve şefkatten dolayı ayrı ayrı teşekkürü bir vecibe bilirim.

Ankara Belediyesi Fen Heyeti

Baş Kâtibi

TEVFIK YURDSEVER

Elim bir ziya

İstanbul Şehir Meclisi âzasından ve tüccardan HİLMİ NAILİ'nin hemşire zadesi ve Evrenos oğullarından İHSAN ÂLİ'nin yegâne evladı ŞERİFE ŞEFİKA Avrupada vefat etmiş ve cenazesi İstanbul'a getirilmiştir. Bugünkü perşembe günü öğle vakti cenaze namazı Beyazıt camiiinde kıldandıktan sonra Edirnekapıda Şehitlikdeki makberesine defnolunacaktır. Cenabı hak rahmet eyliye.

Açık muhabere

Bay Basri Yaman — Bayan Necile Teflik — Bay Server Ziya.

(AKŞAM) — kitap servisine emanet olarak kitap bırakmış olan yukarıda isimleri yazılı zevatın matbaa müdürlüğüne bizzat ve yahud mektupla bir an evvel müracatları rica olunur.

Bu akşam

SARAY

sinemasında

Yerlerinizi evvelden aldınız.

Telefon: 41656

Grand operanın oynadığı Turandotun iki perdesi, bu muhteşem filmin en nefis ve fevkalâde parçasıdır. İlâveten: FOX JURNAL'ın en son havadisleri.

Bu akşam TURAN Tiyatrosu NAŞİD HALİDE FAHRİ

üstad bestekâr Muhlis Sabahaddin birlikde

Hatırım için

operet 3 perde

Büyük orkestra

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dram

kısmı bu akşam

saat 20, 30 da

AYAK TAKIMI

ARASINDA

Yerler: 30, 40, 50

Fransız tiyatrosu

operet kısmı bu

akşam S. 20, 30 da

MASKARA

Taksimde Maksim

Varyete tiyatrosunda

Pazar matinesinden

İtibaren

ZOZO DALMAS ve

FOMAKOSLA

PIPIÇA

Yunan artistinin

gecikmesi delaysile

HALK OPERETİ

Büyük Fransız filminin ilk irasidir.

Asrı sinema üzerinde yazılmış alâkabaş bir tarihtir.

Zamanımızın en meş-

hur artisti olan DANIELLE DARRIEUX'nün en mükemmel filmlerinden biridir.

İlâveten: Fransızca EKLER JURNAL: En son dünya havadisleri

J E A N K I E P U R A' nın

FRIEDL CZEPA - THEO LINGEN ve bütün Viyana

Grand Operası trupunun iştirakile oynadığı

AŞK GÜNEŞİ

(Im Sonnenschein)

filmi, bu meşhur tenorun şimdiye kadar yarattığı en büyük şarklı filmidir.

Grand operanın oynadığı Turandotun iki perdesi, bu muhteşem filmin en nefis ve fevkalâde parçasıdır.

İlâveten: FOX JURNAL'ın en son havadisleri.

Bu akşam SUMER sinemasında

Meşhur Parisli muganni ve kadınların mabubası

TINO ROSSI'yi

YVETTE LEBON ve 40 korsikalı kitaristin iştirakile oynadığı

MARINELLÂ

ilk filminde teganni edeceği en güzel şarkılarını dinlemek ve alkışlamak için bütün İstanbul halkı koşacaktır.

İlâveten: FOKS JURNAL, yerlerinizi evvelden aldınız. Tel. 42851

Yarın akşam TURK sinemasında

DANIELLE DARRIEUX ve CHARLES VANEL

tarafından yaratılan

YEŞİL DOMİNO

Büyük Fransız filminin ilk irasidir.

Asrı sinema üzerinde yazılmış alâkabaş bir tarihtir. Zamanımızın en meş-

hur artisti olan DANIELLE DARRIEUX'nün en mükemmel filmlerinden biridir.

İlâveten: Fransızca EKLER JURNAL: En son dünya havadisleri

Çok gülünçlü ... Çok eğlenceli ... Çok neşeli bir film

ERKEK HALA

LUCIEN BAROUX ... MARGUERİTTE MORENO.. ve GEORGES RIGAUD

tarafından meşhur ve büyük Fransız vodvili

Pek yakında YILDIZ sinemasında

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma Ve Eksiltme Komisyonundan:

Zonguldak hastanesi için satın alınacak olan 130 kalem ilâç ve sair malzeme açık eksiltmeye konuldu.

1 — Eksiltme Çağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 2/12/936 Çarşamba günü saat 16,30 da yapılacaktır.

2 — Tahmini fiat 1021 lira 90 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti, 76 lira 65 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi ve nümuneyi her gün komisyondan görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye ait ticaret odası vesikası ile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri.

(2961)

İstanbul Kambiyo Müdürlüğünden:

Dairemize müsabaka ile 75 lira ücretli bir memur alınacaktır.

Aşağıda yazılı evsafı haiz olanların tahsil, askerlik vesikaları ve nüfus cüzdanı ve bonservislerini raptedilerek el yazılarıyla yazılmış tercüme hallerini bildirir bir istida ile Dördüncü vakıf hanında kâin dairemize müracaatları.

1 — Lise mezunu olmak,

2 — Fransızca, Almanca, veya İngilizce lisanlarından birini bilmek

3 — Askerliğini ifa etmiş bulunmak.

Denizcilere ilân

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Tamirat münasebetile bir müddettenberi faaliyeti durdurulmuş olan Yeşilköy sis düdüğünün 20/11/936 tarihinden itibaren sisli ve tipili havalarda malûm karakteri dahilinde yine faaliyete başlayacağı ilân olunur.

(3023)

İstanbul belediyesi İlanları

Yeni çöp kamyonlarına lüzumu olan 62000 litre motörün açık ek-siltmeye konulmuştur. Bir litre motörüne 6 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 279 liralık teminat makbuz veya mektubile beraber 20/11/936 cuma günü saat 14 de daimi encümende bulunmalılardır. (B.) (2716)

Haftalık borsa ve piyasa

Kambiyo borsasında sükûnet var tütün satışları devam ediyor

Bu hafta içinde de kambiyo ve esham borsası, umumiyet itibarıyla sakin geçmiştir. Amerika hükümetinin doları düşüreceği hakkındaki haberi, borsada büyük bir alâkayla karşılanmıştır. Fakat bu haberler de henüz teeyyüd etmemiştir. Romanya parasının da düşürüleceği hakkındaki haberlerin aslı çıkmamıştır.

Eham ve tahvilât fiyatlarında da geçen haftaya nisbetle değişiklik görülmemiştir. Ünitürk fiatları geçen hafta olduğu gibi 23 lira 85 kuruş üzerindedir. Anadolu demiryolları tahvilleri de 25 lira 10 kuruştur.

Anonim şirket tahvilleri arasında çimento şirketi tahvillerinin fiatları 13 lira 60 kuruştur.

PIYASADA UMUMİ VAZİYET

Bu hafta içinde piyasayı en ziyade alâkadar eden hâdiselerden biri de, doktor Şahtın Ankarayı ziyaret etmesiydi. Henüz bu ziyaretin mahiyeti hakkında etraflı malûmat alınmamıştır. Böyle olmakla beraber, Alman iktisat nazırı ve Devlet bankası direktörünün ziyaretinden, iki memleket arasındaki ticarî münasebetlerin daha ziyade inkişaf edeceği yolunda bir netice çıkarmak kabildir.

Diğer taraftan Hollanda sermayedarlarının Türkiyede denizcilik ile alâkadar olacakları, bu arada Ereğli limanını yapmak için hükümetle müzakereye girişecekleri haberi de, iş adamları tarafından büyük bir alâkayla karşılanmıştır.

İHRACAT MADDELERİMİZİN VAZİYETİ

Bu hafta içinde ihracat maddelerimizin geçirdiği vaziyeti birer birer aşağıya yazıyoruz:

Buğday — Piyasada geçen haftaya nisbetle değişiklik yoktur. Almanyaya Mersin yolile ihracat devam etmektedir.

Mısır — Geçen haftaya nisbetle bir tahavvül görülmemiştir.

Tiftik — Bu hafta içinde Almanyaya 1400 balya kadar satış olmuştur. Fiatlar geçen haftaya nisbetle biraz düşüktür. Yapağı üzerine iş yok gibidir.

Fındık — Piyasada gevşeklik devam ediyor. Bunun sebepleri şunlardır:

1 — İspanyadan Fransaya mühim miktarda sipariş olduğuna dair şayia çıkmıştır. Maamafih bu haberle-

ri şayia şeklinde de kabul etmek doğru değildir. Bir İspanyol vapurunun Fransadan buğday alarak, yerine Fındık verdiği doğrudur. Alman firmalarının, İspanyollarla münasebette bulunduğu hakkındaki haberlere inanmamak lâzımdır. Fındık ihrac eden limanlar hükümet kuvvetlerinin elinde olduğu için, Alman firmaları ile aylardanberi hiç bir temas kalmamıştır.

2 — Bir sebep te şudur: Ramazan münasebetile, Karadeniz sahillerinde, fındık müstahsili köylüler, şehre gelmemektedir. Bu da, piyasanın durgunluğuna sebebiyet vermiştir.

3 — Başka bir sebep daha var. Liretin sukutundan sonra İtalyan fındıkları da daha ucuza satılmıştır. Bu da Türkiye fındık piyasasına tesir yapmıştır.

Tütün — Piyasadaki satışlar devam etmektedir. Türk tütün limited şirketi, Çekoslovakya'ya bir miktar tütün satmıştır. Polonya rejisi de tütün almak için Türkiye'ye bir heyet göndermişti. Heyet tütün depolarındaki balyeleri muayene etmişlerdir. Henüz müsbet bir cevap vermemişlerdir.

Fransız rejisinin münakasa müddeti bu ayın on beşinde bitmiştir. Fakat Fransız frangının sukutu üzerine, Fransa maliye nezareti ile Fransız rejisi arasında ihtilâf çıkmıştır. Bu ihtilâfın halli için münakasa müddeti gelecek ayın beşine kadar uzatılmıştır. Tütün fiatları geçen seneye nazaran biraz düşüktür. Bunun da sebebi, rekoltenin geçen seneye nisbetle bir milyon 200 bin kilo fazla olmasından ileri gelmektedir.

Yumurta — Geçen hafta içinde Almanyaya ve diğer memleketlere 1230 sandık kadar yumurta gönderilmiştir. Yunanistan ve İtalyadan siparişler beklenmektedir.

Afyon — Uyuşturucu maddeler inhisarı, muhtelif mintakalarda afyon mübayaatına devam etmektedir. Fiatlarda değişiklik yoktur.

Yaş meyva — Geçen hafta yazdığımız gibi Almanyaya elma, portakal ihracatı için hazırlıklar yapılmaktadır. Yalnız bir firma tarafından Almanyaya 1250 sandık kadar Rizenin ekşi elmalarından gönderilmiştir. Mersinden portakal üzerine de bir kaç parti ihracat olmuştur. A. O.

Balıkçılar kongresine hazırlık

Balıkçıların dilekleri, fiatleri ucuzlatmak işi

Kânunuevvel başında Ankarada toplanacak olan balıkçılar kongresi için hazırlıklara başlanmıştır. Bu ayın yirmi yedisinde toplanacak olan balıkçılar cemiyeti umumî heyeti, Ankara'daki büyük kongre mevzuuna da temas edecek ve deniz mahsulünün inkişafı, balıkçılık sanayiinin daha modern vasıtalarla tehziz edilmesi yolunda düşünceleri dinleyecektir. Seçilen murahhaslar bütün İstanbul balıkçıları temsil eden Ankaraya gidecekler ve kongrede dileklerini söyleyeceklerdir.

Bizde en ucuz satılan balık evvelâ palamut ve sonra da toriktir. İyice cins balıklar her mevsimde daima palalıdır. Balıkçılar bu pahalılığı yegâne sebebini iyi cins balıkların az çıkmasında görüyorlar. «Bu balıkların ucuzlatılması için istihsalı arttırmak lâzımdır» diyorlar. Bunun tahakkuku için balıkçıların daha mükemmel vesaitle mücehhez olmaları lâzımdır.

Tayfalar, tutulan balığın yüzde elisine ortak olmaktadır. Balıkçılar bu masraf karşısında tuttuklarını şimdiki fiatlardan daha aşağı satarlarsa zarar edeceklerini söylüyorlar.

Balıkçılar, balıkçılık sanayiinin, balık istihsal, istihlak ve ihracatının inkişafı için küçük sanat erbabına olduğu gibi kendilerine de kredi temini ne taraftardır.

Bizde bir de mevcudiyetine mutlak şekilde lüzum hissedilen sanat konserveliklidir. Bu iş daha geniş bir teşkilâtla yapıldığı takdirde muhtelif nevideki balıkların ihracı inkişaf edecektir. Söylendiğine göre İtalya bizden aldığı toriklerin mühim bir kısmını memleketinde konserve yapıp Amerikaya sevk etmektedir. Halbuki bunu doğrudan doğruya bizim yapmamız imkân haricinde görülmemektedir.

SIYASİ İCMAL

Silâhlanma yarışı

Umumî harpten sonra İngiltere ile Fransa arasında silâh politikasında derin bir ziddiyet peyda olmuştur. İngiltere umumî harbin başlıca sebeplerinden biri de hadden fazla devletlerin silâhlanmasından doğan kanatindedir. Umumi harpten sonra İngiltere ile Fransa arasında silâh politikasında derin bir ziddiyet peyda olmuştur. İngiltere umumî harbin başlıca sebeplerinden biri de hadden fazla devletlerin silâhlanmasından doğan kanatindedir. Umumi harpten sonra İngiltere ile Fransa arasında silâh politikasında derin bir ziddiyet peyda olmuştur. İngiltere umumî harbin başlıca sebeplerinden biri de hadden fazla devletlerin silâhlanmasından doğan kanatindedir.

Şimdi ise iş aksinedir. İngiltere bütün kuvvet ve gayretile silâhlanmaktadır. Silâhları bırakma konferanslarından da ümidi kesmiş gibidir. Bugün İngiltere her meseleden ziyade denizden ve havadan silâhlarını arttırmağa ve hattâ ordusunu bile birçok yeni fırkalar ile kuvvetlendirmeye düşünüyor. Bu suretle İngiltere ile Fransa arasındaki ziddiyet gene devam etmektedir. Yalnız şekil ve mahiyeti değişmiştir. Yani köşe kapmaca oynar gibi yerlerini değiştirmişlerdir.

Bu garabetin esbabını izah edelim: Umumi harpten sonra Fransa politikasını ancak silâhının kuvveti ve faikiyeti sayesinde yürütüyordu. Şimdi ise Fransa kendi müdafaasını tamamlamakla iktifa etmekte ve silâh yarışında Almanya ve İtalya ile başa çıkamayacağını düşünerek silâhların tahdid edilmesini ve azaltılmasını istemektedir.

İngiltere ise politikasını yürütmek için fevkalâde silâhlanmaktan başka bir çare bulunmadığı kanaatine gelmiştir. Fransa başpekili M. Blum son nutkunda Avrupalı silâhlanmakta devam etmek yahud harbe sürüklenmek şıklarından birini kabul etmek mecburiyetinde bulunduğunu söylerken İngiliz başpekili silâhın muhafazası için İngilterenin fevkalâde silâhlanması zarurî olduğunu anlatmıştır.

Müşahabe

İsveç kadınları

«Hayat savaşında kadın erkeğin rakibi değil, arkadaşısıdır.»

Bir dakika bile düşünmeden söyleyebilirim ki, dünyanın en hür kadınları İsveçtedir. Ordu ve kilise işlerinden başka kadının girmedığı ne bir memuriyet, ne bir meslek vardır. Siyâsî, içtimai ve ilmi sahada kadın orada daima erkekle beraberdir. Parlametoda kadın mebusların adedi on ikidir. Nezaretlerin hepsinde, bankalarda, ticaret evlerinde her yerde kadının yeri erkeğin aynıdır. Bu güzellik ve doğruluk diyarında kadın tam mânasile erkeğin yanısıdır. Yalnız dik-kate şayan olan cihet bu imtiyazı kendilerine erkekler mürüvveten vermiş değillerdir. Onlar bu hakka lâyık olduklarını İskandinavya tarihinin tâ başlangıcında isbat etmişlerdir. Bundan binlerce yıl evvel (Viking)ler yelkenlilerle korsanlığa veya civardaki memleketleri fethetme gittikleri vakit, kadınlar yalnız evlerinde nakış işlemek, dikmiş dikmek, yemek pişirmek, çocuk büyütmele kalmamışlar, tarlaları bellemişler, mahsul toplamışlar, ticaret yapmışlar, memleketlerini yıllarca erkeksiz idare etmişler.

Muharebelerden, çapulculuktan dönen eşleri kadının bu içtimai mevcudiyetini tanımış ve onu candan bir yardımcı arkadaş bilmiştir. Çok uzaklara gitmeğe hacet yok... Bundan elli yıl önce Avrupalıların hemen her yanında kadının hayat sahasında büyük bir rolü yokken, İsveç kadınları her türlü hak ve imtiyazlarından istifade ediyorlardı. Bugün İsveçin umumî nüfusu 6 milyon iki yüz bindir. İsveç fabrika ve tezgâhlarında çalışan kadınların miktarı ise tam 82,000 dir. Ticaret âleminde 53,000 İsveçli kadın hayatını kazanmaktadır. İsveçin pek meşhur olan ilk mekteplerinin hepsi kadınların elindedir. Tabakette, hukukta, mühendislikte, muallimlikte hülâsa ekmek parası getiren her işte yeri olan kadın erkeğin karşısına bir rakip gibi çıkmamıştır. Ne kadında, ne erkeğinde «sen kalk ta ben oturayım!» fikri yoktur. Kadınların ekseriyeti hariçte çalıştıkları halde ne çocuklarını, ne kocalarını ihmal etmezler. Tam manası ile bir ev kadınıdır.

Evlenme işinde İsveç kızları tamâmile müstakildirler. Gençler ne bir ticaret işine, ne bir asalet davasına kurban edilmeyiz. Anlaşırlar, sevişirler ve evlenirler. Orada sevimli şarkta olduğu gibi mutlaka aşk manasına gelmez. Romantik aşklar pek azdır. Mektep sıralarında başlayan dostluklar, samimî bir arkadaşlıktan ileri gitmez.

(Upsala) üniversitesini ziyaret edenler bu, güzel, neşeli, sarışın gençlerin onda dokuzunun birbirini candan seven arkadaş olduklarını anlamakta gecikmezler.

İsveçte evlenmek birlikte yaşamak için anlaşmak manasını ifade eder. Anlaşan çiftler eksriya hayatlarının son günlerine kadar birbirlerini incitmeden yaşarlar. Ellinci ıddivaç yılını tesid eden, altın düğünü yapan çiftler orada pek çoktur.

İsveçte boşanmalar başka memleketlere nisbeten daha azdır. Yalnız evlenme gibi boşanmaları da büyük bir terbiye ve nezahet daireesinde cereyan eder. Her ne sebeple olursa anlaşamayan karı koca, birbirine kızmadan, darılmadan, ağır söz söylemeden dostça ayrılırlar.

Erkeklerle kadınlar arasında gayri meşru bir rabita yüzünden gebe kalan ve çocuk dünyaya getiren bir genç kızı ekseri medenî memleketlerde ailesi reddeder ve çocuğa (piç) damgası vurulur. İsveçte ne ana olan genç kız, ne de yavrusu vebaya uğramış bir insan gibi görülmez. Cemiyet o diyarda hakikî müttehime lânet eder ve kadını masum, erkeği kabahtatlı tutar.

Orada kanun babalığını inkâr eden bir erkeğe evlâdını kabul ettirmek ve ona nafaka bağlatmak için kazaya uğrayan genç kızın mahkemede edeceği yeminle iktifa eder.

İsveçliler «üzerinde bir lekesi olan şeftaliyi güneş görmek hakkından mahrum etmek doğru değildir» derler. Onun için kız analar evlâd dünyaya getirmiş oldukları için büyük bir hicap duymazlar. Orada kazara gebe kalan genç kızlar bu kabahtatı (!) gizlemek için çok kere kendi hayatlarına mal olan ilaçlarla yavrunun hayatına kıymazlar.

İsveçte kadınlar erkekler kadar beden terbiyesine düşkünlüdür. Genç kızlar, orta yaşlı bayanlar, hattâ beyaz saçlı büyük valideler orada jimnastik salonlarına devam ederler. Hele kış sporları o kadar çok ün almıştır ki, kayaklara yavrular dört beş yaşında binmeğe başlarlar.

Bu jimnastik ve spor merakı oradaki kadınların adalelerini sertleştirmiş ve genç kızları erkekleştirmemiştir. Jimnastik orada bir hünere ve marifet değil, bir ibadet şeklini almıştır.

Mekteplerde, kışlalarda, fabrikalarda şehirlerde olduğu gibi köylerde nası ahrette cenneti kazanmak için bir kilise veya bir mabed varsa, dünyada çok yaşmak, sağlam yaşamak için de bir jimnastik salonu vardır. Hemen her evde sabahleyin radyoda verilen kumandalarla büyük ana, ana ve evlâdlar jimnastik yapıyorlar. Asırlardan beri kafasına ve vücudüne itina eden bu milletin kadınları fikren, ruhen ve cismen günden güne yükselmektedirler.

İsveçte kadınların talim ve terbiyesi bir lüks değil bir zarurettir. Orada tahsilini bitiren her genç kızın iki büyük düşüncesi vardır:

1 — Dünyanın dört bucağında hayat mücadelesine kucak, beden, ahlâken hazırlanmak.

2 — Tam manasile bir ev kadını olmak.

Selim Sırrı Tarcan

Orta tedrisatta Alman sistemi kabul edilecek

Maarif vekâleti talim ve terbiye heyeti orta mekteplerle liselerde takip edilemesi iktiza eden maarif sistemi hakkında epi zamandanberi yapmakta olduğu tedkikatını ikmal etmiştir.

Şimdiye kadar orta mekteplerle liselerde bilhassa Fransız terbiye ve tedris sistemi tatbik ediliyordu. Talim ve terbiye heyeti Alman terbiye ve tedris sisteminin kabul edilmesini ve buna liselerin 12 seneye çıkarılması kararla başlanılmasını muvafık görmüştür.

Keyfiyet maarif vekâletince tedkik olunacak ve tasvip edildiği takdirde orta tedrisat sisteminde mühim değişiklikler yapılacaktır.

Batan motör kaptanının teşekkürü

10/teşrinisani/1936 salı günü Rumeli fenerinden Balık yüklediğim motörle Tophane hizalarına geldiğim sırada sise tutularak bizzarure ağır, ağır köprüye ilerlemekte iken birdenbire karşılaştığım Akay idaresinin Kalamış vapuru ile müsademenin önüne geçmek kabil olamadığından motörüm batmış idi.

Bu kazada vapur kaptanının hiç bir hatası olmadığı halde mahza bu motörle çarpışarak sekiz insanın maîşetini temin eden bu ihtiyar denizciye insani bir yardım olmak üzere Akay idaresi motörümü dalğış marifetile ve kendi vesaitile yirmi beş kulaç derinlikten çıkararak bana teslim etmiştir.

Beni ve çocukluğumu sefaletten kurtaran bu yardımdan dolayı Cumhuriyet hükümetine karşı duyduğum derin minnettarlık ve şükran hümmetlerime sayın gazetenizin tercüman olmasını rica ederim.

Rumeli Fenerinde Dere mahallesinde 64 numarada. Derya Kuzu Motörü sahibi Eyüp

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

YENİ BİR MEZHEP

Atınada yeni bir mezhep türedi; amma pek te yeni sayılmaz, biri kalktı ve halkı yine eski ilâhlar, Zeus, Pallas Atene, Afrodite tapmağa teşvik etti.

Bu zat yeni mezhep âyinlerini gece ve gürültülü yaptığı için yakayı ele verdi. Birkaç gün sonra da Dimitriüs Astiriotos adındaki peygamber mahkeme huzuruna çıkacak.

ÇALGILI DİLENCİLER

Parisin küçük lâtarnalar çalarak dilenen sefilleri meşhurdur.

Son zamanlarda, lâtarnalı dilenciler azalmış, bunun yerine gramofonlu dilenciler peyda olmuş.

İntransigeant gazetesi diyor ki: On altıncı dairede bir çocuk, bir köşeye bir gramofon koymuş, boyuna plâk çalıyor ve gelip geçenlere de kas-ketini uzatıyordu...

NEDEN SOĞUK

Çobanın biri gece çardağına girip yatıyor, fakat bir türlü uyuyamıyor, ayakları bir türlü ısınmadığı için uyku tutmuyor. Kalkıyor, ayak ucuna bakıyor. Bir de ne görsün, iki kocaman yılan çöreklenmiş yatıyor...

Çoban yatığının altını da araştırıyor ve çahlar arasında on bir tane yılan daha görüyor...

Hayır, korkulu rüya değil, hakikat!

TEVAZU

Dünyanın en mütevazı adamlarından biri 80 yaşında Nev - Yorkta öldü: Kunduracı Jan Lüse.

Bu adam eski reisicumhur Kul için samimî arkadaş idi. Seçim devresinde, Kul için propagandasını yapmak için hazırlanan teşkilâtın başına çalıştı. Kul için cumhurreisi oldu. Ondan sonra Lüse tekrar küçük dükkânına döndü ve gene kunduracılığa başladı, son nefesine kadar kunduracılıkla geçindi...

Arkadaşı reisicumhur olduğu müddetçe sık sık saraya gider, fakat ondan hiç bir şey istemezdi.

Ender bulunur bir insan değil mi?

REN NEHRİ

Berlin kimyagerlerinden biri Ren nehrinde bir metre mikâbı suda bir miligramın üç milyonda biri nisbetinde altın bulunduğunu meydana çıkardı.

Bu kimyagere göre Ren nehri suları senede 200 kilo altın alıp götürüyor.

200 kilo altın bir şey ifade etmez, çünkü Ren nehrinden senede 200 kilo altın çıkarmak için tesisat yapılmaya kalkışılrsa senede 2000 kilo altın harcamak lâzımdır.

Atatürk, Alman iktisat nazırını kabul buyurdular

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Fakat biz de modern Türkiye ricâli gibi pratik adamlar olduğumuz için kendi nezaretimin iki yüksek memurunu, lüzumlu görülecek bazı müzakereleri idare için, beraberimde getirdim. Bu müzakereler mühim değildir. birbirle münasebette bulunan iki memleket arasında, dünyanın diğer memleketleri için de mevzu bahis olan bazı güçlükler tabii olarak bizim aramızda da hadis olmaktadır. İşte bu müzakereler bu güçlüklerin haline matuftur ve buna binaen iktisadi münasebetlerimizin esasına değil, teknik taraflarına temas etmektedir. Memnuniyetle beyan edebilirim ki, bu meselelerde beraberimde getirdiğim arkadaşlarla iktisad vekâletinizin alâkadar daireleri ve Merkez bankası arasında iki memleket arasında esasen cari olan dostluk ruhu dairesinde görüşülerek bir tesviye tarzına bağlanmış bulunmaktadır.

İki melek arasında mevcut olan dostluk ruhu sayesinde ileride hadis olabilecek diğer meselelerin de daima açıkça ve dostça halledileceğinden eminim.

Her iki memleketin iktisadi bünyesi o şekildedir ki, bunlar arasında bir te-zad değil, ancak bir iş birliği ve birbirini tamamlama keyfiyeti mevcut olabilir.

Doktor Şaht, sözlerini şu suretle bitirmiştir:

«Beni bilhassa sevindiren nokta, Türk hükümeti erkânından birçokla-rile görüşerek fikir teati etmek imkânı bulmuş olmaktır. Aramızdan tabii olarak teessürle ayrılmaktayım. Liderlerinizin kanaati ve karakterleri benim üzerimde derin bir tesir bırakmıştır. Bunu da aranızdan ayrılmadan önce bilhassa kaydetmek isterim.»

BUGÜN ANKARADAN AYRILIYOR

Ankara 18 (A.A.) — Alman iktisat nazırı ve Rayşbank direktörü Dr. Şaht bugün Çubuk barajını, Ankara kale-sini, İsmet İnönü kız enstitüsünü, Halkevi'ni gezmiş ve hariciye vekâleti genel sekreteri Numan Menemenci-oğluna, Bulgar sefirine iadei ziyarette bulunmuştur.

Dr. Şaht öğle yemeğini İran büyük elçiliğinde ve akşam yemeğini de Alman büyük elçiliğinde yemiştir.

Dr. Şaht yarın (bugün) saat sekizde tayyare ile Adana - Halep - Bağdat üzerinden Tahrana gitmek üzere şehrimizden ayrılacaklardır.

Alman iktisat nazırı, bu yolculuğu esnasında Adanada kısa bir müddet tevaküf edecek ve oradan Halep ve Bağdada gidecektir.

Yarınki geceyi Bağdadda geçirecek, 20 sabahı Bağdaddan hareketle aynı gün öğle üzeri Tahrana varacaktır.

Madrid alevler içinde

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Şehrin büyük mağazalarının bulunduğu cadde yanmaktadır. Bir bomba Romanya sefarethanesine isabet etmiştir. Fransa sefareti yakınında birkaç defa yangın çıkmıştır. Bu yangınlar söndürülmüştür.

Şehirde manzara çok fecidir. Sokaklarda sersem bir halde insanlara raslanıyor. Ölen çocuklarını naaşları üzerine kapanmış annelere sık sık tesadüf ediliyor.

HARP DEVAM EDİYOR

Madrid 18 — Asiler yangın çıkaran güllerle kullanmışlardır. Bu yüzden birçok mahalleler alevler içindedir. Merkez caddeler de yanıyor. Dün akşam birçok infilâklar oldu.

Telefon binasına tayyareler bomba atmışlardır. Fakat zarar yoktur. Ölenler 300, yaralıları 700 kadardır.

Üniversite mahallesinde harp devam ediyor. Asilerin buradan ilerlemek teşebbüsleri akim kalmıştır.

Paris 18 — Asilerin bir tebliğine göre üniversiteyi işgal eden kuvvet bir miktar ilerlemiş, bazı binaları işgal etmiştir. Sokalar cesedle doludur. Hükümet kuvvetlerinin mukabil hücumları tardedilmiştir. Beynelmîl müfreze denilen müfreze büyük zayıat vermiştir.

SEFİRLERİN BİR TEŞEBBÜSÜ

Vaşington 18 (A.A.) — İspanya sefareti, Madriddeki sefirlerin Madrid bombardımanının bütün, dünyanın vicdanını isyana sevkettiği olduğunu bildirmek üzere asilerin yanına gitmek arzusunun izhar etmiş olduklarını bildirmektedir.

Sefaret, bu teşebbüsün İngiliz maslahatgüzarile Madriddeki Arjantin ve Meksika sefirleri tarafından yapılmış olduğunu ilâve etmektedir.

ARKASI KESİLMİYEN BOMBARDİMAN

Lizbon 18 — Asilerin üniversite mahallesindeki kuvvetleri bir miktar ilerlemişler. Fakat bunlar şiddetli bir mukavemete raslanmışlardır. Madrid şehri mütemadiyen top ateşi altındadır. Arasıra tayyareler de bombalar atıyorlar. Montana kışalları nümune hapishanesi yanıyor.

Madrid radyosu bugün haber vermemiştir. Radyo istasyonunun bombardıman neticesinde harap olması ihtimali vardır. Halk geraldında vakit geçiriyor.

BARSELON LİMANI KAPANIYOR MU?

Lizbon 18 (A.A.) — Hariciye nezareti, Burgos hükümeti tarafından gönderilmiş bir tebliği neşretmektedir. Bu tebliğde Barselon limanında bulunan cenebi gemilerin hemen li-

Üç kasa hırsız tutuldu

Kasayı deldiler, fakat açmağa muvaffak olamadılar

Sovyet bankasının Bahçekapıdaki binası dahilinde Neft sendikat şirketine aid bir kasanın hırsızlar tarafından matkapla delinmek istenildiği fakat buna muvaffak olunamadığı yazılmıştı. Polis ikinci şube müdürlüğü bu hususta tahkikatını ikmal etmiştir. Tahkikata nazaran soyulmak istenilen kasa şirketin müdürünün odasında bulunmaktadır. Hırsızlar kasayı açıp soy-mak istemişler ve matkaplarla kasanın yanından üç santim derinliğinde bir delik delmişlerdir. Fakat bununla kasayı açmağa muvaffak olamamışlardır.

Esasen kasanın içinde de para bulunmayıp banka muamelâtına aid ve hırsızların hiç bir işlerine yaramıyacak evrak bulunmaktadır. Hırsızlar kasada para var zannıyla bu işe teşebbüs etmişlerdir. Polis ikinci şube memurları tarafından yapılan tedkikat ve araştırmada bu işin dışarıdan gir-mek suretile yapılmayıp içeride bulunan kimseler tarafından yapıldığı anlaşılmıştır.

Tahkikat genişletilince geçen cumartesi ve pazar günleri bu dairede kalorifer tesisatı yapmak üzere Todori ve Albert adlarında iki kişi ile Halil adında diğer bir kişinin çalışmaları tesbit edilmiştir. O esnada şirkette nöbetçi olarak Ahmed adında bir hademe bulunuyormuş.

Gene polis tahkikatından alınan neticeye nazaran Todori, Albert ve Halil şirketteki memurlar çıkıp gittikten sonra hademe Ahmedin dalgınlığından istifade ederek şirket müdürünün odasına girmişler ve kasayı açmak için yukarıda yazıldığı şekilde aletlerle uğraşmışlardır da muvaffak olamamışlardır. Hâdis bu şekilde meydana çıkarılınca zabita Todori, Albert ve Halili yakalayıp adliye teslim etmiştir.

manı terketmeleri ve cenebilerle gayri muhariplerin şehirden çıkmaları talep olunmaktadır.

FASTA YENİDEN ASKER TOPLUYORLAR

Paris 18 (A.A.) — Havas ajansının Tanca muhabirinden: İspanyol Fasındaki asilerin askerî makamata, İspanyada ileride yapılacak askerî hareket için yerlilerden asker toplamaktadır.

General Frankonun yakında İspanyaya on bin Faslı asker gönderecek vaziyette olduğu söylenmektedir.

Şimdiye kadar Cebelüttarik boğazından 25,000 Faslı asker geçmiş olup İspanyada muharebe etmektedirler. Yerliler, general Frankonun İspanyol Fasına muhtariyet vereceğine kani bulunmaktadırlar.

Sovyetlerin müdafaa plânı çalınmış

Bir İngiliz gazetesi bunu iddia ediyor

Daily Ekspres gazetesi yazıyor: Gepeu namı verilen Sovyet gizli polis teşkilâtı son günler zarfında, harbi umu-miden beri en sansasyonel casusluk vakasını meydana çıkarmış bulunuyor..

Dört senedenberi Sovyet Rusya askerî kuvvetlerini garpten gelecek bir hücumu karşı hazırlıyormuş. Şimdi böyle bir müdafaa için hazırlanmış olan plânların çalınmış olduğu iddia ediliyor.

Eskiden bir Rus kontesi olup gizli polis teşkilâtına İren Mihailovna diye kaydedilen bir genç kadın ile aşığı yüksek rütbeli bir kızıl zabıt tevkif edilmiştir.

Bunlar Sovyet ordusunun plânlarını yabancı bir devlete satmakla itham edilmektedirler.

Plânların satıldığı keşfi son günler zarfında yabancılar arasında yapılan tevkifata kısmen sebebiyet vermiştir.

Moskovadaki Alman sefiri Sulen-burg, yedi Almanın tevkif edilmesini protesto etmiştir. Mevkuflar arasında İngilizlerin bulunduğu inkâr edilmektedir.

Kızıl ordunun Minskte yaptığı son manevralardan sonra mareşal Vorosilofun bilhassa kendi elle çizdiği yeni plânlar çalınmış olduğu iddia edilmektedir. Bunlar Kremlin sarayında erkânı harbiyenin kasalarında saklı bulunuyorlarmış. Erkânı harbiyenin yüksek zabıtlarından yalnız beş kişi kasanın nasıl açılacağını biliyorlarmış.

On gün evvel bu zabıtlardan ikisi plânlarla oynanmış olduğunu görüyorlar. Gizli teşkilât ve istihbarat memurları çağırılıyorlar. Memurlar plânların çalınmış ve kopye edildikten sonra yerine konulmuş olduğunu meydana çıkarıyor.

Şüphe bu beş zabitten biri üzerinde temerküz ediyor. Zabıtın odası iyice araştırılıyor. Sonra zabıt sevgilisi kontes ile birlikte derhal tevkif ediliyor. Şimdiki halde Kremlinde sıkı bir istivap altında bulunuyorlar.

Samsun vilâyet müzesi açıldı

Samsun (Akşam) — Samsunda teşkil edilen vilâyet müzesi büyük törenle açılmıştır. Müzede çok değerli eserler vardır. Bunlar arasında 270 sene evvel sütlü hatla yazılmış ve sayfa kenarları minyatürlerle tezyin edilmiş bir mushaf göze çarpmaktadır. Bu mushaf Köprülü Mehmed paşanın damadı Fazıl Ahmet paşanın kızı Ayşe tarafından Bafra büyük camiine hediye edilmiştir. Çok eskiden yazılmış olmasına rağmen bugün yazılmış gibi pırıl pırıl durmaktadır. Müzede bundan başka muhtelif paralar, eski mezar taşları ve birçok kıymetli eserler daha bulunuyor.

KADIN KÖŞESİ

Yüksek şapka

Yarısı bej, yarısı kahve rengi yüksek şapka. Önüne kahve rengi ince tüyler konmuştur.

Prences Azzah kocasından ayrıldı

Eski garson Hollivuta giderek yıldız olacaktı

Dünkü posta ile gelen Paris-Soir gazetesinde okunduğuna göre Radosta Haralambo adında bir garsonla evlenmiş olan Iraklı prences Azzah geçen hafta Kahirede boşanmıştır. Paris gazetesinin verdiği malûmata göre prensesin paraları tükendiğinden son zamanlarda kocası ile aralarında kavgalar başlamış kurnaz garson zengin olmak için Hollivut sinema şirketlerinden birine baş vurarak aşk macerasını filme çevirmek teklifinde bulunmuştur.

Amerika sinema şirketlerinden biri, bu filmde karı koca rol almak şartile 150,000 dolar bir ücret teklif etmiştir. Garson bu teklifi kabul, fakat zevcesi katı surette reddetmiştir. Bu ihtilâf üzerine karı koca arasında anlaşmazlık baş göstermiştir. Karı koca şimdiki halde Kahirede bulundukları cihetle, Mısır hâkimi meseleye el koymuş ve boşanmalarına karar vermiştir.

Eski garson Hollivuta giderek sinema yıldızı olmak için bagajlarını hazırlamakta imiş.

SEVENLER YOLU

Edebi Roman

Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 27

— İzmire kadınıla gideyim deme. Duyulmak ihtimali vardır. Böyle bir ihtimal de vaziyetimizi bozar.

— Ne olur?

— Onlar bu seyahatini bir kadınla beraber yaptığını tesbit ederler. İddiaları için vesika olur.

Ahmed Melih bir buçuk aylık bekâr hayatının verdiği gamsızlıkla başını salladı:

— Daha iyi ya.. istedikleri olur.

Rıza Sedat bu fikirde değildi:

— İstedikleri olsun. Fakat biz fırsat vermiyelim. İkinci de içtimai mevki sahibisiniz. Ayrılmak, barışmak elinizde. Fakat her hareketin bir temiz ve dürüst şekli vardır ya. Senin başka kadınlarla düşüp kalktığını mahkemede isbat edip de ayrılma kararı alman doğru olur mu? Bırak onlar başka sebepler bulsun. Mesele bir haysiyet meselesidir. Anlıyorsun ya!

Ahmed Melih bu fikri doğru buldu.

Ve bunun için İzmir seyahatini ilk defa olarak yalnız başına yaptı. İzmir, Aydın, Ödemiş ve Nazillide birer ikişer gün kaldıktan sonra İstanbulla

döndüğü zaman kendini âdeta gençleşmiş buldu. Seyahat sinirlerini yatıştırmış, iştihasını açmış, yüzüne renk vermişti.

On iki gün süren bu kısa ayrılık en ziyade içindeki üzüntüyü dağıtmıştı. On sekiz yıllık hayatının ve sonra bir buçuk aylık o rengi, şekli belirsiz bekârlığın verdiği kararsızlık ve ağırlık kaybolmuştu. Hele o bir buçuk aylık hayatı öyle garip bir fasıla olmuştu ki, sevinçle keder arasında ne olduğunu şaşırmıştı.

Hayatında bir boşluk vardı. Kendini âdeta birdenbire üzerinden paltosu, ceket, gömleği, çamaşırı alınmış bir adam gibi çıplak hissettiği zamanlar olmuştu. Fakat arkadaşları arasında, hele Nâzım Cemalin yanında bütün değişiyordu. O zaman içindeki gizli üzüntüye rağmen hayatının daha iyileştiğini, kendine daha sahip olduğunu hissediyordu. Yalnız evde kaldığı geceler eski hatıralar hattâ kokular bütün mukavemetini kırıyor. Karısının pek sevdiği bir koku vardı ki, bir buçuk ay geçtiği halde yatak o-

dasında hissediliyordu.

Ahmed Melih birkaç kere Jozefine: — Odayı iyi havalandırıyor musunuz!

Diye şikâyet ettiği halde bu kokuyu yok edememişti. Alman kadını hergün temizlik yapıyor. Pencereyi akşam kadar açık bırakıyor. Fakat eşyaya, örtülere sinen bu koku gene kalıyordu. Ve Ahmed Melih her aşam odaya girerken bu kokuyu hissediyordu. Bu koku ona neler hatırlatmıyordu.

Herhalde hayatında bir tatsızlık vardı.

Ne evinin bozulmayan ahengi, ne arkadaşlarının eksik olmayan davetleri, ne bu mevsimde çoklaşan işlerinin ehemmiyeti onu meşgul edemiyordu. Birdenbire boşlukta kalmış gibiydi. Bir iki saat oyalanıyor, gülüp eğleniyor. Sonra küçük bir hatıra ile gene eski hayatına dönüyor ve ağır düşünceler altında ezilip gidiyordu.

İzmir seyahati onu biraz teskin etti. İş hayatındaki eski heyecanını bulmuştu. İzmirin bu hümmalı satış mevsiminde piyasanın içinde bulunmak onun ne zamandanberi gevşeyen ticaret heveslerini kavımlandırmış oldu. Yeni yeni tanıdığı çeşitler, borsa işleri, döviz, kambiyo, muameleleri, Ziraat bankasıle temaslar ne zamandanberi ruhuna çöken ağırlığı dağıttı. Es-

ki hayat adamı yavaş yavaş kendine geliyordu. İstanbula döndüğü zaman sıhhati düzelmiş, neşesi canlanmıştı. Ve artık yatak odasındaki koku bile dağılmıştı. Kokuyu zaman mı kaybetmişti. Yoksa Ahmed Melihin duyuş ve sezış hassası mı kalmıştıydı. Bunu biran bile düşünmedi.

Yalnız son defa mahkemede karşılaştıkları zaman kalbinin için için sızladığını hissetmişti.

Karısına karşı dargınlığı yoktu. Ayrılan karısı idi. Kendisi on sekiz yıllık hayatında bunu bir gün bile düşünmüş değildi. Onun için bu anı ayrılışa güçlükle alışıyor. Onu bir buçuk ay görmedikten sonra eğer mahkemede değil bir başka yerde, bir dost evinde hattâ sokakta tesadüf etmiş olsaydı belki de yanına gidecek, bu münasebetsiz hareketinden vaz geçirmek için rica edecek, yalvaracak, her şeyi yapacaktı.

Mahkemede karşılaşmış olmaları onu bu zayıf hareketlerden kurtarmış oldu. Karısının inceleyen vücudü ve mahkeme koridoruna da yayılan o güzel kokusu biran için sinirlerini gıcık-ladı. Fakat mübaşirin sesi, siyah cübbeli avukatların gidip gelişi ona buraya niçin geldiğini ve kimin tarafından getirildiğini hatırlatınca içindeki bu yumuşak, tatlı heyecanlar çözüldü ve yerini âdeta bir kin ve hiddet

kıpladı. Bunun içinde ki, davanın neticesi hakkında avukatı izahat verirken:

— Ne olursa olsun!

Der gibi omuzlarını silkmişti.

Şimdi daiları, yaprakları budanmış bir ağaç gibi çıplak kaldığını hissetmekle beraber yavaş yavaş yeni ve taze filizlerle eski halini bulacağını da tahmin ediyordu.

Onu yalnız bırakmayan Nâzım Cemal arkadaşının geçirdiği buhranlara karşı onu mukavemete alıştıracak formüller buluyor, mühendis Ragıpla beraber eğlenmek, vakit geçirmek için fırsatlar icad ediyordu.

Onun kadınlar ve hayat hakkındaki kandırıcı felsefesi Ahmed Melihin arasında taşkınlık gösteren evlilik heyecanlarını uyuşturuyordu. İtiyadlarına sınıksız bağlanan ve hayatlarında en küçük bir değişiklikten bile müteessir olan insanlar gibi Ahmed Melih de on sekiz yıllık ömrünün birdenbire çözül-en, gevşeyen bağları arasında önce ne yapacağını, ne olduğunu şaşıracağı halde yavaş yavaş yeni başlayan hayatına da alışıyor, Nâzım Cemalin, mühendis Ragıbın arasında onların havasında avunuyor. Arasıra yapılan yeni âlemlerin zevkini daha iyi tatabiliyordu.

(Arkası var)

Deniz okulunun en eski mezunu hatıralarını anlatıyor

“Mektepte topçuluk hocasıydım. Fakat haddin varsa top kelimesini ağzına al!,,

Memleketin en eski irfan ocağı olan deniz okulu dün tamam 161 inci yılını kutladı. 161 yıl... İki asra yakın bir zaman... Dile bile kolay değil...

Mekteplerinin 161 inci yılının bayramında bulunmak için bahriyenin en eski mezunları dün Heybeliye gelmişlerdi. Mektebin eski, tarihi borazanı diyan borusunu çaldı. Yani toplan borusu..

Yanımda bulunan bahriye mektebinin en eski mezunlarından bir müteakid miralayın gözleri yaşarmıştı:

— Asker adama göz yaşarması yakışmaz amma... dedi. Benim zamanımda çalınan boru... Duyunca dayanamadım... Gençliğimin en ateşli çağları bu borazanın sesile geçti.. İşte mektebin en eski mezunu bay Hamid Naci geldi...

Amirallar:

— Hoş geldin hocam... diye sarılıp Hamid Nacinin elini öpüyorlar. Hamid Naci uzun müddet bahriyeliler arasında hocalık etmiş. kahramanlıkla hikâyeleri dillerde dolayan çok meşhur ihtiyar bir denizci...

Mektebin 161 inci yılı kutlanırken hatıra defterinin en başına evvelâ o imzasını atacak...

Bay Hamid Naci ile mektebin şeref salonunda konuşmağa başladık:

— Kaç mezununuz?

— 1293.. 1286 da mektebe girdim. Deniz ticaret mektebini kuranlar arasında bulunmak şerefine de ulaştım. Biz ne mahrumiyetler içinde yetiştik çocuğum.. ne mahrumiyetler...

Bize sahi, size masal... Mektepte topçuluk hocası idim. Emin olunuz «top» kelimesini ağzıma alamazdım. Hele haddin varsa sınıfta «Fatihin topları Dolmabahçe önünde..» diye bir cümle sarfet... Eceline kavuştuğun gündü.

93 muharebesi daha başlamamıştı. Mektepten yeni çıkmıştım. Beni «Asari Tevfik» zırhlısı Batuma gönderdiler. Oradan Rusların Çürüksuda kuvvet topladıklarını haber aldık. Meşhur Sohum kalesini bombardıman ettik.

TUNA AĞZINDA

Oradan Tunaya geldik. Tuna ağzında yedi gemi yatıyorduk. «Asari Tevfik», «Necmi Şevket», «İclâliye», «Muini Zafer», «Avnullah», «Fethi Bülend». Geceleri etrafımızda da «Kartal» vapuru karakol geziyordu. Bu Kartal vapurunun koyu dumanları arasından bir Rus torpidosu bizim gemilerin arasına girmiş. İclâliye'yi tahrip etmek, torpillemek istemiş.. İclâliyenin nöbetçisi görmüş.. bir el bombası atmış.. biz gürültüyü işitince ateşe başladık.. düşman kaçtı. Sabah oldu. Saat 10. «Asari Tevfik» de nöbetçiyim. Dürbünle bakarken Tunanın, Hızırilyas medhâlinde 3 adamın su üzerinde yüzdüğünü gördüm. Gemi kumandanına haber verdim. Büyük kumandan bana emir verdi:

— Git.. bu adamları al gel.. 7 çiftelik bir filika ile gittim. Baktım.. 3 adam.. bunların elbiseleri kâmilan mantardı. Hepsini sandala çıkardım. Ceplerinden de birer kilo ekme.. bunlar bizim gemileri berhava etmek teşebbüsünde idiler. Sandala alınca üçüne birden sordum:

— Sizin kumandanınız kim?

Biri gayet pürüssüz bir ingilizce ile cevap verdi:

— Ben.. Mister Puşkin..

— Rütbeniz nedir?

— Yüzbaşı..

— Bu fedakârlığı ne mukabilinde yaptınız..

Yarı baygın olmasına rağmen güldü:

— Eğer dedi bir dakika daha kazanmasaydınız şimdi filonuzun mühim bir kısmı gitmişti...

Yani bizim gemileri torpilleyecekler.. bu üç cesur düşmanı aldım. Gemiye götürdüm. Kumandan da istivap etti. Puşkin aynı şeyleri söyledi.

Kendilerini İstanbul'a gönderdik. Ondandır biz Köstence'yi bombardıman ettik. Orada bir gemi batırdık.

Deniz okulunun en eski mezunu müteakid amiral Hamid Naci defteri imza ederken, kendisine verilen hediyeği alırken ve mektebe girerken

Birçok maceralardan sonra İstanbul'a döndük.

Puşkini Kasım paşa kıışlasında pek perişan bir halde buldum. Ceketini filân yoktu. Morali İbrahim paşadan kenidisi için ceket ve saire aldım. Arasıra da Puşkini alır Beyoğluna geymeğe götürür, bira filân içirirdim. Bir gün Beyoğlunda otururken bana:

— Mister Hamid, dedi, eğer tabancam denize düşmemiş olsaydı sandalla bizi almağa gelirken mutlaka seni vurmağa karar vermiştim. Tabancamın denize düşmesine dua et..

GRANDÜK NİKOLA İSTANBULDA..

O zamanlar Grandük Nikola İstanbul'a gelmiş.. Abdülhamidi görmeğe gidecekmış.. Mister Puşkin:

— Beni görmeden gitmez.. dedi.

Şaka sandım. Güldüm, geçtim. Ertesi günü Karaköyden geçerken baktım. Grandük Nikola saraya gidiyor. Puşkini gördüm. Haber verdim:

— Grandük saraya gitti.. seni görmeden hem de..

Omuzlarımı silkti:

— Nankörmüş.. dedi.

Biz böyle konuşurken yarım saat geçti geçmedi. Sarayın yaverleri geldi:

— Mister Puşkini sarayda Grandük Nikola bekliyor.. dedi. Puşkin gitti.

Grandük Nikola ona:

— Seni binbaşılığa terfi ettiriyorum ve Baltık donanmasına tayin ettim. Şimdiden serbestsin.. diye tebligatta bulundu...

Mister Puşkin hemen gitti...

Ya işte daha ben de böyle ne hatıralar var.

Bay Hamid Naciden sonra mektebin en eski mezunlarından orada hazır bulunan miralay bay Sıdkı vardı. 1301 mezunu.. kendisiyle görüştüm.

— Numaram 1 dedi.. o zamanki mektep hayatını soruyorsunuz. Ahır gibi teneffüşhaneler... Kapısırla süngülü nöbetçiler bekleyen karanlık hapishaneler.. bizim zamanımızda mektepten çıkacak talebe ile yeni gelen talebe arasında ne iddialar, ne kavgalar olurdu. Mezun olacak talebenin birbirlerine ziyafet çekme usulünü ilk defa biz ortaya koyduk. Mezun olacak sınıf öteki arkadaşlarına gece teneffüsünde ziyafet çekirdi. Ziyafet te ne biliyor musunuz? Limonata, yemiş, kavrulmuş, patlatılmış mısır..

Bahriye mektebinin çok meşhur yemekleri vardır. 50-60 seneden beri bu meşhur yemeklerin saltanatı mektep yemekhanesinde sürer.. başta patatesli et ve fasulye pilâkisi.. hele fasulye pilâkisi çok meşhurdur.

AMİRAL VASIFIN HATIRALARI

Eski Boğazlar kumandanı amiral Vasıf eskilikte üçüncü geliyordu, sordum:

— Amirallim.. hiç hapsedildiniz mi?

— Hapis cezası almadım. 2 kere dayak yedim.. biri kavga ettiğim için, biri namaza gitmediğimden...

Defteri imzalamak için en eski mezunların yoklamasını yapıyorlar:

— 1293 Hamid..

— Burada.

— 1301 Sıdkı..

— Burada.

— 1309 Mahmud..

— Burada.

— 1310 Vasıf..

— Burada.

Yoklamadan anlaşıldı ki, mektebin 1288 de çıkan en eski mezunu «Basra» komodoru bay Tevfik hasta olduğu için gelememiş..

Tarihî bakla denize atıldı. Bahriyede bakla diye büyük bir zincirin bir halkasına deniliyor. Mektep her sene bir yaşına basınca uzun bir zincirin bir baklası yani bir halkası denize atılıyor... Şimdiye kadar denize 161 halka atılmış..

KARAVANA BORUSU

Bu arada yıllardan beri çalınan cazip bir boru çın çın öttü:

— Karavana borusu..

Mektebin talebelik âdeti mucibince en büyük rütbeli askerler bile yemekhaneye «horra» diye koştu. Herkes tıpkı talebe gibi hareket ediyordu. Yemekhaneye girdik.

Burada 100 seneden beri âdet olduğu üzere nöbetçi zabiti bir masa üzerine tahtaya çekiçe iki defa «tak tak» vurdu. Ve eski bir âdeti tekrarladı:

— Allahın ismile başlayınız..

Bahriye mektebinde hep birden bu cümle ile yemeğe başlanıyor... Sordum:

— Bu tahta çekiç tam 100 senelik.. dediler.

Ortaya mektebin meşhur patatesli etile meşhur fasulye pilâkisi geldi...

Eski mezunlar:

— Aman fasulye pilâkisi.. mektebin pilâkisi...

Pilâkiler müthiş bir istihâ ile yendi. Galatasarayın meşhur pilâvı, Bahriye mektebinin meşhur pilâkisi... Mektep komutanına sorduk, komutan:

— Bundan sonra her sene, toplanıp bütün mezunlar plâkimizi yiyeceğiz... dedi.

Bu arada eski talebe âdetleri canlandırıldı. Büyük rütbeli bir denizci, arkadaşının tatlısını aşırı. Tatlısı çalınan ihtiyar deniz kurdu:

— Tatlım.. tatlım.. diye masalar etrafında fır dönüyordu..

Tatlıyı çaldık amma.. bizde bunu yiyecek talebe midesi kalmadı. Perhizim.. nasıl yiyeceğim bilmem.. diyordu.

Mektep komutanı bay Ertuğrul bu sırada bir talebelik muzipliğini daha canlandırdı:

— Var mı bir anahtar kaybeden..

Var mı bir anahtar kaybeden diye yemektekilerine talebeler arasında meşhur bir anahtar oyununu yaptı..

Yemekler bitince gene tahta çekiç masnın üzerinde takıldı... Eski bir âdeti tekrar ettik:

— Çok şükür... Çok şükür.. diye bağıştık. İşte deniz kurtlarımızın 161 inci bayramı böyle neşeli geçti..

Hikmet Feridun Es

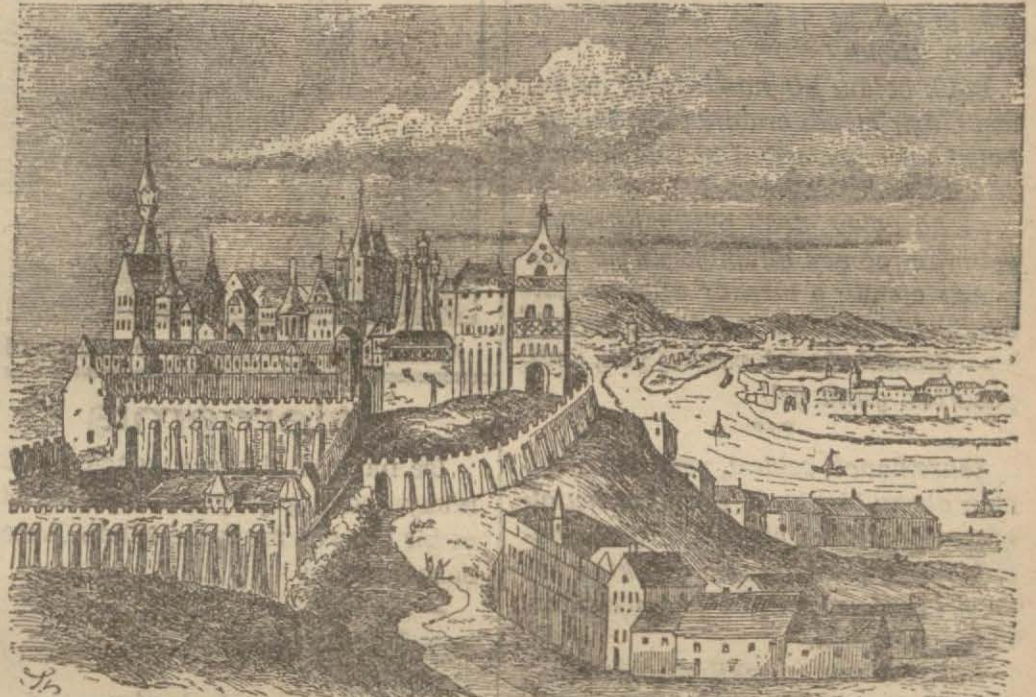
VENEDİKLİ BAFFA

“Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 27

Sinan paşa kabına sığmıyordu, o da Ferhad paşa gibi seferde kendini göstermek istiyordu

Budin kalesi

— Sadareti eyamında iki defa divanı hümayuna askerinin hücumu ayağının uğursuzluğundandır. Hulâsa kendisi uğursuz bir adamdır.

Demişlerdi.

Bu sadaret artık Siyavüş paşanın son sadareti idi. Fakat mührü kime vereceklerdi? Saray halkı düşündüler. Malkaraya sürülen Koca Sinan paşayı münasib gördüler. Mührü şerifi ona gönderdiler. Siyavüş paşayı da tekatid ulûfesiyle çırağ ettirdiler.

Sinan paşa İstanbul'a geldi. Divana riyaset etmeğe başladı. Divan erkânı, o devirde en ziyade şöret bulan zatları: Birinci vezir Sinan paşa, ikinci Ferhad paşa, üçüncü İbrahim paşa (Venedikli Baffanın damadı), dördüncü Çigalezade Sinan paşa, beşinci cerrah Mehmed paşa, altıncı Boyalı Mehmed paşa, yedinci Hızır paşa... Tam yedi vezir.

Avusturya ile sefer başlamıştı. Fakat Ferhad paşa, sefer için acele edilmesi fikrinde idi, ve haklı idi. Rumeli serhadleri Kanuni devrinde olduğu gibi değerli beylerle dolu değildi. Serhad dirlikleri İçelde bulunduğu için bu dirlikler hep saray mensuplarının ellerine geçmişti. Serhad işleri bu yüzden kâmilan bozulmuştu. Vaktile Türk akıncıları serhadlere dair daima malûmat alırlardı. Şimdi düşman ahvalinden haberdar adam da kalmamıştı. Kış yaklaşmıştı. Ferhad paşa ile beraber sair bir çok kimseler:

— Bahara sabrolunsun, ve tamam mühimmat görülsün dediler.

Sinan paşa kabına sığmıyordu. O da, Ferhad paşa gibi, seferde kendini göstermek istiyordu. Hatta Ferhad paşanın bu mütalesine çok kızdı. Seferi mâni olanlar hakkında «kâfirlerdir» diye fetvalar bile çıkarttı. Seferi çıkmak için o kadar acele etti ki, on beş gün içinde bütün hazırlığını gördü. Üçüncü Murada kalısa, bir şey yapamazdı. Fakat Sinan paşa çok zengindi. Altı bölükten dört bölüğün aylıklarını üç günde sarayında dağıttı. İki bölük İstanbul'da kaldı. Ferhad paşayı yerine kaymakam bıraktı. İki buçuk ay, yollarda asker topluyarak, hanlar, câmler, imaretler ve hamamlar tamir ettirerek nihayet Essek sahrasında konmaya muvaffak oldu. Artık oradan kaleler fethine azimet edecekti.

Sinan paşa, para kuvvetile Üçüncü Muradın adamakıllı gözüne girmişti. Beyazd köşkü hâlâ bitirilememişti. Köşkün esasen temelini Sinan paşa açtırmış, Ferhad paşa sadrazam olunca o da epeyce para sarfetmişti. Siyavüş paşanın az himmeti dokunmamıştı. Fakat bu sefer Sinan paşa tekrar sadarete geçince, köşkün itimamına olanca gayretini sarfetti. Bütün mahalle imamlarını getirtip her mahallede yeniden ev yaptırılan binalarında çalışan dülgörleri ve duvarcıları kâmilan toplattı. Hatta Geliboludan bile Rum marangozlar getirterek köşkü bitirdi. Çinilerini kâmilan İznice sipariş ederek

Üçüncü Murada zarif bir köşk takdim etti.

Sinan paşa, İstanbul'dan çıkarken, yeniçeri ağası yanında değildi. Çünkü kanun vardı: Padişah sefere gitmezse, defterhane ve yeniçeri ağası sefere gidemezdi. Onun için Sinan paşa, maiyetine yalnız on iki bin yeniçeri ile kethüda beyi almıştı.

Fakat seferin muvaffakiyetle neticeleneceği şüpheli idi. Nitekim öyle oldu: İlk aylar muvaffakiyetle geçti. Vesprim ve Tata kaleleri alındı. Fakat bilâhare Avusturya imparatoru ikinci Rudolfun kardeşi Hezog Mathias maiyetindeki askerinin İtani Belgrada hücumu Sinan paşa ordusunu azim müşkülâta uğrattı. Budin muhafızı Hasan paşa vakiâ aslanlar gibi döktü. Fakat düşmanın daha yeğin gelişi askeri fena halde ürküttü. Paşa:

— Bire gaziler! Gayret vaktidir.

Diye bağırıyordu. Kim dinler? Asker akın akın Budine can atmaya çalışıyordu. Hasan paşanın etrafını kâmilan düşman sardı. Paşa vakiâ hayli düşman tepeledi. Fakat kendisine de öyle bir kılıç üşürdüler ki, arkasında zırhı olmasaydı, kurtulmasının imkânı olamayacaktı. Atı yaralandı. Kendisine bir at yetiştirildi. Maiyeti ile beraber güç belâ canını kurtarabildi.

Artık ondan sonra bozgunluğun ardı arası kesilmedi. Askerler soyuldu, köyler yakıldı. Halk akın akın etrafa dağılmaya ve kaçışmaya başladı. Köyler yağma edildi. Vakiâ düşman karşısında kaçanlar şiddetle cezalandırıldı. Lâkin bunun da hiç hükmü olmadı. Avusturyalılar Budin kalesini bile kuşatmaya hazırlanmışlardı. Hatvan ve Estergon zaten kuşatılmıştı. Türkler Hatvanda ellerinden gelen gayreti gösterdiler. Hasan paşa burada da mertliğini gösterdi. Hatta düşmanla çarpışırken zırhının gömleği tutuştu. Gene gayreti elden komadı. İstanbul'da kahramanlık satan Sinan paşa kendi maiyetinde düşmanla çarpışan askeri bile «küffar askeri samı» bayrağını topladı, Budine kaçtı. Savaşta yiğitlik gösteren, Hasan paşa idi. O, bu bahadırılığı da oğlu Mehmed paşaya mal etti. Üçüncü Muraddan bir murrassa altın kılıç ve bir samur hilât koparmağa muvaffak oldu.

Estergon muhasarası daha şiddetli oldu. Şehirdeki reaya, Türklerle emedik ihaneti bırakmadılar. Fakat Türkler de merdliklerini elden komadılar. Düşmanın bütün hücumlarına karşı durdular. Düşman, kale erlerine:

— Vire ile sağ çıkıp kaleyi verin!

Diye haber yolladı.

Razi olmadılar:

— Biz Rumeli gazileri ve İçel bahadurlarıyuz. Vire bilmeziz!

Diye cevap verdiler.

Düşman:

— İşte Tatar askeriniz kaplumbağaya binmiş, imdadınıza geliyor.

Diye alay ettikçe, onlar da:

(Arkası var)

İÇNE ÇUVALDIZ

Eski şeyler

Hariciye nezareti celilesi evrak mümeyyizi Aşir efendi tekaüd olduktan sonra bir perşembe akşamı deniz kenarına indi, ağını attı, kendi de şöyle kıyıya uzandı.

Balık boldu. Bir hamlede ağ doldu, taşıdı. Aşir efendi oralarda değildi. Nihayet uskumrulardan biri dayanamadı, düle geldi:

— Ağ doldu, dedi, bütün hüsnüniyetimize rağmen giremiyoruz yer yok.

Aşir efendi, o meşhur atlatma zihniyetiyle şöyle bir doğruldu; gerindi:

— Şimdi bakacak vaktim yok, dedi, pazartesi günü gel!

Şehremaneti celilesi, yeni yapılacak olan ahşap binalarda tahtakurusu olmayacağını natik bir talimatname hazırladı. Bu talimatname çıktıktan sonra biri yeni yapılmış bir ahşap ev kiraladı, içine girdi.

Ertesi sabah ev sahibini çağırttı:

— Yahu, dedi, hanı Şehremaneti celilesi talimatnamesi mucibince tahtakurusu olmayacaktı.

— Doğru, fakat tahtakuruları böyle bir talimatname çıktığını nereden bilsinler!..

Babülde içtima eden meclisi umumî vilâyet, son günlerde üreyen farelerin imhasını komisyonu mahsusuna havale etti.

Ertesi günü farelere bunu haber verdiler. Farelerden biri dedi ki:

— Bakalım biz mi uzun ömürlüyüz komisyon mu?

Medresetülkuzatta hoca efendi derisi yarıda bıraktı ve koşu koşu gitti. Sordular:

— Nereye gitti?

— Ümmiler için yeni bir kurs açıldı, oraya

Umumî harp esnasında fırınların öñü bir mahşer halini alıyordu.

Bir gün boş bir arsa önünde biriken halka sordular:

— Ne bekliyorsunuz?

— Burada bir fırın yapılmağa başlanacakmış, şimdiden yer tutuyoruz!

10

Bir resim uzattılar ve sordular:

— Tanıdın mı?

— Evet, 10...

— Ne onu yahu, içtimaiyatçı uzun İsmail Hakkı ile, avukat şişman Abdülkadir.

— İyi ya işte 10... Biri upuzun, biri yuvarlak!..

Göz

Karısından şikâyet ediyordu:

— Yaptığı kabahatlar görmemezlikten gelinecek gibi değil ki.. hem hilkat bize kabahatları görelim diye göz vermiş...

— Unutma ki, gözle beraber, göz kapağı da vermiş!..

Pansiyonda

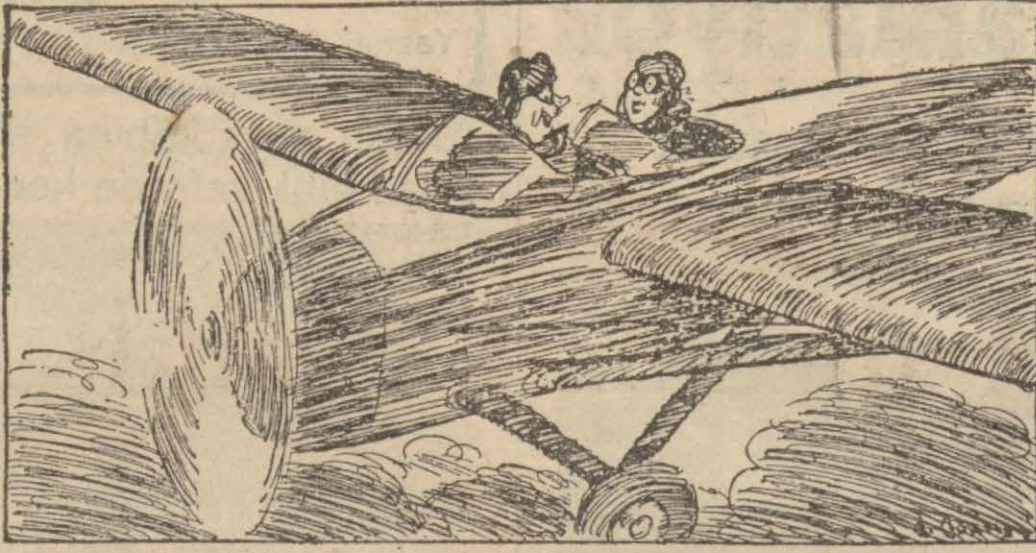
Pansiyonda yemekler pek azdı. Porsiyonlar yarıdan da küçüktü.

Bir gün yeni gelen kiracı sofrada çorba tabağının içine baktı:

— Ne var bu tabakta acaba? dedi.

Eski kiracılarından biri gülmüsed:

— Çorba olmalı, geçen ay da bir ke-re olmuştu!

Acemi pilot — Acaba yeryüzü yukarıda mı kaldı aşağıda mı?..

İstememiş

İşe namzed alınacak gençleri sıhhi muayeneden geçiriyorlardı. Biraz önce bir genç de muayene edildi. Akşam babası sordu:

— Ne oldu?

— Kabul etmediler.

— Neye!

— Renkleri ayırd edemiyorum diye.

— Sen renkleri ayırd edersen pekâlâ.

— Doğru baba, fakat terbiyemi mu-

hafaza ettim. Bana sarı bir ışık gösterdiler: Kırmızı değil mi? dediler. Büyüklüğümü yalancı çıkarmamak için: Evet! dedim.

— Affedersiniz ama, bunun foks-trot olduğuna emin misiniz?..

Karar

İrlandada yeni yapılacak bina hakkında komisyon şu kararı verdi:

«Yeni bir hapishane yapılması mukarrerdir. Tahsisatın az olması sebebiyle bu bina, yıkılacak olan eski hapishane binasının malzemesiyle yapılacak ve yeni hapishane yapıncıya kadar da mahpuslar eski hapishane-de kalacaklardır.»

— Yarın muhakkak gezmeğe gideceğiz değil mi?

— Evet, eğer sabahleyin yağmur yağarsa öğleden sonra, öğleden sonra yağarsa sabahleyin gideriz.

Mübalâğa

Çocuk sevinçle içeri girdi:

— Anne, dedi, babam bana apartman kadar büyük bir otomobil aldı. Annesi kaşlarını çatı:

— Ben sana yüz milyon defa mübalâğa etme demedim mi!

Satmış

İstanbul'a yeni gelen bir Amerikalı yolda, bir hafta evvel gelen Nev-Yorklu Salomona rasladı.

— Ne işin var burada Salamon?

— Dikili taşı satın aldım.

— Kaça!

— Yüz bin dolara.

— Ne olur, yüz elli bin dolar vereyim de bana sat.

Uzun çekişmeden sonra Salamon hakkını sattı, yüz elli bin dolar aldı. Ertesi günü Dikili taş sökülmeğe üzere iskeleler kuruldu. İşe derhal zabıta müdahale etti. Amerikalı taşı satın aldığı söylenildi...

Hâlâ Salomonu arıyorlar...

Kayıp

Kocası o gece eve eli boş geldi. Karısı sordu:

— Hani kumaşım?

— Sorma karıcığım, parayı kaybettim.

— Evet amma bu üçüncü oluyor... Bu ne dalgınlık.. yoksa cebin mi delik...

— Üzülmə, nasıl olsa paraları geri alırım, Ahmedin talihi boyuna devam edecek değil ya!..

Hesap

Güzel bayan lokantada yemeğini yedi ve hesap göreceği sırada garsona hızlı sesle:

— Eyvah, çantamı evde unutmuşum! dedi.

Karşıda oturan genç bir bay yerinden kalktı:

— Müsaade ederseniz hesabınızı vereyim.

— Hayır, daha evvelki gün siz verdiniz, bırakın bugün de başka bir budala versin!..

Sanmış

Yüzbaşı erlerden birini fena halde azarladı.

Ertesi sabah azarı işiten er yüzbaşının önünden geçerken selâm vermedi.

Yüzbaşı seslendi:

— Hey, neye selâm veriyorsun?

— Bana dargınsınız sanıyordum!..

Çapkınları

Babası sordu:

— Dün akşam otomobili garajdan sen mi çıkardın?

— Evet baba, iki erkek arkadaşım-la gezmeğe gittim.

Babası gülmüsed:

— Aâ!.. O iki erkek arkadaşına söyle, otomobilde oya işlemeli küçük mendillerini buldum!..

Hayır

— Neye düşünüyorsunuz?. Bu kısırak hiç durmadan, soluksuz, on beş kilometre yol gider, almayacak mısınız?

— Hayır.

— Neden?

— Benim çiflikle şehir arası on kilometredir, geri kalan beş kilometreyi ne yapayım?..

Su

Ağızına ömründe şaraptan başka bir şey koymayan biri anlatıyordu:

— Çöde şarap bitti, tek damla kalmadı. Dudaklarımız kurudu...

— Su bulamadınız mı?

— Bulduk, bulduk amma yıkanmak istemiyorduk ki!..

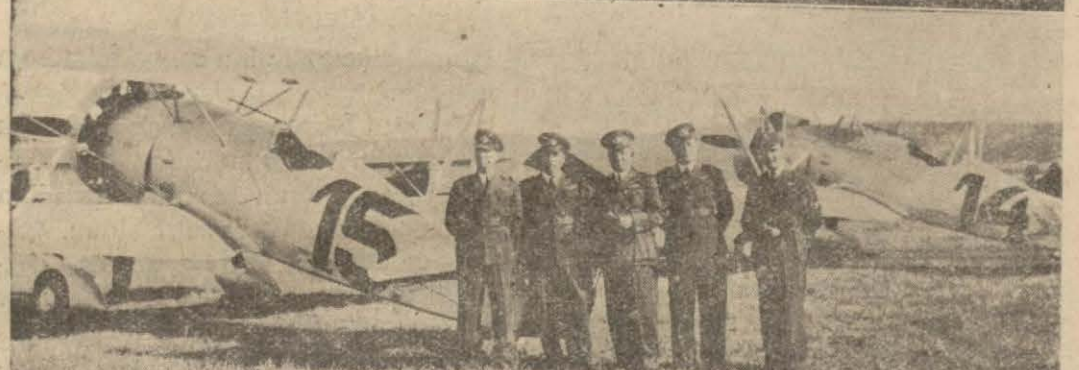
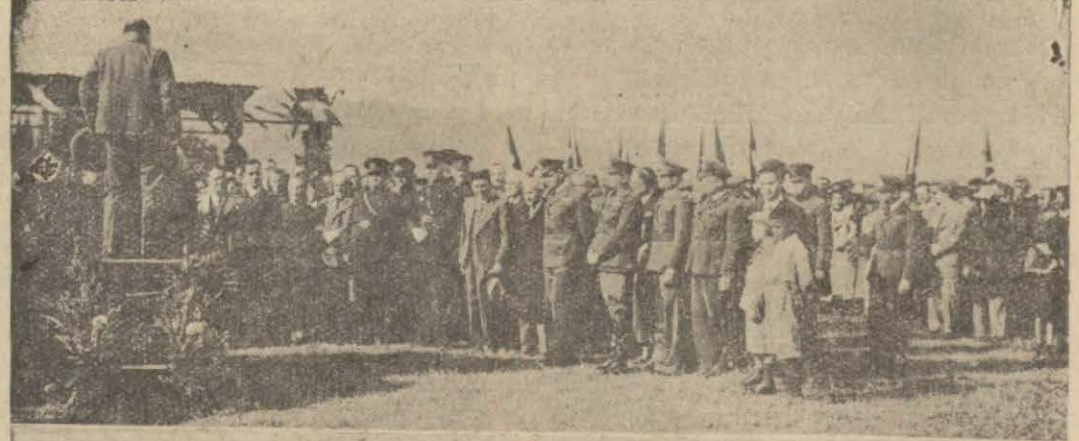

— Allo!.. Allo!.. Burası radyo.. size tarif edeceğim hareketleri benimle beraber yaparsanız, dinç, gürbüz, muntazam endamlı olursunuz!..

Izmir mektupları

Izmirliler orduya sekiz tayyare hediye ettiler

Bu tayyarelere ad konma resmi parlak surette yapıldı

Yukarıdan aşağıya doğru: Ad konma resminde vali Fazlı Güleç nutuk söylüyor. Izmirlilerin hediye ettikleri sekiz yeni tayyareden dördü, yeni tayyarelerimizin önünde kıymetli pilotları, Balçova ve Narlıdere köylüleri satın aldıkları ve kendi köylerinin adını taşıyan tayyarelerin önünde

Izmir (Akşam) — İzmirin hamiyetli halkının bir yıl içinde ordumuza hediye ettiği sekiz tayyarenin ad konma merasimi, on binlerce Izmirliler ve köylü önünde Gazemirde parlak bir şekilde yapılmıştır. İzmirin kadın ve erkek halkı, merasim yerine iki hususi trenle gelmişlerdir. Tayyarecilerimiz, gelenleri karşılayarak meydana götürüyorlar ve yüksek bir nezaketle sorgularına cevap veriyorlardı.

Vali Fazlı Güleç, müstahkem mevki komutanı vekili, belediye reisi doktor Behcet Uz, Türk hava kurumu İzmir şubesi müdürü Şevki Demir ve daha pek çok zevat ve yüksek bayanlar merasimde hazır bulunmuşlardır.

Başbakanımız İsmet İnönü'nün, hava kuvvetlerimize ehemmiyet verilmesi hakkındaki işaretlerinden henüz bir yıl geçmeden İzmirin hamiyetli halkının sekiz tayyarelik mühim bir filoyu ordumuza hediye etmesi hakikaten mühim bir hâdisedir. Merasimde bulunanlara hazırlanan zengin büfede çay ikram edilmiş ve sonra, ortada karşı karşıya duran sekiz tayyarenin önünde merasime başlanmıştır.

Ortada hazırlanan kürsiye çıkan vali Fazlı Güleç, çok veciz bir nutuk irad ederek hava kuvvetlerine yardım etmenin ehemmiyetinden bahisle eski ve yeni idareler arasında bir mukayese yapmıştır. Türklerdeki askerlik ruh ve meziyetinin vatani nasıl kurtardığını anlatan ve çok alkışlanan valinin nutkunu İzmir kadınları namına bayan Ferhundenin nutku takip etmiştir.

Bayan Ferhunde, İzmir kadınlarının da vatani vazifelerini yaptıklarını ve yapacaklarını söylemiş, alkışlanmıştır. Daha sonra Bucalılar namına

Buca belediye reisi Nazım Anık, İzmir işçileri namına işçi ve esnaf kurumları birliği reisi Galip, manifaturacılar namına Hasan Fehmi, Balçova ve Narlıdereliler namına Mehmed, İzmir balıkçıları namına Ali reis ve bahçıvanları namına da Niyazi birer nutuk irad etmişlerdir. Halk, fevkalâde yüksek tezahürat yapmış ve sekiz tayyarenin adlarını örten bezler, birer birer kaldırılarak tayyareler uçurulmuştur. Izmirliler, kendi paralarıyla yaptıkları tayyarelerin İzmir semasında yaptıkları akrobatik hareketleri takdiriyle seyretmişler ve göğüsleri sevinç ve gurur içinde merasim yerinden ayrılmışlardır. Halktan isteyenler, bilhassa bayanlarımız, tayyarelerle uçurulmuşlardır.

Bu tayyareler, İzmir kadınları, İzmir işçileri, İzmir memurları, İzmir manifaturacıları, İzmir balıkçıları, Narlıdere ve Balçova köylüleri ile Bucalılar adını taşımaktadır. Ve bu hamiyetli vatandaşların teberrürleriyle alınmıştır. Izmirliler, gelecek sene ordumuza sekiz değil, on sekiz, hattâ daha fazla tayyare hediye edeceklerdir.

Kadıköy belediyesi köpekleri öldürüyor

Kızıltoprak, Göztepe, Erenköy ve civarında köpekler çoğalmıştır. Dünden itibaren Kadıköy belediyesi bu köpekleri itilâf etmeğe başlamıştır.

Seyahat acentelerinin bir müracaatı

Seyahat acentelerinden bazıları belediye müracaat ederek 936 - 937 seyahat mevsimi için İstanbul'da, İstanbul belediyesinin ne gibi eğlenceler tertip ettiğini veya edeceğini soruştur.

Nasıl yapılması lâzım geldiğini gösteren adam

Deniz Harp okulunda dünkü merasim

Mektebin 161 inci yılı parlak törenle kutlandı

Memlekete birçok yiğitler kazandıran deniz okulu 161 inci yılını dün büyük merasimle kutladı. Merasime birçok askerî erkân, askerî mektep müdürleri ve hemen bütün eski mezunlar gelmişti. Davetlileri mektep kapısında süngülerini takmış oldukları halde istikbalin genç denizcileri merasimle karşıladılar, selâmladılar. Amiral Vasıf talebeyi teftiş etti. Mektebin hıncının dolu salonlarında hep eski deniz ve kahramanlık hikâyeleri anlatılıyordu. Evvelâ divan borusu çalındı. Mektebin karşısında duran Hamidiye kruvazöründen atılan bir topla merasime başlandı, istiklâl marşı söylendi, merasimle bayrak çekildi. Evvelâ yarbay Cevad donanma komutanı amiral Şükrü Okan'ın Malta seyahati münasebetle merasime gelemediğini ihtisâslarını yazarak gönderdiğini bildirdi.

Amiral Şükrü Okan'ın ihtisâslarını okudu. Amiral Şükrü Okan ihtisâsında diyor ki:

Sayın arkadaşlarım baylar ve okurlar Deniz harp okulu ve lisenizin açılma töreninin kutlanmasında bulunamamışlıktan duyduğum acıyı; uzun yıllardanberi Akdenizin enginlerine açılmak ve Türkün yüce sancağını bu sulara dalgalandırmak fırsatını bulamayan deniz kuvvetlerimizi Malta sularına götürmek vazifesini almış bulunmamışlığım hafifletiyor.

Sularımızdan ayrılırken benim ve bütün donanma subaylarının gönülleri sizlerle beraberdir. Gideceğimiz enginlerde çok şanlı tarihimiz var. Ben oralarda Türkü uzun yıllar egemen kılan büyük denizcilerimizin ruhlarına sizlerden de selâmlar götüreceğim.

Genç Türk denizcisi; tekniğin ve bilginin derli toplu öğretildiği bu yuvanın 161 yıllık varlığını kutlarken ileride seni bekleyen büyük vazifelere çok iyi hazırlan.

Bu okul Türk denizciliğinin, deniz kudretinin temel taşıdır, geçmişteki komutanlar bu yuvanın feyzi altında tenemmüv ederek yetişmişler ve ilk mesleki terbiyelerini, ilhamlarını buradan almışlardır.

Türk cumhuriyeti senden çok büyük işler bekliyor.

Ülkün, yılmadan, dinlenmeden, daima ilerilemek, amacın yurduna göz koyabileceklere tâ enginlerde cevap vermek, ve amacını enginlere götürmek, oralarda yaşamak olsun.

Bunun için de ruhun, maneviyatın, cesaretin yüksek, ve bilgin olmak lâzımdır.

Deniz harp okulu ve lisenin bir buçuk asrı geçen bugünkü açılma törenini kutlarken bizlere bu çok şerefli ve ümitlerle dolu günü yaşattırın ve ulvî amaç ve ülküyü telkin eden Atatürk'e şükran ve tazimatımızı arz etmeği bir vazife bilirim.

MEKTEP KOMUTANININ NUTKU

Bundan sonra mektep komutanı yarbay Ertuğrul güzel bir nutukla mektebin tarihçesini yaptı ve sözlerini şöyle bitirdi:

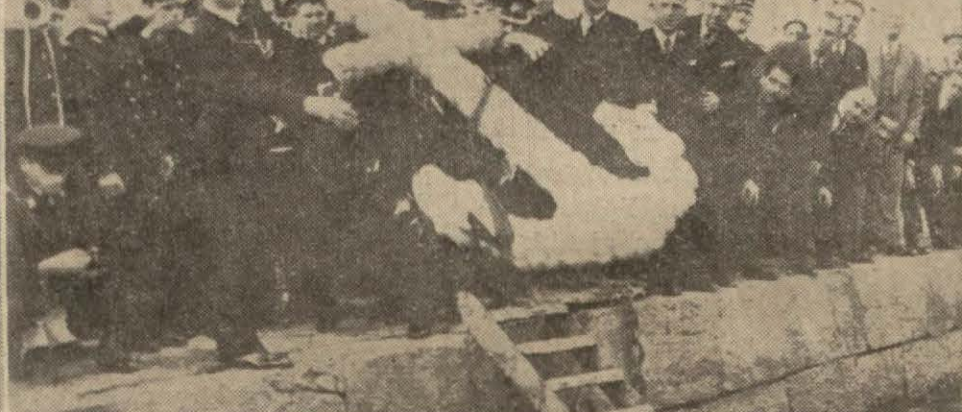
İlk resmi mektep:

18 inci yüz yılda garp devletleri deniz harbinin ameli ve nazari yeni bilgilerle kazanılacak bir fen haline geldiğini takdir ettiler ve Deniz mektepleri açtılar. Bu zamanlarda donanmamızın uğradığı bazı muvaffakiyetsizliklerin bir sebebi de ilimsizlik olduğunu anlayan Cezairli gazi Hasan paşa ilk deniz mektebimizi açmakla tarihimizde çok ünlü bir mevki aldı.

Bu büyük deniz komutanımızın hükûmete yaptığı teklif üzerine bir buyruk yazıldı ve tersaneî amirinin darağacı semtinde ve kadrgaların çekildiği gözlerden birinde Hendesehane adlı ilk mektebimiz yapıldı, öğretmenler tayin edildi ve okullar açıldı.

İyi bir tesadüf, ilk deniz okulunu kurmak şerefini Cazayirli bir Hasan paşaya verdiği gibi o okulun ilk hocalık mevkini de aynı adlı başka bir Cazayirliye vermiştir ki birincisi komutanlık ve görüş kudretile nasıl temayüz etmiş ise ikincisi de kaptanlığa kadar yükselmiş, italyanca ve fransızcaı iyi bilir ve yorulmadan çalışır, gayretli ve kıymetli hocalarımızdandır.

Deniz okulunun bu ilk açılışı 18/2. ci

Yukarıda bayrak çekiliyor, davetliler okula girerken, ortada talebeler İstiklâl marşını söylüyor, Atatürk büstüne çelenk konuyor, eski mezunlar, aşağıda mektep komutanı nutuk söylüyor, denize çelenk atılıyor

teşrin/1776 tarihidir. Bu deniz okulunun baş hocalığında Gelenbevi İsmail Hakkı, Palabıyık Mehmet, Behar efendiler gibi değerli üstadlarımız bulunmuştur.

«— Okulumuzun ilk kurucusu Cezayirli Hasan paşanın adını saygı ile anarken yurdu kurtaran Atatürkümüze yüreklerimizin büyük bağlılık ve saygılarını şükranla arz ederim.»

Bundan sonra mektebin en eski mezunu Hamid Naci kollarında iki bahriyelî ile hitabet yerine getirildi. Mektep komutanı:

— Bu bizim çocukların kendi ellerile yaptıkları ve gönüllerinden kopan bir hediyedir. Kabul ederseniz minnettar oluruz.. dedi.

Bay Hamid Naciye nikel çerçevele mektebin hediyesi verildi. Hamid Naci davetlilere ve talebeye çok güzel bir nutuk söyledi:

— Ben bugünü görmek için hasta yatağımdan kalktım da geldim.. biz ne büyük mahrumiyetler içinde yetiştik. Bize bugünleri gösteren Atatürk «yaşasın..» diyorum. Hep birden bağırıldılar:

— Yaşasın Atatürk.. Bundan sonra bütün eski mezunlar hatıra defterini imzaladılar. Deniz şer-

hidleri namına denize sarı çapa biçiminde bir çelenk atıldı.

Atatürkün büstüne çiçekler kondu.

Yemek yendi. Öğleden sonra mektebin kuruluşunu tasvir eden tarihi bir piyesle, Atatürk tablosu gösterildi.

Dört çocuklu asker

Fransada Baille isminde biri, birkaç sene tecil edildikten sonra askere alınmıştır. Pek genç yaşında evlenen bu adamın dört çocuğu vardır, beşinci çocuğu da doğmak üzeredir.

Baille kışlaya giderken yiyecekleri bulunmayan ailesi erkânını da birlikte götürmüştür. Alay kumandanı alaydaki teavün kasasından nefere 400 frank ve bir hafta izin vermiştir. Baille ailesini bir odaya yerleştirecek ve bir müddet yaşamaları için para bırakarak dönecektir. Alay kasasından bundan sonra da yardımlarda bulunulacaktır.

Dört çocuklu asker kışlaya gidiyor

Bundan sonra bütün eski mezunlar hatıra defterini imzaladılar. Deniz şer-

Define bulmak için iki bin lira kaptırdı

Fatihte oturan hacı
Mustafanın başına
gelenler

Zabita garip bir dolandırıcılık vakasının tahkikatına el koymuştur. Hâdise etrafında şu malûmatı aldık:

Fatih civarında Hacı Mustafa adında bir adam oturmaktadır. Hacı Mustafanın köşesinde bir hayli da parası vardır.

Bir gün Hacı Mustafaya bir adam gelmiş bir müddet öteden, beriden konuşup ahablığı ilerlettikten sonra sözü zengin olmak bahsine çevirerek:

«— Bayım. Birdenbire zengin olmak istersen sözümü dinle. Ben yangın yerinde bir arsa buldum. Bu arsada mühim birdefine gömülmüştür. Defineyi çıkarmak için arsayı satın almak lâzım geliyor. Fakat benim param olmadığından bu işi yapamıyorum. Şimdi bu işi seninle beraber yapalım. Arsayı satın alalım ve kazıp defineyi çıkaralım... demiştir.

Define bahsi bay Mustafanın hoşuna gitmiş fakat bu işe muvafakat etmek için evvelâ bir tecrübe yapmak istemiş, define ortağı arkadaşı buna da muvafakat etmiş, ertesi gün yanında diğer bir arkadaşile beraber gelerek bay Mustafayı almışlar ve akşam üzeri yangın yerindeki arsaya gitmişlerdir. Arsada iki ahbab kolaları sıvıyarak toprağı kazmağa başlamışlar, bay Mustafa da başlarında durup seyretmiştir. Toprak bir müddet kazılmış ve bir aralık çamurlar arasından bir kaç altın çıkmıştır. Bay Mustafa bunu görünce son derece memnun olmuştur. O sırada kendisi pazarlığa girişen adam altınları almış ve:

«— Gördünüz ya.. altınlar çıkmağa başladı. Fakat asıl define daha derindedir. Arsayı alır da rahat rahat kazarsak küplerle dolu altınlara sahip olacağız..

Demiş ve gene beraber oradan ayrılmışlardır. Bundan sonra iş arsanın satın alınmasına kalmış ve bay Mustafa arsanın satın alınması için lâzım gelen parayı vermeyi kabul etmiştir. Bu karar üzerine define arayıcıları faaliyete başlamışlar, bay Mustafaya bir çok uydurma evrak getirerek adamcağzın iki bin liradan fazla parasını çekmişlerdir. Fakat arsanın alınması işi bir türlü bitirilip defineyi çıkarmağa girişmemişlerdir.

İki define mütehassısı paraları çektikten sonra bir daha bay Mustafanın yanına uğramamışlardır. Bay Mustafa bir müddet beklemiş, define mütehassıslarile iki bin lirayı müte-cavüz parasının da uçup gittiğini anlayınca zabıtaya müracaat etmiştir.

Polis ikinci şube müdürü tarafından yapılan araştırma neticesinde bu işin Celâl adında bir adamla Mehmed adında diğer bir arkadaşı tarafından yapıldığı tesbit edilmiştir. Zabita bunları yakalamış, bay Mustafaya gösterilince ikisini de tanımıştır. Zabita tahkikatına nazaran bunlardan Celâlin bu şekilde daha bazı dolandırıcılık işlerle alâkadar bulunduğu anlaşıldığından tahkikat genişletilmiştir.

Karısını yaralayan koca mahkûm oldu

Edirnekapi civarında oturan Yaşar adında biri karısı Rebia ile kavgaya etmiş ve kadın kendisine darılarak evden çıkmıştır. Yaşar tekrar barışmak için bir kaç defa haber göndermişse de Rebia kabul etmemiştir. Bundan hiddetlenen Yaşar bir gün sokakta Rebiayı yakalamış ve kedisile barışmadığı için üzerinde taşıdığı büyük bir ekmek bıçağı ile kadını dört yerinden yaralamıştır.

Dün ağır ceza mahkemesinde Yaşarın muhakemesi yapılmış, suç sabit olduğundan kendisi iki ay, yirmi gün müddetle hapsine ve ayrıca bıçak taşımak suçundan da bir lira ağır para cezası ödemesine karar verilmiştir. Yaşar mahkûmiyet müdetini ikmal etmiş olduğundan serbes bırakılmıştır.

AKŞAM - SPOR

Talimatnameyi hazırlarken

Çok düşünmek ve titiz davranmak lâzımdır

Türk Spor kurumu nizamnamesi mucibince yapılmış lâzım gelen talimatname, Berlin ve Rusya seyahatlerinin araya girmesi yüzünden bugüne kadar yapılmadı. Bu yüzden hergün bir sürü ihtilâflar karşısında kalıyoruz. Neyse ki Genel Merkez son günlerde, talimatnamenin hazırlanması için bir heyet kurdu. Bu heyette eski nizamnameyi yapmış olanlardan bir kısım teşkilâtın kurulduğu gündenberi bu işlerde yoğunlaşmış kimseler bulunduğ gibi, açık söyleyelim ki, bu işin incelikleriyle hiç meşgul olmamış kimseler de var.

Bugün, elimizde talimatname olmadığı için, başvurduğumuz o rengârenk eski nizamname var. Eski nizamname, bu işin en ince teferruatına kadar nüfuz etmiş kimseler tarafından yapılmıştı. Bunların arasında ve hattâ başında sporcuların çok yakından tanıdığı Ali Sami, Yusuf Ziya, Burhan Felek, merhum Şeref, Fethi Başaran vardı. O nizamname uzun bir tetkik neticesi kaleme alındı. Hiç bir şey yoktu ki, onun çerçevesi içine girmiş olmasın. Spor işlerimizde bir çok aksaklıkların meydana çıkması da eski nizamnamenin bu kadar teferruatlı ve mufassal olmasından doğdu. Çünkü son senelerde usta klüpler her maddeyi bir tefsir meselesi haline getirmenin ve her maddeyi kendilerine göre tefsir etmenin veya ettirmenin kolayını buldular. Tabii bu yüzden ki, tefsir kolaylığı bulanlar bulamayanları daima masa başında mağlûp etti. Eğer o nizamname hüsnü niyetle ve muhtelif tefsirlere uğratılmadan tatbik edilsaydı spor işlerimiz için bundan iyi bir nizamname aramağa lüzum kalmazdı.

Son kongre tefessüh ettirilmiş olan eski nizamnameyi kaldırdı. Yeni nizamname ise aksine olarak çok muhtasar ve müphem olduktan başka hemen her şeyi talimatnameye bırakmaktadır.

Bizce, yeni nizamnamenin ilk sakat tarafı heyetlerin vazifelerini şahıslar üstüne bırakmasıdır.

Yapılacak talimatnamede lig heyetlerinin teşkil noktasına bilhassa ehemmiyet vermek lâzımdır ki, bu sakat taraf biraz tamir edilmiş olsun.

Yeni nizamnamenin şu noktası da çürüktür. Bir federasyonun kararını umumî merkez başkanı resen istediği şekilde tatil veya reddedebiliyor.

Federasyonun başkanları tabiatle aid olduğu sporda ihtisas sahibidirler. Olmayanlar seçilse dahi onu biz öyle kabul edeceğiz. Federasyon uzun bir tedkik neticesi o sporun yükselmesi, kalkınması için bir karar veriyor. Ve karar genel merkez başkanına gidiyor. Başkan federasyonun verdiği kararı isterse kabul etmiyor ve bozabiliyor. Demek oluyor ki, yeni nizamname ihtisas kabul etmiyor, ihtisası inkâr ediyor. Bu da gösterir ki, yeni nizamnamenin sakat tarafları vardır. Hergün ihtilâflar karşısında kalınacaktır. Bu nizamname ile iş görmek bizce bir parça güçtür. Talimatnamenin hazırlanması için kurulan heyetin bu noktaları göz önünde bulundurması lâzımdır, öyle bir nizamname hazırlanmalıdır ki, bir dereceye kadar olsun bu doğacak ihtilâfların önüne geçilebilsin daha hangi noktaları göz önünde bulundurmak lâzım olduğu hususunda da hatırıma gelenleri şurada kısaca kaydedelim.

1 — Ajanlar ve onunla beraber çalışması nizamnamede gösterilecek lig heyetlerinin şekilleri ve ajanların fenni noktalarda verecekleri kararların ve tatbik koyacakları işlerin bu lig heyetlerinden ne şekilde geçeceği. Bölge başkanlarının ajanın vezâifine müdahale edebileceği noktalarla müdahale edemeyeceği noktaların tefriki.

2 — Tescil işleri: Bugün bu heyet

Eski nizamnameyi kaleme alanlardan ve yeni nizamname âzasından Burhan Felek

içinde Burhan Felek, Fethi Başaran ve bir parça da bu işlerle muntakadaki aldığı vazifeler dolayısıyla yakından alakadar olmuş Necmi Ataman hariç diğer arkadaşlar, kendileri de kabul etmeleri lâzımdır ki bu tescil işlerinin inceliklerini bilmezler. Halbuki nizamnamenin en mühim tarafı, hiç şüphesiz ki heyeti işgal edecek noktası da budur.

Tescil işlerinde asıl düşünülecek şey klüp değiştirme meseleleridir. Klüp değiştirecek bir idmanın ayrıldığı klüpten bonservis alması ve vermeyen klübün bölge yolile bonservisin ne şekilde isteneceği noktaları iyi düşünülmelidir. Öyle bir şekil bulmalıdır ki, ne o amatör idmanın kökürüne bağlanmış bulunsun, ne de o klüp zarar görsün. Heyet bu noktada verilecek kararda eğer düşünerek hareket etmeyecek olursa en ziyade zarar göreceklük klüplerdir. Düşünülmeyerek verilecek bir karar, bazı küçük klüplerin çok zarar görmesine sebep olabilir.

Bir nokta daha: Ceza meseleleri. Yeni nizamname disiplin heyetleri kurulacağını madde ile gösteriyor. Bu disiplin heyetleri, cezaları ne şekilde verecektir? Yapılan harekete göre mi cezalar tayin edecektir? Yoksa o cezanın verilmesini isteyen ajanlık ve yahud bölge tarafından teemmülden sonra mı verecektir? Bu noktalar maddelerle gösterilmelidir.

Velhasıl bu talimatnamenin yeni nizamnamenin sakat taraflarını örtmek için iyi düşünülmüş yapılması lâzımdır. Diğer bir yazımızda tescil işlerinin şekilleri ve diğer noktalar hakkındaki fikirlerimizi yazacağız.

M. Kemal

Kâfi gelmiyor!

Almanlar yeni bir stad yaptıracaktırmış

İtalya milli takımının en iyi oyuncularından Ferrari

Almanya ve İtalya milli takımlarının Berlinde pazar günü yaptıkları futbol maçının ikişer sayı ile berabere neticelendiğini radyo havadisi olarak okuyucularımıza bildirmiştik.

Evvelâ şunu söyleyelim ki, bazı spor karileri Berlinde oynayan İtalya milli takımını Berlin olimpiyatlarında şampiyonluğu almış olan amatör milli takım zannetmişlerdir. Halbuki isimlerini aşağıya yazdığımız oyuncuların İtalya takımının yeni elemanlar da sokulmuş profesyonel takım olduğu anlaşılır.

Oliveri - Monzeglio, Allemandi - Serrantoni, Andreolo, Varglien - Fassinati, Perrazzolo, Piola, Colaussi, Ferrari.

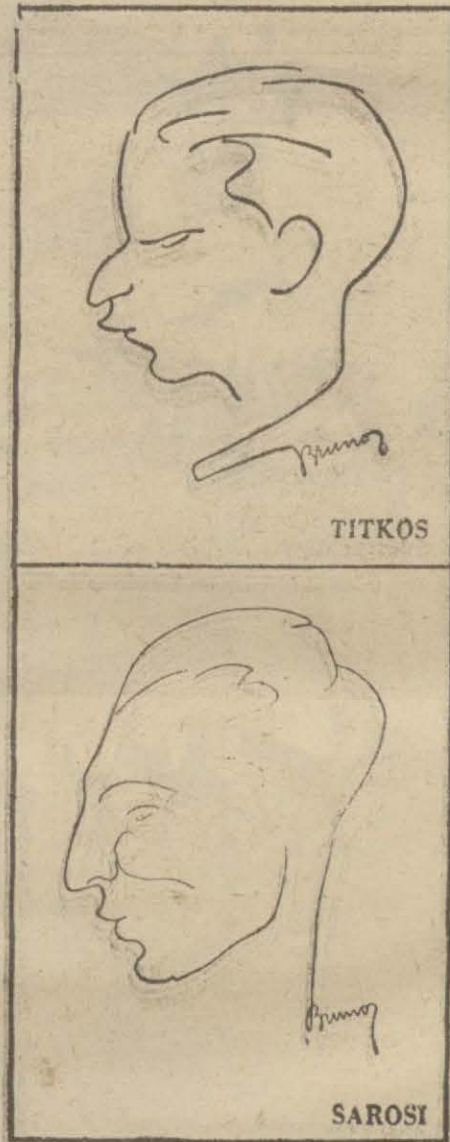
Monzeglio, Allemandi, Piola, Allemandi, Ferrari gibi oyuncuların mevcudiyeti İtalya takımının zannedildiği gibi amatör olmadığını göstermeğe kâfidir.

Bu vesile ile bu maç esnasında tebarüz eden bir noktayı da yazmadan geçemeyeceğiz:

Maç, Berlinde olimpiyat stadında yapılmıştır. Bu stad 100,000 kişi almaktadır. Halbuki maç gününden çok evvel biletler tamamen satıldığı halde 60,000 kişi daha yer almak için müracaatta bulunmuşlardır. Bu vaziyet karşısında Almanya bu gibi mühim maçlarda seyircilerin arzusunu karşılayabilecek 200,000 kişilik yeni bir stad yaptırmak düşüncesindedir.

Paris Peşteyi yendi

Sarosi'nin oynaması Macarları 2-1 mağlûbiyetten kurtaramadı

TITKOS

SAROSI

Macar milli takımının oyuncularından Titkos ve Sarosi

Paris ve Peşte muhtelitleri pazar günü Pariste karşılaştılar. Peşte takımını Parise çok kuvvetli gitiği ve boykotlu olduğu halde İngiltere - Macaristan maçı için affedilmiş bulunan Sarosi de merkez muhacim oynadığı halde Paris muhteliti bu maçı kazandı. Halbuki son maça gelinceye kadar Paris ve Peşte muhtelitleri arasında yapılmış olan dört maçın hepsini Macarlar kazanmış olduğu için bu sefer de Peştenin kazanacağı kuvvetle tahmin ediliyordu.

Maça takımlar şu şekillerde çıkmışlardır:

Paris: Hiden - Ortin, Dupuis - Gougain, Jordan, Meuris - Aston, Simonyi, Couard, Janin, Mathé.

Peşte: Szabo - Biro, Polgar - Lazar, Turay, Dudas - Titkos, Toldi, Sarosi, Muller, Sas.

Paris muhtelitinin kaleciliğini yapan Avusturya milli takımının kalecisi Hiden, eski Avusturya - Macaristan karşılaşmalarında Macar milli ve Peşte muhtelit takımları sol içi meşhur Toldi ile çok uğraşmış olmak sıfatile, maçı evvel demisti ki:

— Toldi yaman oyuncudur doğru-

su! Fakat gol yapmak isterlerse çok uğraşmalıdırlar.

Macar fedrasyonu reisi doktor Fodorun da gene maçı evvelki sözleri şu olmuştur:

— İngiltere maçından önce bu maç dört nala gideceğimiz son maçıdır.

Maç çok güzel olmuş, Macarlar hakim oynadıkları ve çok güzel paslar yaptıkları halde gol çıkaramamışlardır. Fransızlar enerjik bir oyun çıkararak ilk devrede Mathé'nin yaptığı bir gol ile devreyi 1-0 galip bitirmişlerdir.

İkinci devre daha hararetili olmuş ve iki taraf ancak birer gol yapabilmişlerdir.

Rasih Paristen geldi. Bu haftadan itibaren takımındaki yerini alacaktır

Güneşin çok kıymetli futbolcularından Rasih tahsil için Parise gitmişti. Ve bir senedenberi Pariste bulunmaktadı. Rasih bundan iki ay evvel İstanbul'a gelmiş ve lig maçlarında takımındaki yerini almak üzere idmanlarına başlamıştır. Esasen Fransada futbolu bırakmamış olan Rasih bu haftadan itibaren yerini alacaktır.

Bu kıymetli futbolcunun iltihakile Güneş muhacim hattı en kuvvetli şekle girmiş oluyor.

Edebiyat fakültesi bir voleybol müsabakası tertip etti

Üniversite edebiyat fakültesi talebe cemiyeti kız ve erkek talebeler de dahil olmak üzere fakültenin muhtelif enstitüleri arasında bir voleybol müsabakası tertip edilmiş ve mektûrini tanzim edilmiştir.

Futbolun cilveleri: Nakavt yalnız boksta olmaz. Zamansız bir plonjon esnasında kaza ve hattâ bazan kasıt neticesi olarak gelen bir tekme veya top yakalamak için havaya zıplayıp sırasında sıkı bir çarpışma, kaleciyi de böyle nakavt edebilir. Her sporun kendine has cilveleri olduğu gibi futbolun da bu tarafları vardır.

Amerika reiscumhuru nasıl yaşar

M. Ruzveltin senelik cep harçlığı 80,000 lira tutuyor

Fakat çamaşırından, tıraşına ve okuduğu gazetelere kadar bütün hususî masrafları Amerika devlet bütçesinden çıkar

Amerika cumhur reisliğine yeniden intihap edilen M. Ruzveltin devletten aldığı resmi maaş, o kadar çok değildir. M. Ruzveltin senelik maaşı vakıa 80,000 liradır. Fakat Amerika devlet reisinin devlet hazinesinden aldığı para bundan ibaret değildir. Devlet reisinin bütün hususî masrafları devlet hazinesinden çıkıyor. Bu hususta biraz izahat verelim:

M. Ruzveltin oturduğu beyaz evin bütün masrafları, teshin ve tenyiri, hademé, memur ve diğer müstahdem maaşları devlete aittir. Hattâ reiscumhurun giydiği kostümden yakalı-ğına kadar çamaşır ve esvabının yıkama ve ütöleme masrafları da devlete aittir. Reiscumhurun maiyetinde bulunduran doktorun tahsisatı, hastalığında kullandığı ilaçlara kadar hep devlet hazinesinden çıkıyor. Amerika hazinesinin M. Ruzveltin esvap ve çamaşır için ayırdığı senelik tahsisat 6000 lira tutuyor.

SEYAHAT MASRAFLARI

Reiscumhurun seyahat masrafı da devlete aittir. Bu seyahat masrafı için devlet bütçesine konulan tahsisat 30,000 liradır.

Otomobil ve garaj masrafları bu hesaptan harihtir. Reiscumhurun otomobillerini kullanan şoförlerin senelik maaşları için 22,000, üniformaları için 3,000, otomobiller için 45,000 lira kadar bir para harcanır.

Reiscumhurun emrinde maaşları ve masrafları hükümet tarafından ödenen bir doktor ile bir dişçi de vardır ki, bunların masrafları senede 30,000 lirayı bulur.

Reiscumhur seyahatlerinde indiği otellerin masrafları, hattâ garsonların bahşışları da devlet hazinesinden çıkar.

BERBER AYLIĞI, KOLONYA PARASI

M. Ruzvelt her sabah tıraş eden berberin aylığını, tıraş için kullanılan sabun, ustura, kolonya paralarını gene hazine verir. Reiscumhurun mesai odasını ve kabul salonunu süsleyen çiçeklerin bedeli ve bahçıvanın senede 3000 lira tutan aylıklarını da devlet öder.

Baş bahçıvanın maiyetinde kullanılan bahçıvanların maaşları bu hesaba dahil değildir. M. Ruzveltin hergün okuduğu gazetelerin, mecmuaların, kitapların parası da millet hazinesinden çıkar.

Reiscumhurun seyahatleri için birçok hususî trenler ve Potonal namında mükellef bir yat daima emrine amade bulundurulur. Yalnız yatın hükümet hazinesinden ödenen senelik masrafı 80-90 bin lira tutar. Yalnız şu noktadır ki, Ruzvelt yatla seyahat ederken yediği yemeklerin parasını kendisi öder.

Reiscumhur, icabında seyahatleri için donanmadan ordunun nakil vasıtalarından da istifade edebilir. Bu, kendisinin mutlak bir hakkıdır. Velhasıl Amerika reiscumhurunun senede devlet hazinesinden aldığı 80,000 lira, sadece cep harçlığıdır.

M. Ruzvelt ve ailesi erkânı

M. Ruzvelt yemek yiyor

BEYAZ SARAY NASIL BİR YER?

Beyaz sarayda 21 yatak odası vardır. Bir jimnastikhane, bir yüzme havuzu ve mükemmel kış bahçeleri mevcuttur. Beyaz eve 30,000,000 lira kıymet biçilmiştir. Burada, bir vatandaş oturacak olsa senede 480,000 liraya yakın vergi vermesi lâzımdır. Reiscumhur, bu vergiden muafittir. Beyaz sarayda milyonlar sarfı yapılan son değişikliklerin biri de reiscumhurun kabinesi ile kabinenin içtima ettiği odada yapılmıştır. Son zamanlara kadar reiscumhur vekili kabine içtimalarında bulunmazdı. Ruzvelt bunu değiştirdi ve âdeti veçhile kendine sadık kalan reiscumhur vekili Garneri kabine içtimalarına kabul ettirerek taltif etti, mevkiini yükseltti.

RUZVELT SADE YAŞAR

Ruzvelt gayet basit yaşar. Saat sekizde kalkar. Hafif bir kahvaltı eder, sonra sabah gazetelerini okur. 10,30 dan 12 ye kadar ziyaretleri kabul eder. Hergün 16-20 kişi ile devlet işleri hakkında görüşür.

kinda görüşür.

Saat 12 de çorba, salata ve kahveden ibaret hafif bir kahvaltı yapar. Ondan sonra devlet işlerine bakar. Kabine erkânı ile görüşür. Lâzım gelen evrakı imzalar.

Akşam üstü onun için inşa edilmiş olan havuzda yüzer. Yemekten sonra nutuklarını hazırlamak için dairisine çekilir.

Eğlenceleri suttur. Hususî sineması vardır. Haftada iki defa film seyredir. Milki Fareyi pek sever. En çok sevdiği yemek te omlettir. Bunu zevcesi hazırlar. Otuz senelik mesud evlilik hayatlarında omleti daima o hazırlamıştır.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenışehirde Baronakyan, Bostanbaşıda İtimad, Galatada İsmet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Beşir Kemal, Heybeliada: Halk, Büyükdada: Halk, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Hülâ, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İmrahor, Fener: Fenerde Emilyadi, Beyazid: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulusi, Samatya: Kocamustafapaşada Ridvan, Alemnar: Ali Rıza, Şehremini: Topkapıda Nâzım,

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Ramazan 4 — Ruzu Kasım 12
S. İsmak Güney Ögüs İkinci Akşam Yatsı
E. 12,23 2,04 7,12 9,45 12,00 1,35
V. 5,09 6,51 11,59 14,32 16,48 18,24

İdarehane: Babıali civarı
Acımsuluk Sok.
No. 13

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme iktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 782

Mekke'de 33 bin kişinin ölümüne sebep olan 310 kolerası

Hicazda kolera ilk defa 1831 de görülmüş, ondan sonra meşrutiyete kadar bazan bir kaç sene de, bazan da iki sene sıraya on dokuz defa daha tekerrür etmiştir. Resmi kayıtlara nazaran bir çok defasında dört binden altı bine kadar telefati badî olan bu hastalık 1893 de pek şiddetlenerek otuz üç bin kişinin ölümüne sebep olmuştur.

Haziranın sekizinci - zilkadenin yirmi üçüncü - günü başlayan ve (1310 kolerası) diye şöhret bulan bu kolera ilk günü ancak 31 kişiyi öldürmüş iken sonra gittikçe şiddeti artarak hacılar her sene olduğu gibi (Mina) mevkiinde iken bayramın ikinci, üçüncü günlerinde günde iki bin beş yüz telefata kadar yükselmişti! O sene mutaddan fazla gelmiş olan hacılar arasında görülen ölüm vakalarının çokluğu insana dehşet vermeye kabil değildi. Cenaze yıkayanlar işlerinde âciz kalmışlardı; zaten bunların da bir kısmı ölmüştü. Kesilen kurban lâşelerinin defnine memur olanlar kaçmışlardı. Güneşe maruz kalan binlerce lâşenin taaffünü tahammül edilecek dereceye aşmıştı.

Hicaz fırkası kumandanı Divrikli ferik Osman paşa askerinin başına geçerek bu lâşeleri kuyulara defn için insanlık fevkinde gayretler sarfediyordu. (1)

Hacıların (Mina) da üç gün kalmaları lâzımdı. İş başında bulunan doktor Kasım İzzeddin bey hastalık istilâsının vehametini şerif Avnürrefik paşaya anlatmağa muvaffak oldu.

Şerifin verdiği emir üzerine hacılar kurban bayramının üçüncü gününü sabaha karşı Mekkeye avdete başladılar. Fakat bu hareket âdeti bir ordu bozgununu andırdı. Hasta diye develere bağlanan hacılar sarıntı ve güneşin harareti ile yolda ölüyorlardı.

Kafile Mekkeye girince âfetin dehşeti bir kat daha şiddetle hiss olunmuştu. Ölenlerin defni mümkün olamıyordu; cenazeler sokaklarda kalyordu. Kolera — ölüm olmuştur.

Bu dehşet karşısında hacılarda artık dimağ işlemiyor gibi bir hal almıştı; hepsi makine gibi bilmiyerek hareket ediyorlardı. Sağ kalkanlarda yalnız bir arzu vardı:

Mekkenin uzaklaşmak!

Fakat kolera Mekkenin çıkkanların da arkasını bırakmamış, onları Medine, Yemen, Necid, Bağdad, Şam yollarında da takib etmişti! Hastalığın bu istilâsı esnasında Divrikli Osman paşa hacıların arkası alınmaya kadar (Mina) da kalmıştı. O da nihayet gözleri önünde her an karıştığı akıbeti uğradı, bayramın dördüncü günü kolera ile öldü.

Sihhiye doktorlarından Faik ve Muhiddin beyler de bu dehşet günlerinde gösterdikleri gayretin kurbanı oldular.

Bu sene kolera'nın icra ettiği bu tahribat Avrupa'da gazetelere büyük sermaye teşkil etmiş, hükümetin hacılar hakkındaki ihtimamsızlığından şiddetle şikâyetler olmuştu. Bu hal islâm âleminde de infial uyanırdı.

O sene hac esnasında durumu görerek selâmetle İstanbul'a varabilmiş olan ulemeden bazıları mabeyine müracaat ederek gayet sert ifadeler ile hacıların sıhhatini muhafaza için âcil tedbirler ittihamı lüzumunu anlatmışlardı.

Bu teşebbüs tesirini göstermiş, kolera'nın Hicazda bir daha çıkmaması için ne yapılmak lâzım ise yapılması hakkında irade sadır olmuştu; bunun üzerine Hicazda sihiye teşkilâtına ehemmiyet verilmeğe başlanmıştı. Padişahın iradesini dinlemiyen kolera bundan sonra da Hicazda görünmekte devam etmiş idise de 1893 tahribatını bir daha icra edememiştir.

(1) Kasım İzzeddin beyin izahatından.

Mekkeliler şehirlerinde kolera bulundunun harihte şuyuu henüz memleketlerinden yola çıkmamış hacıların hacdan feragat ettirebileceğini, bunun senelik maiyetlerine fena tesir edeceğini bildikleri için bu haberin duyulmasını hiç istemezlerdi.

Hem bu sebeple, hem kendilerini sihi tedbirler çemberi içine çekmekten korumak maksadile bir çok hastaları ve ölüleri haber vermemiş olmaları düşünülecek olursa her defasında kolera'dan vaki olan telefât miktarının resmen alınan malûmat-tan fazla olduğunu kabul etmek lâzımgelir.

Bu şartlar ve bu durum ile hastalaktan korunmak için hacılara «Allaha tevekkül» den başka yapılacak şey yoktu!

1895 de Mekke'de ilk defa kolera'ya karşı ciddi ve mühim tahaffuz tedbirlerine müracaat edilebilmişti. Bunun tesirile o sene şehirde kolera'dan gündelik ölüm vakaları yirmi sekiz geçmemişti; ancak Mekkenin Medineye giderken on dört bin kişilik bir hacı kafilisinde beş bin kişi ölmüştü! Hindistanda kolera yerli ve daimi bir hastalık halinde görüldüğü için cennup-tan gemi ile gelecek hacılar hakkında tahaffuz tedbirleri itti haz olunmak üzere 1882 de Kameranda bir tahaffuzhane açılmıştı; 1892 de buraya buharlı etüv makineleri konulmuş, 1896 da su süzme ve buz makineleri getirilmiş, 1902 de bir de bakteriyolojihanе tesis edilmişti.

Fakat tahaffuzhanenin sihi icab-lara göre yapılmaması olması, burasının mükemmel bir hale getirilmesi için sarfı icab eden para hakkında maliye nezaretile sihiye idaresi arasında ihtilâf çıkması, sihiye polisi teşkil edilmemesi, hacıların ve halkın sihi tedbirlere riayetden müctenib olması gibi muhtelif sebepler yüzünden bulasıcı hastalığın önüne geçilemiyordu. Hac zamanında araplara tevzi olunmak üzere İstanbulca maliye nezaretinden (Hicaz mürettebatı) namile her sene muayyen miktar para gönderilirdi.

Araplar evvelce bu tahsisatı muntazaman ve tam alırlardı. On iki aylık üzerine hesap edilen bu para sonraları dokuz aylık olarak gönderildiği gibi hac esnasında Mekke'de toplanan araplara vakit ve zamanile de tevzi edilmezdi.

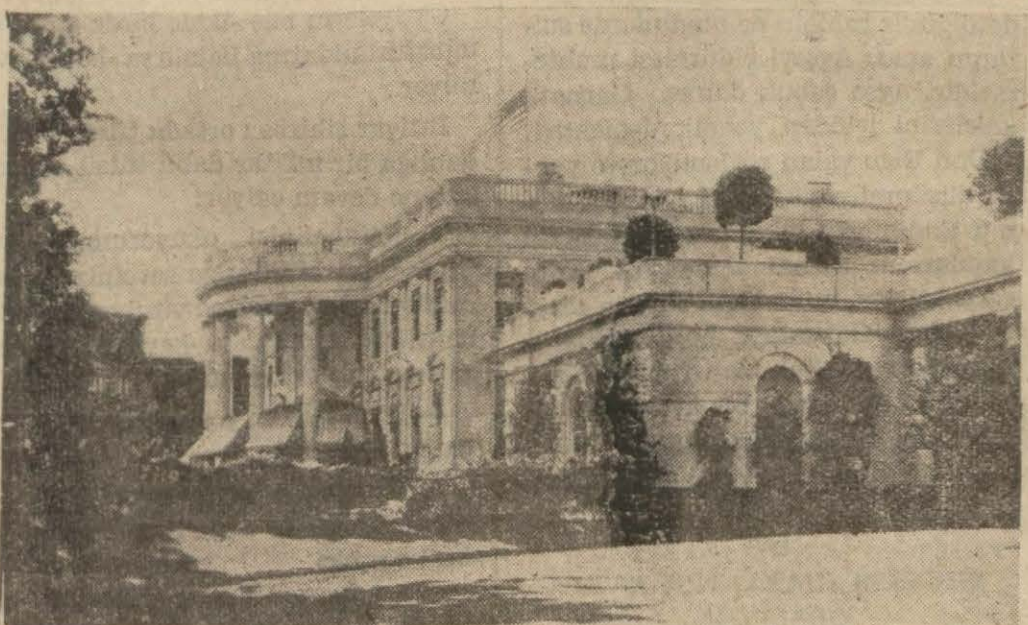
(Kırdırma) usulüne müracaate meydan kalsın diye tevziat mahsusen geçiştirilirdi. «Ürban vekillerinin» tahsil hakları da araya karıştırdı. Paranın üç, dört kırdırılarak arapların ellerine tahsisatın ancak yarısı geçirdi.

Bu mürettebat ile ve hac mevsmindeki kazançlarla geçinen araplar bu sebeple de şekavet ve garete bir kat daha dökülürlerdi.

Mekke hulefayı Raşidin devrinde ve ondan sonra H 338 tarihine kadar hilâfet ve saltanat merkezinden tayin olunan (emir) ler tarafından idare edilmişti. Fakat bu emirler diğer eyaletlere gönderilen valilerden farklı bir idare imtiyazını haiz değillerdi. Hicazın muhtariyeti yoktu. Yalnız hac ve sair dini merasim dolayısıyla Hicazın müslümanlar arasındaki hususî ehemmiyetine mebnî emirlerin liyakat ve dirayetle beraber salah ve takva sahibi olanlardan seçilmesi iyi tesir yapardı.

Abbasiler H. 338 tarihinden sonra Mekke emareti vazifesini şeriflerin uhdesine tevdi eylemeğe başladılar. Mekke emareti 900 sene kadar müddet şeriflerden (Zeyd) hanedanına tevdi olunmuş iken Vehhabî gailesinden sonra daha ziyade (Avn) hanedanı azasına tevcih edilir olmuştu. (Arkası var)

TASHİH: 781 numaralı tefrikada Mekke emiri Avnürrefik paşa diye geçen fotoğraf Hicaz valisi Topal Osman paşaya aittir. Avnürrefik paşanın resmi 779 numaralı tefrikada intişar eden fotografidir. İtzar ile düzeltilir.

Amerika reiscumhurunun oturduğu beyaz ev

Her akşam
bir hikâye

AİLENİN ŞEREFI

Nihayet ariya ariya iyi bir apartıman buldular. Hemen taşındılar. Yalnız yeni apartımanın bir tek mahzuru vardı. Öteki civar apartımanlarla âdeta içiçe gibi idi. Hele mevsim yaz ve pencereler açık oldu-ğu için ev içinde biraz hızlı konuşul-sa ne söylediklerini bütün komşular işitiyordu. Nitekim ki onlar da apartımana taşınalı bir hafta olduğu hal-de komşuların konuşmalarından bir çok sırlarını öğrenmişlerdi.

Karısı misafir salonuna geçince Hâmid yatak odasında her zamanki gibi «turnam.. turnam.. ben buralar-da durmam..» şarkısını söylemeye başladı. Her nedense Hâmid bu şarkıya pek dadanmıştı. Bazıları itiyad halinde parmaklarının etrafında zin-cir çevirirler. bazıları ceplerinde pa-ra şıkırtırlar. Hâmid de dalgınken bu «turnam!» şarkısını söylemeği iti-yad haline sokmuştu. Lâkin karısı Samihanın «turnam» şarkısını işitin-ce, tepesi attı.

— Eyvahlar olsun, dedi, bu herif bu âdi şarkı ile bizi konu komşuya rezil etti.. mahvolduk.

Büyük bir hiddetle yatak odasına girdi. Kızgınlığına rağmen sesini hafifleterek:

— Ayol utanmıyor musun sen? Bu bahkçı şarkısını gırtlığın yırtılınca söyleyerek ne âdi ruhta bir insan olduğunu bütün cihana ilân mı etmek istiyorsun? Kes sesini..

Hâmid sustu. Lâkin Samihanın içine bir kurd düşmüştü. Ya bu kör olasıca «turnam» şarkısını komşular işitmişse? Hele o tek gözlüklü, yakışıklı, güzel bekâr komşu işitmişse? Kendilerine ne numara verirdi?.. Evet kocasının kirdiği bu âdi potu temir etmek lâzımdı. Konu komşu onları «turnam» gibi âdi şarkılardan başka musikiden anlamadıklarını sanıyorlardı. Bu zannı ortadan kaldırmak bazifesi Samihaya düşüyordu. Hemen açık bir pencerenin önünde yüksek sesle Şubert'in «Bitmemiş sen-foni» sini söylemeye başladı. Kocası hayretler içinde ona bakıyordu. Samiha sanki binlerce kişi önünde bir konser veriyormuş gibi pencerenin karşısında sesini perde perde alçaltarak, yerine göre perde perde yüksel-terek şarkıyı söylüyordu.

Konser bitince Hâmid:

— Ayol bu da ne? diye sordu. Samiha sanki büyük bir vazife, müthiş bir kahramanlık yapmış gibi:

— Ne olacak, dedi, ailenin haysiyetini kurtardım... Ailenin haysiyetine senin sürdürdüğün lekeyi ortadan kaldırdım..

Hâmid:

— Allah Allah.. dedi, tuhaf şey...

Fakat Samiha o günden sonra derd ve kasavet içindeydi. Bu dili kuruyasica kocası musiki namına hep âdi şarkıları, hem de bağıra bağıra söy-

lüyordu. Fakat Samiha ailenin haysiyetini korumak için Hâmid böyle bir şarkıya başlar başlamaz hemen onu susturuyor, bunu tamir maksadile açık pencerenin önünde kendisi kibar, modern, alafranga bir şarkı söylemeye başlıyordu. Meselâ Hâmid yanılıp ta pek sevdiği: «Aman aman fundık... Çıtır çıtır kırdık» şarkısını söylemeye kalkmasın... Hemen Samiha yetişir:

— Tuuu... Allah müstahakını versin.. haysiyetimiz bir paralık oldu.. sus.. diye kocasının keyifli keyifli söylediği şarkısını keser, bunu tamir ve ailenin haysiyetini müdafaa için Bethofenin «Kröyçer sonat» ını söylemeye başlardı. Hâmid: «Adalardan bir yar gelir bizlere..» şarkısını söylemek istese Samiha derhal onun ağ-zını kilitler, açık pencerenin önünde Marlene Dietrich'in kalın sesini taklid ederek onun «Mavi melek» filmindeki meşhur «Saçların tellerinden ayaklarımın ucuna kadar aşkla doluyum..» şarkısını söylerdi.

Hâmid yeni çıkan «Yetim kalasın Ömer» şarkısını mırıldanmağa kalksa Samiha onu kestirir, bir müddet evvel Tepebaşı bahçesinde dinlediği İspanyol artistinin «Kaçumbambey» şarkısını yahut ta «Şen dul» opere-tinden bildiği parçaları avaz avaz haykırır dururdu..

Zaman zaman durup dururken de Hâmidde çıkışmağı ihmal etmezdi:

— Sen ne biçim adamsın?.. Bak yukarıki katta oturan tek gözlüklü sinema artistlerine benzeyen komşuya.. canı şarkı istediği zaman hep ağır ağır opera parçaları okuyor.. sen de öyle yapmana...

— Ben onun gibi çatlak sesle eşek-ler gibi anıramam... Ne yapayım? Canım şarkı söylemek isteyince aklıma hep söylediklerim geliyor.. kırk yaşından sonra da operaya başlayacak değilim ya...

Lâkin bu kör olasıca apartıman yüzünden Hâmidin çektiği belâlar arttıkça artıyordu. Adamecağın canı bir gün muşmula istedi. Artık mevsim geçmiş,havalar serinlemiş, sonbahar gelmiş, muşmula da çıkmıştı. Muşmulayı aldı. Daima pencereleri açık duran koridorun karısına ses-lendi:

— Karıcığım.. muşmulaları kâğıt-tan boşalttın mı?

Samiha bunu duyunca hiddetinden deli olacaktı. Genç kadın muş-mulaya «fıkara lokması» derdi. Onun için muşmula ucuz, âdi, fakirlerin yediği bir yemisti. Şu çenesi düşük kocası hem de bağıra bağıra ailenin bu utanılacak sırrını, yani muş-mula yediklerini âleme ilân etmişti. İşte Samiha buna tahammül edemezdi. Vaktâ Samiha ailenin hem de ne sırlarını âleme teferruatle, hem de ballandıra ballandıra tekmiil tam-

dıklarına anlatırdı ama akşam ye-meklerinde kilosu 10 kuruşa muşmu-la yediklerini kimsenin duymasını istemezdi. Ailenin kocası tarafından mahvedilen haysiyetini tamir etmek gene ona düşüyordu. Derhal mutfak-ğın penceresini açtı. Bu açık pence-renin önünden kocasına seslendi:

— Hizmetçi için aldığın muşmu-layı kızlara verdim... Bizim muzları da yemişliğe koymalarını tenbih et-tim.

Bunu söyleyince kendi kendine «aklımla bin yaşıyayım..» diye gül-dü.

Kocası şaşkınlıktan aptallaşmış mutfaka başını uzattı:

— Ne muzı yahu?.. Rüya mı görü-yorsun?

Samiha sinirli, ve gayet yavaş:

— Sus.. sus.. kimse düymasın... Ne kalın kafalı herifsin.. ailenin hay-siyetini korumak için böyle söyledim.

Bir gün kocası gene aynı koridor-dan seslendi:

— Samiha palamut kızardı mı?

Hay çenesi tutulması herif.. bakın gene ailenin haysiyeti ile oynamıştı. Gene ailenin şerefini iki paralık et-mişti. Samiha hemen avaz avaz ses-lendi:

— Barbunyalar kızardı.

İşte palamut gibi çifti 10 kuruşa âdi bir bahçı yapararak ailenin şerefini gene kurtarmıştı. Hâ-mid:

— Kahvaltı için zeytin tanesinden başka bir şey yok mu?.. diye seslense Samiha:

— Siyah havyar var.. yer misin? diye bağıyordu.

Ve bu suretle aile şerefi kurtulu-yordu. Samihanın zorile zavallı Hâ-mid evde artık parolalı bir lisanla konuşuyordu. Ev içinde katıyın âdi, ucuz şeylerin ismi geçmiyordu.

— Karıcığım mutfaktan muzı ge-tirir misin? diye bağıyordu. Pala-mutun pişip pişmediğini anlamak için yüksek sesle:

— Barbunyanın tavası oldu mu? diye soruyordu. Zeytinin ismi havyar olmuştu. Bir gün para istemek için kapiya bir bekçi gelmişti. Bekçiye 50 kuruş verirdi. Hâmid karısına ses-lendi:

— Benim bozukluğum yok.. cebim-de hep tek lira var..

Tuuu... gene ailenin şerefi.. hemen bunu Samiha yüksek sesle tashihi etti:

— Canım sen hep böylesin işte... Kaç kere tenbih ettim. Eve gelirken sokakta «50» liralıklardan bir ikisi-ni bozdur dedim mi?

O günden sonra tek liranın adı da ev içinde «50» lira olmuştu. Hâmid kapiya gelen birisine bozukluğu çıkmadığı için para veremeyecek olsa sesleniyordu:

— Bende bütün elli liralardan baş-ka bozukluk yok.

Şimdi civardaki komşular bu yeni

PASLANMAZ
HASAN
TRAŞ BIÇAĞI

Çeliğin en sert olduğu kadar çok kolaylıkla ve tathilkla bir dakikada tıraş eder. Dünyanın en kuvvetli ve hassas mikroskop aletle mükerrer surette tedkik olunduktan sonra piyasaya çıkarılmıştır. Ne Fransızlar, ne İngilizler, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynını yapamaz. Alâmeti farikası ihtira berati vardır.

Paslanmaz Hasan tıraş bıçağı rakiplerini şaşırtmış ve her tıraş bıçağı fabrikası paslanmaz yapmak istemiştir. Fakat bu iş kolay olmadığından hiçbir fabrika muvaffak olamamıştır. Yalnız Almanyada Fazen ve Türk'ye-de yalnız Hasan tıraş bıçağı muvaffak olabilmıştır. Hasan markasını ara-yınız; ısrar ediniz. Fiyatı: Paslanmaz Hasan Traş bıçağı 10 adedi 50 kuruşa. Hasan Traş bıçağı 10 adedi 35 kuruşa. Hasan deposu: Ankara, İstan-bul, Beyoğlu.

Radyo

19 Teşrinisani 1936 Perşembe
İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,5 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Monolog: Hazım tara-fından. 20 Rifat ve arkadaşları tara-fından Türk musikisi ve Halk şarkı-ları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tara-fından Türk musikisi ve Halk şarkı-ları. 21 Orkestra. 1 - Suppe: (Hafif suvari) uvertür. 2 - Strauss: (Dalga-lar vals). 3 - Mareşal, Deidamis (Cor-tege antique). 4 - Wetzler: (Siz nasıl isterseniz) operasından Düe. 5 - Le-har: (Libellentanz) operetinden par-çalar. 22 Plâkla sololar. 22,30 Hava-dis. 23 SON.

20 Teşrinisani 936 Cuma
İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor müsahebeleri: Eş-ref Şefik tarafından, 20 Türk musiki heyeti, 20,30 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkı-ları, 21 Orkestra, 1- Muzart: (Don Juan) uvertür, 2- Tchaikowsky: (Cas-se Noisette, suvitinden çiçekler vals). 3- Rich, Strauss: (Penbe süvari), 4- Lehar: (Die blau Mazur) operetinden parçalar, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ha-vadis, 23 Son.

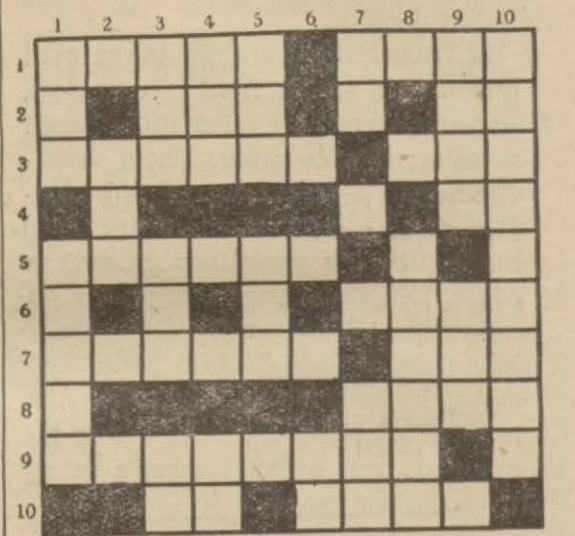
ailleyi - konuşmalarından - son dere-ce zengin biliyordu. Öyle ya daima havyar, muz yiyorlar ve 50 liralıklardan başka para kullanmıyorlar. Nihayet zenginlikleri o kadar meşhur oldu ki bir gün bir sineme dönüşün-de eve hırsız girmiş, her şeyi alıp gö-türmüş gördüler. Hâmid Samihaya:

— Sayenizde işte, hiç yoktan o ka-dar kibarlaşacak, sözüm ona zengin-leşecek ne vardı?

Samiha omuz silkti:

— Eşyalar, para gitti ama.. ailenin şerefini kurtardım ya... Yalnız içim-de bir ukde var.. hırsıza rezil olduk. O hakikati anladı.. (Bir yıldız)

BULMACAMIZ

Solâan sağa:

- 1 — Bina harcında kullanılır (5)
- 2 — Su yolu (4)
- 3 — Göz rengi (3) Mısır mabudu (2)
- 4 — Kireç sürme (6) Ağaç kolu (3)
- 5 — Nota (2)
- 6 — Kemiklerin birleştiği yer (6)
- 7 — Sert, kalın (4)
- 8 — Ölçü aleti (6) Sonuna bir «i» koyun şans olsun (3)
- 9 — Küçük hububat (4)
- 10 — Kat kat daireli bina (8)
- 11 — Sual (2) Namaz kıldırın (4)

Yukardan aşağı:

- 1 — Kaçak (3) Askerin su kabı (5)
- 2 — Avuç içi (3)
- 3 — Kabul etmemek (3) Göz nuru (3) Zaman (2)
- 4 — Göz rengi (3) Nota (2)
- 5 — Büyük çingirak (3) Yeryüzü (3)
- 6 — Nota (2)
- 7 — Bir rakam (2) Çatı üstü (3)
- 8 — Büyük beygir (6)
- 9 — Meşhur dağ (4) Çalgılı mey-hane (3)
- 10 — Tenha değil (9)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa 1 - Mikado - Ba 2 - Atak-Yeter 3- Yay - En - Ala 4 - Danimarka 5 - Atalet 6 - Aile 7 - On - Antep 8 - Zeytin 9 - İr - Ki 10 - Tekir - Mi. Yukardan aşağı 1 - Maydanöz 2 - İta-at - Neft 3 - Kaynak 4 - Ak - İl - Atik 5 - Emel - İri 6 - Oynat - An 7 - An 8 - Tak-litçi 9 - Bela - Le 10 - Ara - Tepeli.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 20

Santa Marya dükü Don Hanrı, kral Ferdinandın ihtişam ve debde-besine göz dikmişti. İşte bütün ihti-raslar, bütün çekememezlikler bun-dan doğuyordu.

Ferdinandın kızı Maryana hâlâ has-ta döşğinde yatıyor.. anası İzabel hâ-lâ kızının başı ucunda göz yaşı dök-e-rek ağlıyordu.

Rahipler:

— İspanya muzaffer olduğu gün kı-zınız iyileşecek!

Diyorlardı.

Kıştâle baş piskoposu ise daha ile-riye giderek:

— Maryana meşhur bir Türk kor-sanının kanını içmeden iyileşmeyecek !

Demışti. Kral Ferdinandın muzaf-fer olması ve Endülüs devletini biran evvel yıkması için paraya ihtiyacı var-dı. Yeğeni Don Hanrı vadedtiği parayı göndermiş olsaydı, hem beklenen za-fer gününe çabuk erişmek, hem de Mar-yanayı ölümden kurtaracak olan Türk kanını tedarik etmek kolaylaşacaktı. Kral Ferdinand yeğeninin verdiği

cevabı öğrenince ateş püskürmeğe başlamıştı.

Maryanayı ölümden kurtarmak için ras gele bir Türkün kanı yetseydi, Ferdinand bunu elde etmekte güçlük çekmiyecekti. Nasıl olsa Mayorka ada-sından bir Türk denizcisi öldürebilecek bir İspanyol bulmak mümkündü. Gelgelelim baş piskopos bunu istemi-yordu. O:

«— Büyük bir Türkün, hiç olmazsa bir kaptanın kanı lâzımdır!» demişti.

Bunun için de Türklerle bir deniz harbi yapmak gerekti.

Fakat nasıl?

Kraliçe İzabel bu fikre katıyen ta-rafftar görünmüyordu.

— Kızımın yüzünü her gece göz ya-şım ile ıslıyorum. Fakat, donanmamızın Türk donanmasıyla çarpışmasına razı değilim. Eğer Türkler denizde bize üstün gelir ve gemilerimizi batırırlarsa, o zaman karadaki ordumuz da mahvolmuş demektir. İspanya ordusu-nu da hasta kızım kadar düşünmeğe mecburum...

Diyardı. Hazine nazırı Don Rigo

krala şöyle bir öğüt vermişti:

— Ne yapıp yapmalı, bir gün önce Garnataya girmeliyiz. Endülüs hazi-nesindeki değerli mücevher ve Elham-ra sarayının değerli eşyası elimize ge-çerse, bütün istediklerimizi yapmağa ve yaptırmağa muvaffak olabiliriz.

Kral Ferdinand:

— Ne demek istiyorsun? dedi. Gar-nataya hücum mu edelim?

Don Rigo:

— Bundan başka bizi zafere ulaştıracak bir yol yoktur!

Diye cevap verdi.

Ferdinand düşünmeğe başladı:

— Ya Endülüs sultanı ile yapılan konuşmalar ne olacak?

— Şüphesiz hepsi suya düşecek.

— Ordu harp eder mi dersin?

Garnatadan maada her cepheye En-dülüstülerle döğüşen ordu Garnata üzerine yürümekte neden tereddüd et-sin?

— Doğru söylüyorsun amma, Rigo! Garnata başka cephelere benzemez. Muhasara bir yılı geçti. Garnatahlar hâlâ dayanıyorlar.. ve bir yıl daha geç-se, gene dayanacaklar. Ben bu iş an-laşma yolile bitirmek ve lüzumsuz ye-re İspanyol kanı dökmek istemiyorum.

— Bu kan nasıl olsa dökülecek, haş-metmeab! Kan dökülmeden harp olmaz.

— Sen Garnata surlarını uzaktan

bile görmemiş benziyorsun!...

— Çok yakından gördüm. Muhasa-radan önce bir kere de Garnataya git-miştim. Şehrin yüksek surları, kalın duvarları, sihirli bulçları vardır. İn-san kaplarına kolay kolay sokula-maz. Bunların hepsini bilirim. Fakat, ben umumi bir hücum yapılacak olursa, zaten usanmış olan halkın bu hü-cumdan korkarak şehir kapılarını ken-di ellerile açacağını umuyorum.

Ve manalı bir gülüşle kralın yüzü-ne bakarak ilâve etti:

— Garnataya hoca kıyafetile gön-derdiğimiz rahibin de bugünlerde sul-tanın anası Ayşeyi öldürmesi muhte-meldir. Ayşe çabuk ölürsa, Garnata kalelerini içinden yendik demektir!

Don Rigo yalan söylemiyor ve yan-lış düşünmüyordu. Sitti Ayşenin ölü-mü Endülüsün yıkılması ve Garnata kapılarının derhal açılmasını temin edecekti. Bu, muhakkak böyle olaca-ktı. Fakat, Garnataya hoca kıyafetile girmeye muvaffak olan rahip, acaba, Elhamra sarayında bir avuç Endülüs askerinin muhafazası altında bulunan sultanın anasını öldürebilecek miydi?

PRENSES (NATA) NIN YATAK ODASINDA..

Santa Marya dükü ve kralın yeğeni

Don Hanrının sarayına dönüyoruz...

Prenses Natanın yatak odası.

Güzel prenses yatağının kenarına uzanmış.. iki İspanyol cariyesi prenses-in dizlerini oğuyor.. başı ucunda yere diz çökmüş ak saçlı bir acuze, prensese kollarını sallayarak anlatıyor:

— Hiç merak etmeyin! Çok yakında kraliçe İzabelin mevkine sahip ola-caksınız!

Odanın ortasında tüten büyük bir buhurdanlıktan ince sütun halinde çıkan mavimtırak dumanlar prenses-in başını oldukça döndürmüştü..

Cariyelerin bile -ikide birde gözlerini uğuşturduklarına bakılırsa -başları dö-nüyor..

İhtiyar sihirbaz ortada tüten buhur-danlığa bir miktar daha tütsü atarak sözüne devam ediyor:

— İstikbalinizi okuyorum, güzel prensesim! Muhterem zevciniz bir or-du ile Kıştâle üzerine yürüyor.. bütün engellere, manialara karşı ilerliyecek ve teşebbüslerinde muvaffak olacak.

— Ben İzabelin yerine geçersem, ko-cam ne olacak?

— Dük hazretleri de Ferdinandın bı-rakacağı tahta oturacak. İspanyaya kral olacak.

— Rüya görmüyorsun.. hakikatten bahsediyorsun, değil mi?

(Arkası var)

KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

MARUF BİR ECNEBİ AİLEYE MEN-SUP — Fevkalâde güzel referans veren bir bayan, İstanbul'da veya taşrada bir veya iki kimsesiz Bayların bütün ev ihtiyaçlarını mükemmel surette deruhte eder aile içinde olmak şartı ile, gazeteyle K. l. P. rümuzile müracaat. —

MUHASİB — Daktilo, Fransızca, Almanca bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda «Kâtip» rümuzile mektupla müracaat. — 6

İNGİLTEREDE BULUNMUŞ — İngilizce (yüksek derece), farsızca ve türkçe bilen matmazel ciddi bir ailenin çocuğunu tahsiline bakabilir. Yakın Anadolu şehirlerine gider. Akşam'a (815) e yazılması. —

BİR AİLE NEZDİNDE — Gayet uygun ücretle bir mürebbiye Türkçe ve Fransızca lisanları öğretmek istiyor. Taşrayada gider. Arzu edenler Akşamda P. P. rümuzuna tafsillatlı adreslerle mektupla müracaat. —

İŞ ARİYOR — Yüksek ticaret mektebinden mezun, Almanca, Fransızca ve İtalyanca vakıf bir Alman ticarî muhaberatı çalışmak üzere iş arıyor. Saat gün veya aylıkla çalışabilir. İhracat ve ithalat işlerinde melekeli vardır. Emniyetli faaldir. Avrupa ile iyi münasebetleri vardır. Akşam gazetesine (Serieu) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İŞ ARİYOR — Ticarî, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almanca ve bu lisanlarda mükemmel tercümelere aşina bir kâtip iş arıyor. Adres: Posta kutusu 1243 Galata. — 4

İYİ İNGİLİZCE BİLEN — Hukuk mezunu tecrübeli, eski adliyecî bir genç bir müessese veya şirkette ücretli bir iş arıyor. (Akşam) da N. G. 19 rümuzuna mektupla müracaat. — 8

MUHASİB — Türkçe, Fransızca, İngilizce, daktilo bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Müsâlt şeraitle günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda, L. Pr. rümuzile mektupla müracaat. — 4

2 — İşçi arıyanlar

TÜRKÇE, ALMANCA LİSANLARINA VAKİF — Büro işlerini anlayan çalışan bir gence ihtiyaç vardır. Vazife daimidir. Talip olanlar fotoğraflı tercümeihal varakasıle Akşam gazetesinin (1435) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

BAYAN ARANIYOR — Okur yazar dört bayana ihtiyaç vardır. Talipler her gün 1-3 kadar Sirkeci Sansar han 38 numaraya müracaatları. — 2

İŞ ARAYAN BAYANLARIMIZA — Memleketimizin tanınmış bir müessesesi olan Güzel sanatlar atelyesinde bize yardımları dokunacak arkadaşın mektupla tafsillat isteme.eri ve şeraitlerini bildirmelerini dilerim. Türkiye Güzel sanatlar atelyesi Narmanlı yurdu Tünel Beyoğlu. — 1

TRİKOTAJ İŞÇİSİ RAANIYOR — İyi yevmiye ile işçi arıyan. Rıza paşa oyuşu Fincancılar çıkmazı Çuhacıyan han 5 ci kata müracaat. — 1

BAŞ HEMŞİRE ARANIYOR — Kocaeli askerî hastanesi için ayda (45) lira ücretle ödev yapmak üzere bir baş hemşireye ihtiyaç vardır. İsteklilerin dilek kâğıdı ile baştabete müracaatları. — 2

KÂTİP ARANIYOR — Fennî malzeme satan bir Büro için, öz Türk, tecrübeli, 45 - 50 arasında, kâtip arıyan. Ecnebi lisan bilen müreccaktır. Hergün sabahları, Merkez bankası karşısında Danüsigorta han odabaşına müracaat. — 1

BAYAN ARANIYOR — Yazısı, he-sabı iyi, dikkatli kavrayışlı, cerbezeli olmalı, Fransızca bilmelidir. Müptedî olabilir. Galata - Bankalar, Şehsuvar cad. 47 No. 1, saat 9,30 - 11,30 müracaat. — 3

MÜPTEDİ DAKTİLO ARANIYOR — Lise tahsilini bitirmiş, Daktilo dersi görmüş, öz Türk bir Bayan isteniyor. Ecnebi lisan bilen tercih olunur. Eski harfleri bilmesi de şarttır. Galatada, Merkez bankası karşısında Danüp sigorta hanı odabaşına hergün 16 dan sonra müracaat. — 1

DAKİLO ARANIYOR — Temiz ve muntazam makine yazan, maaşı vazife-sindeki muvaffakiyetile müteneşip olacaktır. Taksim Bahçesi karşısında Cey-lân apartmanı altında 25 numaralı mağazaya hergün saat 17 den sonra müracaat. — 3

3 — Satılık eşya

SATILIK OTOMOBİL — 931 dö-lüks modeli gayet temiz spor bir Ford otomobili satılıktır. Taksim çeşme so-kağı yeni garaja müracaat. Tel. 40802 — 1

UCUZ SATILIK PİYANO — Alman markalı az kullanılmış bir piyano fci demir telleri capraz büyük formalı ucuz satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpa-zar Duduodalar sokağında 26 numara-lı dükkânda. — 3

YAZI MAKİNESİ ARANIYOR — Temiz ve iyi kullanılmış ve muntazam işler bir halde olacak. Tekliflerin Tak-sim Bahçesi karşısında Ceylân apartu-manı altında 25 numaraya yapılması. — 3

4 — Kiralık-Satılık

SATILIK EV — Göztepe'de demirci Faik sokağında bir kat üzerine yapılmış üç odalı ve bahçeli eski 12 yeni 17 numaralı ev satılıktır. Nuruosmani-yede Türk okutma kurumuna müracaat. —

İKİ BİN LİRAYA — Vaniköy cad-desinde zemin katı üzerine bir katta dört oda mutbak banyo, elektrik ve havagazı tesisatını havi modern kâgir hane satılıktır. Yanındaki otuz nume-roya müracaat edilmesi. —

KİRALIK — Sıhhat yurdu, Mektep ve talebe yurduna elverişli havadar ve denize mükemmel nezareti olan büyük bahçeli 25 oda ve salonlu kâgir konak, Sultanahmet Dizdariye eski Terzilik mektebi. Tel. 60558. — 11

KİRALIK ODALAR — Lüks, modern bir şekilde mobilyeli ve hamamı mevcut odalar kiraya verilecektir. Beyoğlu İstiklâl caddesi Suriye pasajı içinde 1 inci kat 3 No. ya, saat 12 den 14 e veyahut 18 den 20 ye kadar gezilebilir. — 3

BÜYÜK FIRSAT — Acele satılık büyük bir bina : Tarabya, caddesinde deniz kenarında ve vapur iskelesine yakın 4 No. lı ve büyük bahçeli MISİR OTELİ binası inanılmayacak derecede çok ucuz fiatle satılıktır. Görmek için içinekilere, şerait için 43358 telefon numarasına. — 3

SATILIK EV — Şehzade başında İstiklâl lisesi arkasında Elektrik banyo ve suyu havi müceddet kâgir yedi odalı hane satılıktır. İçindeki bekçiye müracaat. — 2

KİRALIK HAN — Galatada Banka-lar tramvay durak yerinde Helyos mü-essesesinin işgal ettiği Hezaran Hanı toptan ve daire daire kiralıktır. Bu hususta malûmat almak arzu edenler İst. Emlâk Bankasında B. E. Tacara müracaat edebilirler. — 2

ACELE SATILIK EV — Üsküdar'da Bağlarbaşı Vank bağı nam mevkiinde Payanda sokağın da E. 31, Y. 22 No. lı ev. Ahşap olup altı odalı teşkilâtı muntazam, her şeye elverişli, dört yol ağzında ve önünden tramvay geçen havadar, ferah ve takriben dört buçuk dönüm bahçesi muhtelif meyva ağaçları ve kuyusu bulunan ev KE-LEPİR OLARAK 2000 LİRAYA satılıktır. Görmek ve gezmek için içindeki kiracıya, görüşmek için Galata Bankalar karşısında Nazlı Handa No. 1/5 te Hüsnü Yavuztekine, müracaat. 2

ACELE SATILIK KÖŞK — Nuh kuyusunda 15 dönüm erazi ile maa ahır Veyssel beyin köşkü çok ucuz fiatla acele satılıktır. Müracaat için Kadıköy. Moda fırıldak sokak No. 1 Belkis. —

KİRALIK APARTİMAN ARANIYOR — Belediyeye yakın, marmaraya nazır dört odalı apartıman arıyan. Akşam gazetesinde R. G. rümuzuna mektupla müracaat. —

KADIKÖY — İskele yakını ucuz ve işlek bir Diş muayenehanesi devren satılıktır. Kadıköy, iskele cad 32 numaraya müracaat. — 2

KİRALIK APARTİMAN — Cihan-girde denize nazır, kalorifer ve sıcak su tesisatı altı odalı apartıman daireri kiralıktır. Görmek isteyenlerin pazar-dan maada 40558 telefon etmeleri. —

PANSİYON ARANIYOR — Üni-versite talebesiyim. Fransızcamı kuvvetlendirmek için bir Fransız ailesi ya-nına pansiyoner girmek istiyorum. Adresim: Tıp fakültesi 1600 No. lı Sami. —

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTİMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tir-yaki Hasanpaşa sokağında 26 numaralı umum tesisatı mükemmel senevi yedi yüz yirmi lira irad getirmekte, müced-ded ve beton, 150 arşın da bahçesi bulunan apartıman altı bin beş yüz liraya acele satılıktır. İçinekilere müracaat. — 5

KURTULUŞ — Tepe üstü Baruthane caddesi 129 No. lı bütün kâgir yeni apartıman üç katta 7 oda 1 dükkân 3 mutfak 3 helâ ve kurnalı hamam, bir çamaşırhane, odun ve kömürlük ve bü-yük bahçeli acele satılıktır. Taliplerin dükkânda sahibine müracaatları. — 6

ACELE SATILIK HANE — Rume-lihisarı Ali pertek mahallesi çeşme sokak 5 No. lı sekiz odayı, mükem-mel bir sarnıç ile kuyuyu havi ikiye kabili taksim bir baplı hane satılıktır. Ziaat Bankası veznedarı Bay Daniş müracaat. —

ACELE SATILIK KÂĞIR HANE VE DÜKKÂN — Lâlelide Harikzedegân apartımanları karşısında tramvay mecburi durak mahallî önünde Fırıncı Bay Ali Fuat apartımanı ittisalinde 3 numara-lı dört oda ve hamamı havi gayet kullanışlı kâgir bir hane, altındaki dükkân ile birlikte acele satılıktır. Taliplerin Ziraat Bankası veznedarı bay Daniş müracaatları. —

KADIKÖYÜNDE SATILIK HANE-LER — 1: Moda caddesi 9 No. iki dükkân ile beraber kâgir hane satılıktır. İçinekilere müracaat. 2: Şifada 20 numara'da müfrez iki kâgir hane, bahçe, havagazı, su, elektrik. İki taksitle de verilir. İçinekilere müracaat. — 1

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyün-de iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkthane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos. telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sıgınak ve bütün istirahatı havi boğazın en güzel villası satılıktır. Taliplerin içinekilere ve yahut 38 - 98 numaraya telefonla müracaatları. — 3

KELEPİR ve ACELE SATILIK — Kadıköyünde Cevizlikte Afıtap sokak No 3, banyo, elektrik, havagazı, terkos ve bahçeli 7 oda her tarafı güneş görür kâgir ev acele satılıktır. Paraca kolaylık gösterilir. Görmek için bekci Akife, görüşmek üzere Galata Ada han 17 ye, Telefon: 43837 —

BEŞER BİN LİRALIK ÜÇ ORTAK ARANIYOR — Memleketin tanınmış bir sanayi firmasıyız. Ankara, İzmir ve İstanbul olmak üzere birer perakende şubesi tesis etmek arzusundayız. Pa-rayı koyacak zat için başında bulunacak ve ayrıca aylık ta alacaktır. İsimiz hakkında mufassal izahat için A K Akşam rümuzuna mektupla müracaat. — 2

FRANSIZCA DERSLER — Tecrübeli ve diplomalı bir Fransız matmazelî 25 kuruşa ders veriyor. Gazetemize A.M.K rümuzile tahriren müracaat edilmesi. — 1

Maliye Teftiş Heyetinden:

35 lira maaşlı Maliye Müfettiş Muaviniği için 14/İkinci kânun/937 tarihinde imtihan yapılacaktır.

Aranılan şartlar şunlardır: A — Memurin kanununun 4. üncü maddesinde yazılı evsafı haiz olmak, B — 1/Kânunsani/937 tarihinde yaşı otuzdan fazla olmamak, C — Mülkiye mektebinden «Siyasal Bilgiler okulu» Hukuk fakültesinden, Yüksek Ticaret ve İktisat mektebinden veya bunlara muadil derecedeki ecnebi mekteplerden mezun olmak, D — Yapılacak tahkikat neticesinde ahlâk ve seciyesi müsait bulunmak.

İmtihana talip olanlar 5/İkinci kânun/1937 tarihine kadar Ankara'da Maliye vekâleti Teftiş heyeti reisliğine arzuhalî müracaat edeceklerdir. Arzuhale şu evrakın raprî lâzımdır. A — Nüfus cüzdanı ve adresi, B — Kendi el yazılarıyla tercümeihal hülâsası «Memuriyette bulunanlar müddet ve sureti hizmetlerine dair resmî vesika raptedeceklerdir. C — Askerliğini yaptığına dair resmî vesika «Askerlikle alakası sili-memiş olanlar tecil edilmişlerse imtihana girebilirler, kazandıkları takdirde ancak namzet olarak kabul olunabilirler.» D — Mektep şaha-dnamesi veya tasdiknamesi, E — Sağlam ve yolculuğa mütehammil olduklarına dair hükümet doktorunun raporu. Talipler tahriri ve şifai olmak üzere imtihana tâbi tutulacaklardır. Tahriri imtihan Ankara'da ve İstanbul'da ve muvaffak olanların şifahi imtihanı Ankara'da yapılacaktır.

İmtihan Programı.

1 — Maliye: A — Bütçe «İhzarı, tatbiki, tasdik ve kontrol», Muhasebe umumiye kanunu, hükümleri, B — Vergi nazariyeleri ve usulleri, vasıtasız ve vasıtalı vergiler «sedüllü vergiler, veraset ve intikal vergileri, istihlak üzerinden alınan vergiler, Gümrük, İnhisarlar, harçlar» Türkiye'deki vasıtasız ve vasıtalı vergiler, C — Maliye Vekâletinin merkez ve vilâyetler teşkilâtı, D — İstikraz nazariyeleri, tahvil amormisman, Türkiye düyunu umumiyesi,

2 — İktisat: A — «İstihsal, tedavül nakit ve itibar, inkisam ve istihlak bahisleri.»

3 — Mali ve ticarî hesap, basit ve mürekkep faiz, ickonto, faizli hesabı cariler.

4 — Hendese: «Satih ve hacim mesahaları»

5 — Ticarî: Usulü defteri «esaslı ve pratik malûmat»

6 — Hukuku idare, memurin muhakemat kanunu, ceza muhakemeleri usulü kanununun tatbikat usullerine müteallik hükümleri, ceza kanunun memur suçlarına aid kısmı, kanunu medenî ve borçlar kanunu ile ticaret kanunlarının maliyeyi alakadar eden hükümleri.

7 — Türkiye'nin tabii ve iktisadi coğrafyası ve tarihi hakkında malûmat.

8 — Ecnebi lisanı «Fransızca, Almanca veya İngilizceden biri» imtihan neticesinde Müfettiş muavinliğine alınanlar üç sene sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa Maliye müfettişliğine tayin edilecekler ve bir sene staj için Avrupa'ya gönderileceklerdir. (2290)

Akay İşletmesi Direktörlüğünden:

Adalar — Anadolu — Yalova hattında 20/11/936 cuma gününden itibaren kış tarifesi tatbik olunacaktır.

Yeni tarife iskelelere asılmıştır.

(3031)

BEYOĞLU BALIK PAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için, sabahları sekiz buçuğa kadar Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkiye han 16 numarada Bay Leona. —

5 — Müteferrik

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 7

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe a-grejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam) a mektupla müracaat. — 18

Lisan mütehasısı Prof. Albert Anjel: Hususî FRANSIZCA DERSANESİ — Esas program: Mükâleme, tercüme, imlâ, tahrir usulü. Aylıklar: (A) kursu 3 - (B) kursu 4 ve (C) kursu 5 liradır. Dersler haftada üç defa veriliyor. Çabuk yetismek isteyenler için her gün ders almak imkânı vardır. Adres: Köprübaşı Eminönü Hanı. —

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANSIZCA — (Bahsus ticaret şubeleri için) İstanbul'un mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir. Şerait rekabet kabul etmeyecek derecede müsaittir. (Akşam) da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz. — 17

SATILIK KÖŞK — Paşabahçesinde Şekerpere sokağında beş numaralı fevkalâde nezaretli dışı kâmilan, dahili kısmen yağlı boyalı 7 odası iki büyük sofası bir büyük taşlı ve büyük bir mutfak, hamamı, 3 helâsi, kileri, büyük çok muntazam bir bahçesi, kuyusu, ahır, odunluk ve kömürlükleri, bahçesinin önünde demir parmaklıkları çini döşeli denize nezaretli büyük bir taraçası, elektrigi ve telefonu bulunan köşk satılıktır. Taliplerin görmek ve görüşmek üzere Akşam matbaasında Kışık atelyesinde bay Fuada müracaatları. Telefon 20113. — 1

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31, 1ci kat. — 9

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son üsullerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanlarını öğretmektedir. Ücret gayet mutedildir. Bu lisanlar üzerine terecüme ve muhabere yapmağa vakti müsaittir. Akşam gazetesine A. B. rümuzuna mektupla müracaat. —

RIYAZİYE VE FEN DERSLERİN-DEN — İmtihanalarda muvaffak olmak için şimdiden hazırlanmalı. Yüksek riyaziye tahsilini bitirmiş bir genç lise, orta, ecnebi mektep talebelerini riyaziye ve fen derslerine hazırlamaktadır. Akşamda (R. T.) rümuzuna yazı ile müracaat. —

Mektuplarınızı aldınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden Dilek - H K - K İ P - 815 A M - Kâtip - C K - PP namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

Muğla Şehri İçme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi Dahiliye Vekâletinden:

Evvelce eksiltmeye çıkarılıp ta talibi zuhur etmeyen Muğla içme suyu tesisat ve inşaatı aşağıda yazılı evvelki şeraite göre yeniden eksiltmeye çıkarılmıştır.

Muğla şehrine (783) metre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemelerin tedariki ve boru fersiyatının icrası ile sair buna müteferri imalatın yapılması ve şehir dahilinde iki depo inşası, su saatleri ve diğer alât ve edevatın tedariki kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — İşin muhammen bedeli (59977) lira (82) kuruştur.
- 2 — İsteklilerin bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı üç lira mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.
- 3 — Eksiltme 23/XII/936 tarihine rastlayan çarşamba günü saat on birde Ankarada Dahiliye vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lazımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 4248 lira 89 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir manî bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

D — Nafia vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası,

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyon gelmiş bulunması lazımdır. Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri.

(1658) (2750)

Eskişehir İçme Suyu Tesisat ve İnşaat Eksiltmesi Dahiliye Vekâletinden:

Eskişehir dahilindeki şebeke için icap eden malzemelerin tedariki ve boru fersiyatının icrası ile sair buna müteferri imalatın yapılması kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

- 1 — İşin muhammen bedeli 71670 liradır.
- 2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı 360 Kr. mukabilinde Dahiliye vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.
- 3 — Eksiltme 23/XII/936 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat on birde Dahiliye vekâleti binasında toplanacak belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve saiki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lazımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 4833 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir manî bulunmadığına dair imzalı bir mektup,

D — Nafia vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası,

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarını iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyon gelmiş bulunması lazımdır.

Bu iş hakkında fazla malûmat almak isteyenlerin Belediyeler İmar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri.

(2734)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı Nafia Bakanlığından:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Müstakil jandarma taburu mutbak, yiyecek anbarı ve su yalağı inşaatıdır. Keşif bedeli 29692 lira 96 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Mukavelename.

C — Su yalağı projesi

D — Yiyecek anbarı projesi.

E — Mutbak »

G — Sıhhat tesisat »

G — Elektrik fennî şartnamesi

H — Sıhhi tesisat fennî şartnamesi.

I — İnşaat fennî şartnamesi

M — Elektrik keşif hülâsası

N — Sıhhi tesisat keşfi.

V — İnşaat » »

İsteyenler bu evrakı 148 kuruş mukabilinde yapı işleri U. müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/11/936 pazartesi günü saat 16 da Nafia vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 2229 lira 97 kuruş muvakkat teminat vermesi ve müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lazımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Posta ile gönderilecek tekliflerin dış zarflarını mühür mu mu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1632) (2685)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Kolordu Merkez kıtaatının ihtiyacı için 140000 kilo ekmeklik un kapalı zarfla satın alınacaktır. İhalesi 11/12/936 cuma günü saat 15 de Afyonda Kor Satınalma komisyonu binasında yapılacaktır. İlk teminatı 1260 liradır. Şartnamesini görmek isteyenler her gün öğleden evvel Afyonda Kor satınalma komisyonunda görebilirler. İsteklilerin aynı gün ve saatte Afyonda kor satınalma komisyonunda bulunmaları (482) (3035)

Sivas Garnizonundaki kıt'at ihtiyacı için 350000 kilo ekmeklik un alınacaktır. Tahmin bedeli 43750 liradır. Şartnamesini okumak isteyenler hergün komisyon müraa'at edebilirler. Eksiltme kapalı zarf usulile 27/11/936 cuma günü saat 16 da Sivas arttırma eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3282 liradır. Teklif mektupları 27/11/936 cuma günü saat 15 e kadar komisyon gelmiş bulunacaktır. (460) (2864)

Kapalı zarfla 412500 kilo yulaf satın alınacaktır. Yulafın beher kilosuna beş kuruş elli santim biçilmiştir. İhalesi 1/12/936 salı günü saat 15 de Çanakkalede Müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin ihalede bir saat evvel teminat akçaları olan 1702 lirayı ve ihale kanununun 2, 3 üncü maddelerindeki vesaiik ile komisyon müracaat etmeleri. (464) (2930)

Kapalı zarfla 363000 kilo yulaf satın alınacaktır. Yulafın beher kilosuna beş kuruş 50 santim biçilmiştir. İhalesi 2/12/936 çarşamba günü saat 15 de Çanakkalede müstahkem mevki satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler ihalede bir saat evvel teminat akçaları olan 1498 lirayı ve ihale kanununun 2, 3 üncü maddelerindeki vesaiik ile komisyon müracaat etmeleri. (463) (2931)

Kapalı zarfla 360000 kilo yulaf alınacaktır. Beher kilosunun muhammen fiyatı beş kuruş olup tutarı 18000 liradır. İlk teminatı 1350 liradır. Şartnamesi her gün Tüm satınalma komisyonunda görülebilir. İhalesi 4/12/936 cuma günü saat 16 dadır. İstekliler kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesika, teminat makbuzlarını havi zarflarını belli gün ve saatten bir saat evvelisine kadar Kırklarelinde Tüm satınalma komisyonuna vermeleri. (468) (2957)

175000 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 22750 liradır. Eksiltme 4/1. kânun/936 cuma günü saat 15 de Kastamonuda Kışlada yapılacaktır. İlk teminatı 1706 lira 25 kuruştur. Teklif mektupları ihale saatinden bir saat evvelisine kadar Kastamonu satınalma komisyonu başkanlığına verilmiş olacaktır. (474) (2955)

467 bin kilo arpa kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 16680 liradır. İlk teminatı 1401 liradır. İstekliler şartnameyi her gün Merzifon Alım satım komisyonunda görebilirler. İhale 30/İkinciteşrin/936 pazartesi günü saat 16,30 da yapılacaktır. 2490 sayılı kanunun 2 inci maddesinde yazılı vasıfları haiz olan isteklilerin teminat makbuzlarını ve teklif mektuplarını muayyen zamanda komisyon müracaat etmeleri.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Şartnamesi mucibince «800» kilo çember raptiyeleri için kaval-ye pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — Pazarlık 25/11/936 tarihine raslayan çarşamba günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- 4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyon gelmeleri lazımdır. (2693)

1000 metre kalın çivili kayış

1000 » ince » »

1 — Yukarıda cins ve mikdarları yazılı iki kalem malzeme nümune ve şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 27/11/936 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyon gelmeleri lazımdır. (2749)

10,000 metre beyaz yağlı kaneviçe

6.000 » yeşil yağlı »

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 26/11/936 tarihine rastlayan perşembe günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınacaktır.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyon gelmeleri lazımdır. (2692)

TURK HAVA KURUMU BÜYÜK PİYANGOSU

2 ci Keşide 11 Birincikânun 936 dadır

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Büyük ikramiye 40.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Birincikânun/936 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Maliye Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: (İzmitte yapılacak kırtasiye deposu) inşaatıdır. İnşaatın keşif bedeli (30450) lira (73) kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Nafia işleri şeraiti umumiyesi

D — İnşaatı dair fennî şartname.

F — Keşif cedveli.

G — Proje

İsteyenler bu şartname ve evrakı 153 kuruş bedel mukabilinde Ankarada Maliye vekâleti kırtasiye müdürlüğünden, İstanbulda Dolmabahçe kırtasiye deposunda, İzmit de ferdarlığından alabilirler.

Eksiltme 20/11/936 tarihinde cuma günü saat 15 de Ankarada Maliye vekâleti kırtasiye müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için 2283,80 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lazımdır.

A — Nafia vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği ehliyet vesikası.

B — En aşağı 8 gün evvel müracaatla 30,000 liralık bir inşaatı yapabileceğine dair Nafia vekâletince tasdikli vesika.

C — Ticaret odası vesikası.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Kırtasiye Müdürlüğüne getirilecek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mu mu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2704)

Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası Şefliğinden:

1 — Orkestra için seçme sınavıyla şu Müzisyenler alınacaktır:

A — Bir Flüt ve küçük Flüt çalan,

B — Birinci ve ikinci keman çalanlar,

C — Viyola çalabilenler,

Ç — Bir kontrbas çalan,

D — Bir üçüncü Trombon çalan,

E — Bir obuva (Korangle) çalan,

2 — Seçme sınavları ikinci teşrinin 23-27 inci »Pazartesi, Salı, Çarşamba, Cuma» günleri saat 10 da Galatasaray lisesinde yapılacaktır. (2736)

ÇAM Kokulu EREN KOLONYASI

Kalp ve ciğerlere ferahlık veren sıhhi yeni icad fevkalâde mükemmel bir kolonyadır. Beş gram EREN kolonyası banyonuzu çam ve kır çiçekleri kokularile ilkbahara çevirir. Cildinize taze hayat verir, ve mis gibi kokutur, isim ve markasına dikkat ediniz. Tanınmış eczane, itriyat ve tuhafiyeye mağazalarında satılır Deposu : Evliya Zade Nureddin ticarethanesi, İstanbul.

Bir müddettenberi rahatsız bulunan

Bayan
NEBILE
Sevimli

Londra Birha-
nesinde

21 İkciteşrin Cumartesi den itibaren
seanslarına başlayacaktır.

BELSOĞUKLUĞU

VE FRENGİYE YAKALANMAMAK
İÇİN EN İYİ İLAÇ

PROTEJİN dir

50 KRS. HER ECZANEDE BULUNUR.

Acele satılık hane

Kadıköyünde Bahariye caddesinde
Sokulu sokağında bir numaralı hane sat-
lıktır. İki tarafı cadde ve geniş bahçesi
ve on iki oda vardır. 25/11/936 ya
kadar müracaat.

Pratik ihtra

İktisad vekâletinin 2146 numara ve
17/8/936 tarihli beratını haiz ilbek pili
ve akümülatörü namı altında tescil edi-
len ihtiram ahar birisine devri ferağ ve-
ya icar edileceğinden almak isteyenle-
rin Ankara Yerli Mallar pazarında Bay
Şaban adresine müracaatları.

Sultanahmed Üçüncü Sulh Hukuk Hâ-
kimliğinden: Davacı Mustafa Tevfik Al-
yot tarafından Eminönünde İzmir soka-
ğında 7/9 numarada kömürcü Halil aley-
hine açılan izalei şuyu davasının cari du-
ruşmasında tapu dairesinden belbedilen
kayıt suretinde Hatice Hikmet namında
bir hissedar olduğu anlaşılmış ve ikamet-
gâhının meçhul bulunmuş olmasına bi-
naen Hatice Hikmet hakkında (20) gün
müddetle ilânen tebliğât ıcrasına ve mu-
hakemenin 11/12/936 tarihine müsâ-
dif cuma günü saat onbire talikine mah-
kemece karar verilmiş olduğundan yev-
mi ve vakti mezkûrda bizzat gelinme-
diği veyahud musaddak bir vekil gön-
derilmediği takdirde giyaben hüküm
ve karar verileceği ilânen tebliğ olunur.
(27500)

İstanbul 7 ci İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz olup satıl-
masına karar verilen ev eşyası vesaire
24/11/936 gününe gelen saat 12 den
13 e kadar Beyoğlu Tokathyan arkası
Küçük yazıcı sokak 2 No. 11 evin önün-
de hazır bulunacak memur tarafından
açık arttırma suretile satılacağı ilân olu-
nur. (M. 908)

Gaib maaş berati

Adalar emvalinden almakta olduğum
aramil maaşı beratımı kaybettim. Yeni-
sini alacağımдан hükmü yoktur. İlân
olunur. Güldare

KÜRKLER

Daima muhterem müşterilerini memnun etmek emelini besliyen
Beyoğlunda "E P R E M," Kürk ticarethanesi halefi Z A R E
HORASANCIYAN: bu kere en güç beğenenleri bile
memnun edecek Viyanalı bir usta - makastar angaje etmiştir. En
birinci kalite kürkleri her yerden ucuz fiatlarla satmaktadır.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli 1750 lira olan 175 ton Tüvenan kömürü 4 bi-
rinci kânun 936 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 14 de açık ek-
siltme suretile alınacaktır.

Muvakkat teminatı 131 lira 25 kuruş olup şartnamesi komisyon-
dan her gün parasız verilir.

İsteklilerin bu miktar teminatı İstanbul vilâyeti muhasebeciliğine
yatırarak mukabilinde alacakları malbuz veya Banka teminat mektu-
bu ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza
müracaatları (3055)

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Çatalca Müstahkem mevki kıta-
atı eratının kışlık üç kalem sebze
ihtiyaçları olan 19200 kilo prasa,
9600 kilo lahana ile 9600 kilo is-
panağa ihale günü çıkan talipleri
vermiş oldukları fiatlar pahalı gö-
rüldüğünden tekrar açık eksiltme
ilo 23/11/936 pazartesi günü sa-
at 16 da ihalesi yapılacaktır. Her
üç kalem sebzenin muhammen tu-
tarı 2112 liradır. Şartnamesi her
gün öğleden evvel komisyonmuz-
da görülebilir. İsteklilerin 159 li-
ralık ilk teminat makbuz veya mek-
tupları ile beraber Fındıklıda Ko-
mutanlık satınalma komisyonuna
gelmeleri. (3051)

İstanbul komutanlığı birlikleri
ihtiyacı olan 15500 kilo çekirdekli
kuru üzüm ihale günü talibi çık-
madığından tekrar ihalesi 23/11/
936 pazartesi günü saat 15,15 de
yapılacaktır. Muhammen tutarı
2790 liradır. Şartnamesi her gün
öğleden evvel komisyonumuzda
görülebilir. İsteklilerin 210 liralık
ilk teminat makbuz veya mektup-
ları ile beraber Fındıklıda komutan-
lık satın alma komisyonuna gelme-
leri. (3052)

Çatalca Müstahkem Mevki kıta-
atı eratının ihtiyacı olan 8200 kilo
kuru üzüm ihale günü talibi çık-
madığından tekrar açık eksiltme
ile ihalesi 23/11/936 pazartesi gü-
nü saat 15,45 te yapılacaktır. Mu-
hammen tutarı 1558 liradır. Şart-
namesi hergün öğleden evvel ko-
misyonumuzda görülebilir. İstekli-
lerin 117 liralık ilk teminat mak-
buz veya mektupları ile beraber Fın-
dıklıda komutanlık satınalma ko-
misyonuna gelmeleri. (3053)

Kadıköy Halkevinden: 20 İkinci teş-
rin 936 cuma akşamı saat 21 de evimiz
salonunda Dr. Bay Necmeddin Rifat ta-
rafından (Turizimin ehemmiyeti ve Av-
rupada otomobile seyahat intibahının)
adlı bir konferans verilecektir. Konfe-
rans bütün yurddaşlara açıktır.

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Trakya ve İstanbulda bulunan
birliklerin ekmeklik unları için
1350 ton kadar buğday kırdırma-
sı 30/11/936 pazartesi günü saat
16 da Tophanede Satınalma komis-
yonunda kapalı zarfla eksiltmesi
yapılacaktır. Tahmin bedeli 8754
lira 41 kuruştur. İlk teminatı 656
lira 58 kuruştur. Şartnamesi ko-
misyonda görülebilir. İsteklilerin
kanuni vesikalarile teklif mektup-
larını ihale saatinden bir saat evvel
komisyona vermeleri. (212) (2959)

ROMATİZMA PİMANOL

ADEMi İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

ile derhal geçer. Üşümekten,
bel, diz ve arkaya giren
ağrıları hemen keser.

İstanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlak No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1065	Arnavutköy	E. Yağhane Y. Uğul çıkmazı	E. 19-21 Y. 124-19-21	İçinde yemiş ağaçları ve dolaplı kuyusu ve ahır olan bostanın 76/2400 his.	100 Açık art- tırma
1351	Beyoğlu Emincamii	İlâr	15	172,25 metre arsa	450 »
1360	Kasımpaşa Hacı Ahmet	Bezci	E. 12 Mü. Y. 31	Hane	700 »
1370	Beyoğlu Hüseyinağa	Valide geçmesi	34	115 metre arsanın 2/3 hissesi	320 »
3274	»	Taksim çeşmesi	E. 3 Y. 5	100,50 metre arsa	210 »
3357	Kadıköy Osmanağa	E. Yazıcıoğlu Y. Gazi Osman paşa	E. 31	167,50 metre arsa	670 »
3464	Beyoğlu Hüseyinağa	Çalgıcı	E. 9 Y. 13	25 metre arsa	200 »
3442	Silivrikapı Fatih Sultan Mehmet	E. Veli Ef.	E. 1	İçinde kuyusu olan	500 »
3752	Beyoğlu Hüseyinağa	Y. Seyit Nizam caddesi	Y. 9-9/1	bostan va ahırın 1/6 hissesi	180 »
3830	Ortaköy	Tenekeci	12-14	120 metre arsanın 1/2 hissesi	230 »
3834	Çengelköy	E. Karadağ Y. Şıracı	E. 9	900 metre arsanın 1/2 hissesi	420 »
5083	Ortaköy	Hasanpaşa seddi Yukarı sokak Taşocağı	E. 8-8 Mü. Y. 3-13 E. ve Y. 29	Bahçeli ahşap hane Tarlının 7 dönüm mu- kataah mahallinin 120 de 30 hissesile icareteynli 8 dönüm mahallinin 40/120 his.	440 »
5704	Eminönü Çelebi oğlu	Bahkazarı cad.	E. 121 Y. 39	Bilâ hava kâgir dükân	4000 Kapalı zarf
8422	Fener Abdisubaşı	Fener cad.	E. 320 Y. 286	Kâgir fabrikanın 36/160 hissesi	3000 »
8445	»	E. Fener meydanı Y.İskele caddesi	E. 35-37-39 Y. 31 Mahallen 27/1-29-31	380,50 metre arsa	3000 »
8448	Arnavutköy	Dere	E. ve Y. 20	Arsanın 1/2 his.	40 Açık art- tırma
8461	Samatya Hacı Hüseyin	Kulluk	11	Arsanın 1/2 his.	50 »

Yukarda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 30/11/936 tarihine dü-
şen pazartesi gün saat 14 dedir. Satış bedeli münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Üsküdar hukuk hâkimliğinden:
Boğaziçinde Yeniköyde İcadiye cad-
desinde 8 No. 11 hanede sakin Haydarın
İstanbulda Kocamustafapaşada Yeni çe-
şmede müteahhit Hasanın 12 No. 11 ha-
nesinde sakin Şahende aleyhine açtığı
boşanma davasından dolayı Şahende-
nin ikametgâhı meçhul olduğundan tebliğât
yapılamadığından ilânen tebliğât
ıcrasına karar verilerek tahkikat 28/12/36
pazartesi günü saat 14,30 a talik edile-
rek tebliğ makamına kaim olmak üzere
bu baptaki davetiye ile dava istidasi su-
reti mahkeme divanhanesine talik edil-
miş olduğundan M. aleyhin 20 gün zar-
fında dava istidasına cevap vermek ve
yevmi muayyende mahkemeye gelmek
üzere keyfiyet ilân olunur. (M. 909)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Tü
Akşam matbaası

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı Muhammen bedeli	İlk teminatı Eksiltme günü ve saati
İskarpın	240 çift 485	88 7/12/936 S. 15
Yaş ve kuru meyva		
Rezaki	500 K. 30	
Amasya eriği	400 » 30	
Çekirdeksiz üzüm	1000 » 22	
İncir	1000 » 18	157 7/12/936 S. 15,30
Ceviz içi	500 » 45	
Portakal	8000 A. 2.75	
Elma «Amasya»	1200 K. 33,24	
Elma Gümüşhane	1800 » 18,66	
Ayva	1000 » 15	

Mektep talebesine yaptırılacak «240» çift iskarpin ile Mayıs 937 so-
nuna kadar alınacak yaş ve kuru meyva açık eksiltmeye konulmuştur.
İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve eksiltmeye girmek
isteyenlerin de belli gün ve saatte mektep binası içindeki arttırma ve
eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur. (3032)

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Akliye ve Asabiye Hastanesine lâzım olan 500 adet Yün battaniye
açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Çağaloğlunda Sıhhat ve İctimai Muavenet müdürlüğü
binasında kurulan komisyonunda 2/12/936 Çarşamba saat 15 buçukta
yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli: Beher battaniye için 837 buçuk kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 314 lira 7 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi her gün komisyonundan görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye ait ticaret odası vesikası ile 2490 sayılı ka-
nunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya
banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyonuna gelmeleri. (2977)

İnce ve kibar kadınların meftun oldukları Türkiye ve bütün Şarkta eşi olmayan

H A S A N İ T R İ Y A T I

Kremler

Cildi temizliyen ve beyazlatan çirkinleri güzelleştiren ihtiyarları gençleştiren yağsız kar ve yağsız acıbadem, yağlı acıbadem, yarı yağlı gene gece Hasan Kremleri Tüp 20, Vazo 50 kuruşa.

Ruj ve Allıklar

Yağlı ve yağsız rujları kadınlarla mukavemet edilmez bir güzelliğe verir. 60 kuruşa Blondinet Mandarin, Brünet. Hasan Allıkları 35 kuruşa.

Pudralar

Origan kokulu, günlerce sabit beyaz, ork, Ork roze, pembe, 1-2, Raçel 1-2, natürel, Kadınların mabudesi Hasan Pudraları kutusu 30, büyük 50 kuruşa.

Briyantınler

Saçları parlatan, düzgünleştiren, ince kokulu yağlı ve yağsız adragana ve likid neville gençlerin ve kadınların hayat arkadaşı. Hasan Briyantınleri 30 - 40 - 50 kuruşa.

Lavantalar

Yasemin, Leylak, Menekşe, Şipr, Kar-yoka, Nergis Fulyalar, Bahar çiçekleri, La Rumba, Pompadur, Dağ çiçekleri, Kukaraça, Nadya, Suar de Paris, Lâle, Revdor, Kadıneli, Amber, Pupi, Şanel, Zambak, Origan, Neroli kokuları 25 - 50 - 75 - 100 kuruşa Hasan lavantaları

95 dereceli limon çiçekleri Hasan ve 75 dereceli Nesrin kolonyaları ile losyonları sürme ve sabunları, saç, diş ve tıraş müstahzaratını, çiçek ve gül su ve yağları. (Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Eskişehir.

VATANDAŞ!

YERLİ MALI KULLANMAK
MEMLEKET BORCUDUR!

Muhterem müşterilerimiz iftihar ederek bildirmek isteriz ki Türkiyede Türk işçileriyle tam yerli tıraş bıçağı imal eden yalnız bir Türk fabrikası vardır. RADIUM ve EMİR markalı tıraş bıçakları, işte bu Türk fabrikasında en son sistem makinalarla ve en iyi cins mevadî iptidaiye kullanılarak kendi vatandaşlarımız tarafından kemali itina ve ihtimamla yapılmış TAM YERLİ mamulâtı bıçaklardır. RADIUM ve EMİR bıçaklarını kullandığınız takdirde hem ucuz tedarik ettiğiniz için müstefit olacaksınız, hem en iyi bıçak kullandığınızı anlıyarak memnun kalacaksınız ve hem de kendi memleketimizde yapılmış TÜRK malı olduğu için iftihar duyacaksınız.

Senelerdenberi Muhterem Halkımızın Rağbetini Kazanan

RADIUM ve EMİR dir.

Türkiyenin yegâne tam yerli tıraş bıçağı yalnız RADIUM ve EMİR tıraş bıçakları fevkalâde mükemmeliyetine rağmen gayet ucuz fiatlarla satılıp dururken ecnebi memleketlerden getirilen ve yüksek fiatlarla satılan tıraş bıçaklarını kullanmaya lüzum ve ihtiyaç kalmadığını takdir edersiniz. RADIUM ve EMİR tıraş bıçakları TAM YERLİ mamulâtı olduğu gibi cinslerinin mükemmeliyeti ve fiatlarının da ehveniyeti itibarile ecnebi tıraş bıçaklarından kat kat üstündür.

Halis İsveç çeliğinden mamul 0.10 milimetre inceliğinde HAKİKÎ RADIUM tıraş bıçağı her yerde perakende olarak **10 tanesi yalnız 30 kuruştur**. Almanyanın en üstün ham maddesinden yapılan 0.13 milimetre inceliğinde EMİR tıraş bıçaklarının perakende satışı **10 tanesi yalnız 15 kuruştur**. Gerek cins ve gerek fiâtı asla rekabet kabul etmez.

Her yerde sorunuz, alınız ve güle güle kullanınız. Zira YERLİ MALI KULLANMAK MEMLEKET BORCUDUR.

Adres: **RADIUM TİCARETHANESİ** GALATA, Okçumusa caddesi No. 104/106

Telefon: 42878 - Telgraf: **RADIUM - İSTANBUL**. Posta kutusu 1313.

Eğer verilen nasihatleri dinleyip te

GRİPİN

kaşelerini tecrübe etseydi bu ıstıraplar çoktan dinmiş olacaktı.

GRİPİN

En şiddetli baş ve diş ağrılarıyla üşütmekten mütevellit bütün ıstırapları keser. Nezleye, kırıkığa, romatizmaya çok faydalıdır. GRİPİN kaşeleri RADYOLİN diş macunu fabrikasının mütehassıs kimyagerleri tarafından yapılır.

Her eczanede vardır.

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi her gün üçten sonra Cağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartman No. 2 Tel. 20785

Pastil Antiseptik KANZUK

Teneffüs yolları ile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'i pastillerdir. Nezle, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

Kalabalık yerlerde, tozlu muhitlerde, bulaşık hastalıklardan vikaie eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

1937 ECE MUHTIRASI

ÇIKTI

Avukat, Doktor ve her iş adamına lazım olan takvim ve malûmatlı ECE muhtıra defterini arayınız. 10 çeşid üzerine zarif şekillerde hazırlanmıştır. Bilûmum kâğıt ve kitapçılarda bulunur. Deposu: Ankara caddesi, AFİTAP MAĞAZASI No. 111